

Бейсенбі
08/04

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымының атауы: «№94 орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

Мектепалды «А» сыныбы

Балалардың жастары: 5 жастағы

Жоспарлау күні 01.04-04.04.2024-2025 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі 01.04	Сәрсенбі 02.04	Бейсенбі 03.04	Жұма 04.04
Балаларды қабылдау.	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату Күй күмбірі: Құрманғазы «Адай» күйі https://www.youtube.com/shorts/JGyODSTn7Yc (Біртұтас тәрбие)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалардың денсаулығы, ауа-райы бойынша киім-кешек, балалардың көңіл-күйі, демалыс күндері туралы әңгімелесу				
Балалардың ербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		<i>"Тоғызқұмалақ"</i> Мақсаты: Балалардың есептеу қабілетін дамыту, логикалық ойлауды жетілдіру. Ойынның тәртібі: Бұл ойын сандықпен ойнауға негізделген, оның ішінде 81 ұяшық пен бірнеше құмалақ бар. Ойыншылар кезекпен құмалақтарды санап, қарсыласын ұтып алуға	<i>"Сөздерді байланыстыр"</i> Мақсаты: Баланың сөздік қорын молайту, қазақ тілінің дыбыстық ерекшеліктерін түсіндіру. Ойынның тәртібі: Балаларға бір сөз беріледі, олар осы сөзге ұйқас сөздер табуға тырысады. Бұл ойын топпен немесе жұппен	<i>"Табиғат әлемі"</i> Мақсаты: Балалардың табиғаттағы өзгерістерді бақылау және түсіну қабілетін дамыту. Ойын жетекшісі табиғаттағы жыл мезгілдерінің өзгерістерін, табиғаттағы көріністерді сипаттайды. Балалар сол өзгерістерді картадағы суреттер арқылы табуы керек. Мысалы, көктемде гүлдер гүлдейді, күзде ағаштардың жапырақтары түспек сияқты. Ойын соңында балалар	<i>"Сақина салмақ"</i> Мақсаты: Балалардың қол қозғалысын дамыту, ойынның мәнін түсіну. Ойынның тәртібі: Ойыншылар сақинаны немесе басқа да ұсақ затты таңдалған нысанға дәл тастауға тырысады. Бұл ойынға балалар бірнеше топқа бөлініп қатысады. Әр бала кезекпен сақинаны жәшікке немесе басқа да

		тырысады. Дидактикалық маңызы: Бұл ойын математикалық қабілеттерді, логиканы, стратегияларды ойлауды дамытады. Ұлттық ойын-ұлт қазынасы Біртұтас тәрби	ойналуы мүмкін. Дидактикалық маңызы: Ойын баланың тілдік қоры мен дыбыстық танымын жақсартады. Тілдік қарым-қатынас	табиғаттың әр мезгіліндегі ерекшеліктерін талқылайды.. Экологиялық білім беру және экологиялық мәдениет	орынға түсіруге тырысады. Дидактикалық маңызы: Балалар қолдың нәзік кимылдарын үйреніп, сенімділік пен төзімділікті дамытады. Ұлттық құндылық Біртұтас тәрбие
Ұйымдастырылған іс-әрекеге дайындық	Біртұтас тәрбие: Сәуір айы – Еңбекқорлық және Кәсіби біліктілік айы Апта дәйексөзі: «Еңбек-қуаныш, жалқаулық- айырылмас азап.» Абай Құнанбайұлы				
		«Тіл — тапқырлар» ойыны Мақсаты: Балалардың сөздік қорын молайту және сөздермен жұмыс істей білу қабілетін дамыту. Ойын жетекшісі балаларға бірнеше сурет көрсетеді, және оларды сәйкестендіру керек. Мысалы, суреттердің арасында «сәбіз», «үй», «апта» сөздері бар болса,	«Уақытты таны» ойыны Мақсаты: Уақытты түсіну, сағатты оқу дағдыларын дамыту. Жүрісі: Балаларға уақытты көрсететін карталар немесе сағаттардың суреттері беріледі. Ойын жетекшісі балаларға белгілі бір уақытты сұрайды,	«Қалай болады?» ойыны Мақсаты: Оқиғаларды болжау және шығармашылық ойлауды дамыту. Ойын жетекшісі белгілі бір шығарма немесе ертегіден үзінді оқиды және оқиғалардың жалғасын болжауды сұрайды. Мысалы, «... және ақылды қасқыр орманда адасып кетті, енді не болады?»	«Қандай дыбыс?» ойыны Мақсаты: Балалардың дыбыстарды дұрыс есту және ажырату дағдыларын дамыту. Ойын жетекшісі балаларға белгілі бір дыбыстарды немесе сөздерді айтады. Балалар сол дыбысты немесе дыбыс тобын дұрыс тануы керек. Мысалы, «С» дыбысын тыңдап, балалар оған сәйкес сөздер табады (сабақ, сүт, сәби). Ойын балалардың дыбыстық сауаттылығын

		балалар осы сөздермен сөйлем құрауы тиіс. Балалар әр сөзді дұрыс қолдана отырып, өз сөйлемдерін құрап, дыбыстар мен әріптердің қатысын меңгереді. Сөйлеуді дамыту	мысалы, «10 сағат 30 минут». Балалар сағатты қарап, көрсетілген уақытты айтады немесе көрсетеді. Бұл ойын балалардың уақыт ұғымын, сағатпен жұмыс істеу дағдыларын дамытуға көмектеседі. Математика негіздері	Балалар өз болжамдарын айтады, әртүрлі нұсқаларды ұсынады. Бұл ойын балалардың қиялдау қабілеттерін дамытып, әдеби шығармалардың құрылымын түсінуге көмектеседі. Көркем әдебиет	арттырады. Сауат ашу негіздері
Кестеге сәйкес Ұйымдастырылған іс-әрекет		<i>1.Математика негіздері</i> Міндеті :Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Құрылымы: 1.Кіріспе (5 минут) •Сабақты бастамас бұрын, балаларға апта күндерін сұрап көріңіз. Балалардан әрбір күннің атын сұраңыз (Дүйсенбі, Сейсенбі, және т.б.). •Балаларға апта күндерінің ретін	<i>1.Математика негіздері</i> Міндеті: Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Құрылымы : 1.Кіріспе (3 минут) •Балалармен амандасып, оларды сабаққа дайындыққа шақыру. •Сабақтың тақырыбын түсіндіріп, тәулік бөліктері туралы қысқаша әңгіме жүргізу. 2.Негізгі бөлім: Ойындар (17 минут)	<i>1.Көркем әдебиет</i> Міндеті: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру Іс-әрекет кезеңдері: 1.Кіріспе (5 минут): • «Балалар, бүгін біз көктем туралы сөйлесеміз. Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады?» Диалог:	1.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.

		түсіндіру үшін тақтаға немесе карточкаларға күндер мен олардың ретін жазып қойыңыз. 2. “Күндер мен оқиғалар” ойыны (10 минут) • Ойын: әрбір баланың алдына “Апта күндері” деп жазылған карталар немесе карточкалар беріңіз. • Әр балаға белгілі бір оқиға жазылған карточканы таңдаңыз (мысалы: «Дүйсенбі - балабақшаға бару», «Сейсенбі - ойын алаңында ойнау», «Жұма - киноға бару»). • Балалар өздері таңдаған оқиғаларды апта күндеріне дұрыс орналастырып, оқиғаны қай күнде болатынын айтуы керек. • Бұл ойын балалардың апта	Ойын 1: “Тәулік бөліктерінің реті” Бұл ойын балалардың тәулік бөліктерінің ретін есте сақтауға бағытталған. • Педагог алдын ала карточкалар дайындайды, әр карточкада тәулік бөліктерінің атаулары жазылады (таң, күн, кеш, түн). • Балалар карточкаларды араластырып, дұрыс ретпен қоюы керек. • Әр бала кезекпен шығып, тәулік бөліктерінің ретін қойып, сол уақыттың не істейтінін айтуға тырысады. Мысалы: «Таңда біз ұйықтаймыз, күндіз ойнаймыз, кешке тамақтанамыз, түнде ұйықтаймыз». Ойын 2: “Сұрақ-жауап” Ойын барысында балаларға тәулік бөліктеріне қатысты сұрақтар қойылады.	«Көктемде қандай гүлдер өседі?» • Балалар: «Қызғалдақ, бақбақ, көкнәр!» • Ұйымдастырушы: «Ал, көктемде қандай жануарлар оянады?» • Балалар: «Қарлығаштар, бақалар, қояндар!» • Ұйымдастырушы: «Жарайсыңдар! Енді көктем келгенде қандай өзгерістер болады, табиғат қалай тіріледі деп ойлайсыңдар?» 2. Шығармашылық ойын (7 минут): • «Көктемде ормандағы жануарлар мен өсімдіктер оянады. Біз бүгін ормандағы жануарлардың рөлін ойнаймыз. Әрқайсысымыз көктемгі орманға барып, табиғатпен танысайық!» Ойынға қатысушылар көктемгі орманның әртүрлі кейіпкерлері болады. Мысалы: • Қарлығаш: «Мен көктемде бірінші болып келемін!»	Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (3 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз қызықты әңгіме құрамыз! Мен әңгімені бастаймын, ал сендер оны жалғастырып, соңын ойлап шығарасыңдар! Бұл ойын бізге өте қызықты болады!» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Бүгінгі әңгіме көктем мезгілі туралы болмақ. Көктемде не болады деп ойлайсыңдар?» • Балалар: «Құстар келеді, гүлдер өседі, күн жарқырайды!» 2. Әңгіме бастау (5 минут): • Ұйымдастырушы:
--	--	--	--	---	--

		күндерінің ретін жаттауға көмектеседі және әр түрлі күндерге байланысты қандай оқиғалар болатынын түсінуге мүмкіндік береді. 3. “Уақытқа саяхат” ойыны (5 минут) - Балаларға уақыт машинасын ұсыну арқылы оларды әртүрлі уақыт кезеңдеріне жіберуге болады. - Мысалы, «Сен бүгін дүйсенбіде тұрсың, ертең сейсенбіде не істейсің?», «Сен жұмада қайда барасың?» деп сұраңыз. - Балалар өздерінің іс-әрекеттерін сипаттап, күндер бойынша өз ойларын бөліседі. 4. Қорытынды (5 минут) - Сабактың соңында, балаларға тағы	Балалар сол уақытқа қатысты іс-әрекеттерді айтып, қай уақыт екенін табуы керек. Мысалы: «Сендер таңертең не істейсіңдер?» — «Таңда мен таңғы асымды ішемін, мектепке барамын». «Кешке не істейсіңдер?» — «Кешке кино көремін, ұйықтаймын». 3. Қорытынды (5 минут) - Балалармен ойын қорытындыланып, олардан «Тәулік бөліктері қай уақытта болады?» деген сұраққа жауап алу. - Сабакта балалардың не білгенін бағалап, дұрыс жауаптарымен мадақтау. Қажетті құралдар: - Тәулік бөліктерін бейнелейтін карточкалар (әр бөліктің суреттері немесе атаулары жазылған).	- Қоян: «Мен жасыл шөптерді іздеп, көктемнің тамаша дәмін татып көремін!» - Бақа: «Мен көлде ойнап, көктемнің жылылығын сеземін!» - Гүлдер: «Біз көктемде гүлдеп шыға аламыз!» Әр баланың рөліне сәйкес эмоциямен сөйлеуі мен әрекет етуі сұралады. Рөлдерді ойнау барысында балалар өз көзқарастарын білдіру үшін сұрақтарға жауап береді. Диалог: - Ұйымдастырушы: «Қарлығаш, сен бірінші болып оралдың. Не сездің?» - Қарлығаш: «Мен қуаныштымын! Көктемде барлығы тіріледі, мен ұшып жүргенде, көктемнің таза ауасын сеземін!» - Ұйымдастырушы: «Ал, қоян, көктемде не іздейсің?» - Қоян: «Мен жасыл шөптерді іздеп жүрмін! Көктемде бәрі	«Мен әңгімені бастаймын, ал сендер оны жалғастырасыңдар.» «Бір күні көктемде, жылы күндері, ормандағы ағаштардың арасынан бір кішкентай бала өтіп бара жатты. Ол көктемнің әдемі күндерін тамашалағысы келді. Бір кезде ол алда келе жатқан...» - Балалар әңгімені жалғастырып, өздерінің ойларын қосады. - Ұйымдастырушы: «Оның алдында қандай қызықты нәрсе болды? Ол кіммен кездесті?» 3. Әңгіме жалғастыру (10 минут): - Балалар әңгімеге өздерінің идеяларын қосады, әрқайсысы өз көргендерін,
--	--	--	--	--	---

		да бірнеше оқиғаларды айтып, оларды дұрыс күндерге орналастыруды сұраңыз. •Қорытындылай келе, апта күндерінің реті мен әр күндегі іс-әрекеттерді атап өтіңіз. •Ойындар барысында балалардың белсенділігін қадағалап, оларды мадақтап, жеңістері үшін марапаттаңыз. Қажетті материалдар: •Апта күндері жазылған карталар немесе карточкалар •Оқиғалар жазылған карточкалар •Мадақтау жұлдыздары немесе түрлі сыйлықтар Осылайша, балалар уақытты дұрыс реттеп, апта күндері туралы түсінік алады.	•Ойын үшін дайындалған сұрақтар (сұрақ-жауап ойыны).Осылайша, балалар ойын арқылы тәулік бөліктерінің ретін есте сақтап, оны күнделікті өмірмен байланыстырып, қызықты әрі тиімді түрде үйренеді. 2.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану. Іс-әрекет жоспары: 1.Кіріспе (5 минут):	жаңа өсіп шығады, мен соларды жеймін!» 3.Табиғаттағы өзгерістерді талқылау (7 минут): •Ұйымдастырушы әр кейіпкерге көктемдегі өзгерістер туралы сұрақ қояды. •Ұйымдастырушы: «Гүлдер, көктемде неге гүлдейсіңдер?» •Гүлдер: «Біз көктемнің жылы күндерімен бірге гүлдеп шыға аламыз, себебі жер жылынады және көп жарық болады!» •Ұйымдастырушы: «Бақалар, көктемде не істейсіздер?» •Бақа: «Көктемде біз суға түсіп, көктемнің алғашқы күндерін тойлаймыз!» •Ұйымдастырушы: «Қарлығаш, көктемде неге ең бірінші ораласын?» •Қарлығаш: «Мен көктемнің белгісі болып келемін! Барлығы тіріледі, мен оралып, көктемнің келуін хабарлаймын!» 4.Қорытынды (6 минут): •Балаларға табиғаттың көктемде қалай тірілетінін және	елестетулерін қосып, әңгіменің жалғасын құрайды. • Әр бала әңгімеге бір-бірден қосымша айтып, қысқаша диалогтар құрады. • Мысалы: • Балалар: «Бала ормандағы ағаштармен сөйлесті!» • Балалар: «Бала арыстанмен танысты!» • Балалар: «Құстар балаға әдемі ән айтты!» • Әңгіме әртүрлі кейіпкерлермен жалғасады, балалар жаңа қиялдар мен оқиғаларды ойлап шығарады. 4. Әңгімені аяқтау (5 минут): • Ұйымдастырушы:
--	--	--	--	---	--

		2.Көркем әдебиет Міндеті: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Кіріспе (5 минут): Балалар, көктем туралы әңгіме қозғағым келеді. Көктемде табиғаттың қалай өзгертінін білесіңдер ме? Қандай жаңалықтар болады? Қандай өзгерістер байқалады? Диалог: Көктемде ауа-райы қандай болады? •Балалар: Жылы болады, күн шығады, гүлдер шығады! 2.Шығарма мазмұнын баяндау (7 минут): Көктем келді, бәрі оянып, табиғат тіріліп, гүлдер өсіп, ағаштар жасылға бөленеді.	•Ұйымдастырушы: «Бүгін біз көктем мезгілі туралы әңгіме құрамыз. Көктемде табиғат не істейді, құстар қайда ұшып барады, қандай өзгерістер болады? Біз осы сұрақтарға жауап беріп, әңгіме құрамыз!» •Диалог: •Ұйымдастырушы: «Көктемде қандай өзгерістер болады деп ойлайсыңдар?» •Балалар: «Құстар келеді, гүлдер шығады, күн жылынады!» •Ұйымдастырушы: «Дұрыс, көктемде табиғат оянады! Ендеше, біз көктем жайлы әңгіме құрамыз.» 2.Шығармашылық әңгіме құру (7 минут):	олардың қандай рөл атқаратындарын сұрай отырып, пікірталас ұйымдастырылады. Балалар өздерінің көктем туралы ойларын толық айтып, кейіпкерлер мен олардың әрекеттеріне қатысты пікірлерін білдіреді. •Ұйымдастырушы: «Енді көктем туралы ойларыңды қорытындылап айтыңдар. Көктемнің ең ерекше нәрсесі қандай деп ойлайсыңдар?» Диалог: •Балалар: «Көктемде бәрі жаңа басталады! Гүлдер өседі, құстар оралады, жануарлар оянады!» Қорытынды: Бұл іс-әрекет балаларға көктем туралы түсінік беріп, диалогтік сөйлеуді дамытуға мүмкіндік жасайды. Олар табиғаттың көктемдегі өзгерістерін талқылап, әр кейіпкердің әрекеттеріне өз көзқарастарын білдіре отырып, шығармашылық және тілдік дағдыларын жетілдіреді. 2.Сауат ашу негіздері	«Әңгімені аяқтайық, сонда біз көктемнің барлық әдемі өзгерістерін білеміз!» - Балалар мен ересек бірігіп, әңгіменің соңын ойлап шығарады. Бұл кезеңде балалардың өз ойларын еркін айтуына мүмкіндік беріледі. - Мысалы, әңгіме аяқталады: «Соңында бала ормандағы барлық жануарлармен достасып, көктемнің әсем табиғатында бақытты өмір сүрді. Ол көктемде әрбір жаңа күннің әдемілігін байқады және әрбір жануарға көмек көрсетті!» 5. Қорытынды (2 минут): - Ұйымдастырушы:
--	--	---	---	--	---

		Ормандағы жануарлар да ұзақ ұйқыдан оянып, бірінші көктемгі күнді қарсы алады. Бір күні көктемгі жаңбыр жауып, бәрі сергіп, көңілді болады. •Қарлығаш көктемде алғаш болып оралады, ол өзімен бірге жылылықты әкеледі. Тотықұстар ағаштың бұтағында ән айтады, ал бақалар көлде қарқылдап күліп, көктемнің әдемі сәттерін тойлайды. Диалог: •Қарлығаш: «Мен көктемнің белгісімен келдім!» •Тотықұстар: «Қандай әдемі күн! Біз ән айтайық!» • Бақалар: «Көктем келді! Көңіл-күйіміз керемет!» 3.Рөлдер бойынша ойнау (10 минут): •Балаларды көктемгі кейіпкерлерге бөліп, әрқайсысы өз рөлін ойнайды. Мысалы, қарлығаш, тотықұстар,	•Ұйымдастырушы балаларға көктемдегі табиғаттың өзгерістерін сипаттайтын қысқаша әңгіме бастайды. Мысалы: •«Көктемнің алғашқы күндері күн жылынып, қар еріп, жер беті жасыл шөппен жабылады. Бір күні кішкентай бала орманға саяхатқа шықты. Ол орманда қандай қызықтар көрді?» •Балаларға әңгімеге қосу үшін сұрақтар қойылады: •«Кішкентай бала орманда қандай жануарларды кездестірді?» •«Құстар қалай ән салып жүр?» •«Жерде қандай гүлдер өсіп жатыр?»	Міндеті:Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (3 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы сөйлесеміз. Әр сөздің өз мағынасы бар. Әр сөздің мағынасын білу өте маңызды, себебі біз сөздер арқылы бір-бірімізбен байланыс орнатамыз. Ал сендер сөздердің мағыналарын білесіңдер ме?» • Диалог: • Балалар: «Иә!» • Ұйымдастырушы: «Жақсы, енді біз сөздердің мағыналары туралы көбірек	«Бүгін біз көктем туралы өте қызықты әңгіме құрдық. Әңгімеге қосқан әрбір идеяларың мен қиялдарың өте әдемі болды! Әңгіме құру үшін тек қиял ғана емес, сонымен қатар тыңдаушы болып, басқа адамдардың ойларын құрметтеу де маңызды екен. Ал енді келесі жолы да осылай әңгімелер құрып, тағы да қиялдарымызды іске қосамыз!» Қорытынды сұрақтар: • Ұйымдастырушы: «Әңгімеге кімнің қосқан ойы ерекше болды?» • Балалар: «Менің ойым!» • Ұйымдастырушы: «Қандай табиғи
--	--	--	---	---	--

		бақалар, гүлдер және ағаштар. •Әр бала эмоциямен рөлін ойнап, көктемгі көңіл-күй мен оқиғаларды сипаттайды. Балалар көктемнің келуіне байланысты қуанышты сезімдерін көрсетеді. Рөлдерді бөлу: •Қарлығаш — «Мен көктемді қарсы аламын!» •Тотықұстар — «Біз ән айтамыз!» •Бақалар — «Көктемді күтіп жүрміз!» •Гүлдер — «Біз өсіп шыға аламыз!» •Ағаштар — «Біз жасыл болып жайқаламыз!» Диалог: •Қарлығаш: «Көктемді жақсы көремін, табиғаттың тірілгенін көріп, мені қуанышқа бөлейді!» •Тотықұстар: «Ән айтуды жақсы көреміз, көктемде	•Балалар өздерінің ойларына сай оқиғаны жалғастырып, қысқаша әңгімелер қосады. 3.Әңгімені ересектің көмегімен жалғастыру (7 минут): •Ұйымдастырушы балалардың берген идеялары бойынша әңгімені әрі қарай жалғастырады: •«Бала орманда келе жатып, кішкентай қоянмен кездесті. Қоян оған көктемде неге көп гүлдер мен ағаштар өсетінін түсіндірді. Ол балаға өз достарын таныстыруға шақырды...» •Балаларға ересек бағыт-бағдар береді, бірақ әңгіменің соңын олар ойдан шығарады. Мысалы: •«Қоянмен жолда кездескен тағы қандай	білу үшін қызықты ойын ойнайық!» 2. «Қандай сөз?» ойыны (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге бір сөз айтамын, ал сендер сол сөздің мағынасына сәйкес әрекет немесе зат көрсетесіңдер. Мысалы, мен ‘жүгіру’ десем, сендер жүгіресіңдер!» • Сөздер мен әрекеттер: • «Кітап» — балалар кітап оқып жатқандай қимыл жасайды. • «Жүгіру» — балалар орындарында жүгіріп, әрекетті көрсетеді. • «Жүзу» — балалар қолдарын алға созып, суда жүзетіндей қимыл жасайды.	кұбылыстарды көрдіңдер көктемде?» Балалар: «Гүлдер, құстар, жаңа ағаштар!» 2.Сауат ашу негіздері Міндеттері: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Балалар, біз сөйлегенде сөздерді қолданамыз, бірақ әр сөздің өзіндік мағынасы бар екенін білеміз бе? Мысалы, ‘ағаш’ дегенде біз не ойлаймыз?» • Диалог: • Ұйымдастырушы:
--	--	--	---	---	--

		біз үшін ең керемет мезгіл!» •Бақалар: «Біз көктемді тойлаймыз, суға түсіп, ойнаймыз!» 4.Қорытынды ойын (3 минут): •Балалар өз рөлдерін ойнап болған соң, көктем туралы өз ойларын айтып, эмоциямен бөліседі. Олар көктемнің табиғатқа, жануарларға және адамдарға қалай әсер ететінін айтады. •Педагог әр баланы сөйлетіп, олардың ойларын тыңдайды. Диалог: : Көктем қандай ерекше? Не болды көктем келгенде? •Балалар: Көктемде бәрі гүлдейді, ауа райы жылы болады, жануарлар қуанып, оянады! Қорытынды: Бұл ойын арқылы балалар көктем мезгілі туралы өз	жануарларды көріп еді?» •«Қалай ойлайсыңдар, олар балалармен не істейді?» 4.Әңгімені аяқтау (5 минут): •Балалар мен ересек бірлесіп әңгіменің соңын ойластырып, толықтырады. •Мысалы: •«Соңында бала өз үйіне қайтып оралды. Ол көктемдегі табиғаттың қаншалықты әдемі әрі қызықты екендігін айтып, қуанып жүрді. Көктемде әрбір жануар мен құс өз жұмыстарымен айналысады, бәрі де табиғатты жаңартуға көмектеседі.» •Балалар әңгімеге өздерінің ұсыныстарын	• «Ұшу» — балалар қолдарын жоғары көтеріп, ұшып жатқандай болады. • «Қолды көтеру» — балалар қолдарын жоғары көтереді. • Ойын барысында балалар сөздің мағынасын түсініп, оны іс жүзінде көрсетеді. 3. «Сөздер мен суреттерді сәйкестендіру» ойыны (8 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге бірнеше сурет көрсетемін, ал сендер сол суреттермен байланысты сөзді айтуға тырысасыңдар. Мысалы, мен тау туралы сурет көрсетсем, ‘тау’ деген сөзді айту керек!» • Суреттер мен сөздер:	«Ағаш деген сөзді естігенде сендер не ойлайсыңдар?» • Балалар: «Ағаштың үлкен болғаны, жапырақтары бар екенін, көлеңке беретінін!» • Ұйымдастырушы: «Жақсы, әр сөздің мағынасы осындай! Әр сөз бізге бір нәрсені білдіреді. Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы ойын ойнаймыз!» 2. «Сөзді елестет» ойыны (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге сөздерді айтамын, ал сендер сол сөзді елестетіп, оны қалай түсінетіндеріңді айтасыңдар.» • Сөздер:
--	--	---	--	---	---

		білгендерін эмоциямен және шығарманың мазмұнын түсініп айтып, рөлдерде ойнай отырып, диалог арқылы өзара қарым-қатынас дағдыларын дамытады. Сонымен қатар, қисынды қайталап айтып беру арқылы шығармашылық ойлау қабілеттері мен сөйлеу дағдылары жетілдіріледі. 3.Қазақ тілі Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу Іс-әрекет кезендері: 1.Кіріспе (5 минут):	қосып, әңгімені қорытындылайды. 5.Қорытынды (3 минут): •Ұйымдастырушы: «Қалай ойлайсындар, көктемде табиғат не істейді? Әңгіме бойынша көктемде қандай қызықты оқиғалар болды?» •Балалар: «Көктемде табиғат гүлдеп, құстар ұшып келеді!» •Ұйымдастырушы: «Көктемнің қандай әдемі екендігін бәріміз бірге түсіндік. Әңгіме құру кезінде өз ойларымызды айта отырып, көктем туралы көбірек білдік.» Қорытынды сұрақтар: •Ұйымдастырушы: «Көктемде қандай өзгерістер болады?»	• Таудың суреті — «тау». • Көктемгі гүлдердің суреті — «гүл». • Балалардың суреті — «ойнау». • Жануарлардың суреті — «жануар». • Аспанның суреті — «аспан». • Балалар суретті көріп, сөзді дұрыс айту арқылы сөздердің мағыналарын танып, түсінеді. 4. «Сөздің мағынасы мен жағдайы» ойыны (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын, ал сендер сол сөздермен қандай жағдайларды елестетесіңдер? Мысалы, ‘қыс’ сөзі не	• «Күн» — балалар: «Күн жылы, жарқырайды, аспанда болады.» • «Жаңбыр» — балалар: «Жаңбыр жауады, су болады, біз су боламыз!» • «Үй» — балалар: «Үйде біз тыныш отырамыз, көп бөлмелер болады.» • «Адам» — балалар: «Адам қолмен жұмыс істейді, сөйлейді, қозғалады.» • Ұйымдастырушы: «Өте жақсы, әр сөз бізге ерекше мағынаны білдіреді!» 3. «Қалай болар еді?» ойыны (8 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге сөздер
--	--	--	---	--	--

		Педагог: «Балалар, бүгін біз көктем туралы сөйлесеміз! Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады, сендер не көрдіңдер?» Диалог: Педагог: «Көктемде қандай гүлдер өседі?» •Балалар: «Қызғалдақ, бақбақ, көкнәр!» •Ұйымдастырушы: «Ал көктемде қандай жануарлар оянады?» •Балалар: «Қарлығаштар, бақалар, қояндар!» •Педагог «Осы көктемде болған қызықты оқиғаларды еске түсіріп көрейік, балалар!» 2.Суреттер бойынша әңгіме құру (8 минут): •Педагог: «Мен сіздерге бірнеше көктемгі суреттер беремін, сол суреттер бойынша әңгіме құрастырайық. Әр	•Балалар: «Құстар келеді, гүлдер шығады, жер жасыл болады!» •Ұйымдастырушы: «Әңгімеде не болды? Қандай кейіпкерлер кездеседі?» •Балалар: «Қоян, құстар, бала!»түсіндіру. 3.Сауат ашу негіздері Міндеті: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (3 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы сөйлесеміз. Әрбір сөздің мағынасы бар. Мысалы, ‘көк’ деген	туралы айтады? Қыс дегенде сендер не елестетесіңдер?» • Ұйымдастырушы бірнеше сөздерді атайды, ал балалар өздерінің ассоциацияларын айтады: • «Қыс» — балалар қар, мұз, қысқы ойындар туралы айтады. • «Жаз» — балалар ыстық күн, суға түсу, демалыс туралы айтады. • «Ағаш» — балалар ағаштың үлкен, жасыл, көлеңкелі екенін айтады. • «Күн» — балалар жарық, жылы, аспанда екенін айтады. Бұл ойында балалар сөздердің мағыналары мен онымен байланысты жағдайларды жақсы түсінеді. 5. Қорытынды (5 минут):	мен жағдайларды айтамын, ал сендер сол сөздерге сәйкес қандай әрекет жасар едіңдер?» • Мысалдар: • «Жазда» — балалар жазда қолдарын ашып, жылы ауа райын сезінеді. •«Қыс» — балалар қарды көз алдарына келтіріп, қолдарымен қалың қарды сипағандай болады. •«Түнде» — балалар көздерін жұмып, ұйықтайтын әрекетті көрсетеді. •«Кітап оқу» — балалар кітапты қолдарына алып, оқып жатқандай әрекет жасайды. 4. «Сөздер мен суреттерді сәйкестендіру» ойыны (5 минут):
--	--	---	---	---	---

		суреттегі кейіпкерлердің не істеп тұрғанын айтып беріңдер!» •Әр балаға көктемгі табиғатқа қатысты суреттер беріледі (мысалы: қарлығаштың ағашқа қонуы, гүлдердің ашылуы, бақалардың көлде ойнауы, балалардың көктемгі табиғатта серуендеп жүргені). Диалог: «Қарлығаш қандай көңіл-күйде?» •Бала: «Қарлығаш ұшып келе жатыр, ол көктемнің келуін хабарлауға асық!» •Педагог: «Гүлдер не істеп тұр?» •Бала: «Гүлдер көктемде өсіп, өзінің әдемі гүлін ашып жатыр!» 3.Ойын түрінде әңгіме құрастыру (8 минут):	сөздің мағынасы не болады?» • Диалог: • Балалар: «Көк — аспанның түсі!» • Ұйымдастырушы: «Дұрыс, ал ‘қызыл’ деген сөздің мағынасы не болады?» • Балалар: «Қызыл — гүлдің түсі немесе алманың түсі!» Осылайша, балалар сөздер мен олардың мағыналарын түсініп, ойынға дайындалады. 2. «Сөздер әлемі» ойыны (10 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді біз қызықты ойын ойнаймыз. Мен бір сөз айтамын, ал сендер сол сөздің	• Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы көп нәрсе білдік. Әр сөздің өзіндік мағынасы бар екен! Біз сөздер арқылы қоршаған әлемді, біздің сезімдеріміз бен ойларымызды білдіреміз. Қазір мен сендерден сұраймын: біз ‘сөз’ дегенде қандай нәрселер ойлаймыз?» • Балалар: «Сөздер біздің сезімдерімізді, ойларымызды, не істеп жатқанымызды білдіреді!» Қорытынды сұрақтар: •Ұйымдастырушы: «Қандай сөздер сендерге ерекше әсер етті?» •Балалар: «Кітап, ұшу, гүлдер!» •Ұйымдастырушы: «Өте жақсы! Әрбір сөздің мағынасы маңызды, және біз сөздерді дұрыс қолдану	•Ұйымдастырушы: «Мен сендерге сурет көрсетемін, сендер сол суретке сәйкес сөзді табуыңдар!» • Суреттер мен сөздер: • Күннің суреті — «Күн» • Гүлдің суреті — «Гүл» • Ағаштың суреті — «Ағаш» • Жануардың суреті — «Жануар» •Тау суреті — «Тау» •Балалар суретті көріп, сөзді дұрыс табады. 5. «Сөзге өзгеріс енгіз» ойыны (5 минут): •Ұйымдастырушы: «Мен сендерге бір сөз айтамын, ал сендер оны басқа сөздермен
--	--	--	---	--	---

		•Балалар әртүрлі рөлдерде ойын ойнайды. Мысалы, бір бала көктемдегі қарлығаш болуға, екінші бала бақа, үшінші бала гүлдер болуға, тағы бір бала қоян болуға рөл алады. •Диалог: •Қарлығаш: «Мен көктемнің белгісімен оралдым! Ал сендер, қояндар, не істеп жүрсіндер?» •Қоян: «Мен жасыл шөптерді іздеп жүрмін! Көктемде бәрі жаңа өсіп шығады!» •Гүлдер: «Біз де гүлдеп шықтық!» •Бақа: «Мен суға түскім келіп тұр, көктемнің әдемі күндерін тойлайық!» Балалар өз рөлдерін ойнап, көктемде болып жатқан түрлі өзгерістерді сипаттайды. Олар диалог	мағынасын табасыздар немесе сол сөзге сәйкес затты немесе жағдайды сипаттайсыздар. Бұл ойын өте қызықты болады!» Ойынның ережелері: • Ұйымдастырушы әртүрлі сөздерді айтады. • Балалар сол сөздің мағынасын түсіндіріп, оны қоршаған дүниемен байланыстырады. Мысалы: • Ұйымдастырушы: «Қар» — балалар қар туралы әңгімелеп, оның суық, ақ түсі, қыс мезгілімен байланысын айтады. • Ұйымдастырушы: «Жарық» — балалар жарықтың күн сәулесі,	арқылы өзіміздің ойларымыз бен сезімдерімізді білдіре аламыз.» 3.Қоршаған ортамен таныстыру Міндеті Қазақстанның тұңғыш ғарышкерлері Токтар Әубәкіров, Талғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтеу. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Балалар, сендер ғарыш жайлы білесіңдер ме? Ғарышқа ұшу туралы қандай әңгімелерді естідіңдер?» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз Қазақстанның тұңғыш ғарышкері — Токтар Әубәкіров туралы әңгімелесеміз. Ол кім, қайда ұшты?»	байланыстырып көріңдер. Мысалы, ‘гүл’ деп айтсам, сендер ‘жұпар’ деп айта аласыңдар!» •Мысалдар: •«Күн» — «жарық», «жылы», «жарқырау» •«Ағаш» — «жасыл», «жапырақ», «биік» •«Жануар» — «күшті», «құлақ» •«Құс» — «ұшу», «қалқан», «жоғары» •Ұйымдастырушы: «Керемет! Әр сөзге байланысты көптеген сөздер бар екен, оларды бірге ойлап табуға болады!» 6. Қорытынды (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасын түсіндік. Әр сөздің өз мағынасы бар, сол арқылы біз әлемді
--	--	---	--	---	---

		құрып, бір-бірімен көктемнің ерекшеліктері туралы сөйлеседі. 4.Әңгімелесу және пікір білдіру (4 минут): •Педагог балалардан суреттер мен ойын барысында көрген немесе ойлаған көктемгі оқиғаларға қатысты сұрақтар қояды. •Педагог: «Балалар, көктемде не қызық болды? Әрқайсың өзіңнің ойыңды айтып бер!» •Диалог: Педагог: «Қарлығаш, сен көктемде не істейсің?» •Қарлығаш: «Мен ұшып келемін және көктемнің келуін баршаға хабарлаймын!» Педагог: «Гүлдер, сендер көктемде қалай өсесіңдер?»	лампочка немесе шам болатынын айтады. • Ұйымдастырушы: «Жел» — балалар желдің қозғалысын, ағаштардың тербелісін, салқын ауаны сипаттайды. Осылайша, әрбір сөздің нақты мағынасы мен қолдану жағдайын талқылайды. 3. Сөздермен әрекет жасау (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді, біз сөздермен ойнау арқылы сөздердің мағынасын қалай түсінетінімізді көреміз. Мен бір сөз айтамын, ал сендер сол сөзге байланысты қимыл жасайсыңдар. Мысалы, егер мен ‘жүгіру’ десем, сендер	• Балалар: «Ғарышкер! Ғарышқа ұшқан!» • Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Тоқтар Әубәкіров — Қазақстаннан ғарышқа ұшқан тұңғыш адам. Ол 1991 жылы ғарышқа ұшқан. Ал сендер ғарышта не бар деп ойлайсыңдар?» • Балалар: «Жұлдыздар, Ай, планеталар, астероидтар!» 2. Тоқтар Әубәкіров туралы ақпарат (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Тоқтар Әубәкіров 1946 жылы 27 қарашада Жамбыл облысында дүниеге келген. Ол Кеңес Одағының ғарышкері болып, 1991 жылы ғарышқа ұшқан. Ол ғарышта 7 күн 22 сағат 30 минут болған. Ол еліміздің	түсініп, бір-бірімізбен байланыс орнатамыз. Сендер әр сөздің мағынасы мен қолданылуын жақсы түсіндіңдер. Ал енді қандай сөздер сендерге ерекше әсер етті?» •Балалар: «Күн, ағаш, кітап, үй!» •Ұйымдастырушы: «Жақсы! Әр сөздің мағынасы мен оны қалай қолданатынымыз өте маңызды.» 3.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: <i>Салауатты өмір салтын қалыптастыру.</i> Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. с-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут):
--	--	---	---	---	--

		•Гүлдер: «Біз көктемнің жылы күндерімен бірге гүлдейміз!» •Балалар бір-біріне сұрақтар қойып, көктемнің әртүрлі аспектілері туралы әңгімелеседі. 5.Қорытынды (3 минут): •Педагог: «Көктем туралы әңгімелескеніміз өте қызықты болды! Әрқайсысымыз көктемнің қалай келетінін, қандай өзгерістер болатындығын білдік. Сендерге ұнады ма? Көктемде не істегілерің келеді?» Балалар көктемнің қандай ерекшеліктерін ерекше атап өту керектігін айтады. 4.Музыка Міндеті: Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік	орындарында жүгіресіңдер!» • Сөздер мен әрекеттер: • «Жүгіру» — балалар жүгіріп, бұл сөздің мағынасын көрсетеді. • «Ұшу» — балалар қолдарын ашып, ұшып жатқандай болады. • «Көтеру» — балалар қолдарын жоғары көтереді. • «Таңғы ас ішу» — балалар қолдарымен ас ішу әрекетін жасайды. Осылайша, балалар сөздермен әрекет жасап, олардың мағынасына тәжірибе жүзінде қанығады. 4. Сөздер мен суреттерді	мақтанышы әрі батыр азаматы.» • Ұйымдастырушы: «Сендерге ғарышкер болу қандай қызық болар еді?» • Балалар: «Қызық, жұлдыздарды көру!» 3. «Ғарышқа саяхат» ойыны (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді біз ғарышқа ұшқандай боламыз. Ойша ғарышқа ұшып, түрлі планеталар мен жұлдыздар туралы айтып өтеміз.» • Балаларға ғарышта қандай орындарды көруге болатынын сұрап, сол туралы қысқаша айтқызу: • Ұйымдастырушы: «Жерден ұшып, бірінші не көреміз?»	• Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы сөйлесеміз. Сендер салауатты өмір салтын қалай түсінесіңдер?» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Салауатты өмір салты дегенде ең бірінші не ойлайсыңдар?» • Балалар: «Таза ауа, дұрыс тамақтану, дене шынықтыру!» •6 » Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Салауатты өмір салты — денсаулықты сақтау үшін дұрыс тамақтану, дене жаттығуларын жасау, таза ауада серуендеу және жақсы көңіл-күйде болу.»
--	--	---	--	---	---

		ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру Іс-әрекет кезеңдері: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Балалар, бүгін біз көктем туралы сөйлесеміз. Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады?» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Көктемде қандай гүлдер өседі?» • Балалар: «Қызғалдақ, бақбақ, көкнәр!» • Ұйымдастырушы: «Ал, көктемде қандай жануарлар оянады?» • Балалар: «Қарлығаштар, бақалар, қояндар!» •	сәйкестендіру (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге бірнеше сурет көрсетемін, ал сендер сол суреттермен байланысты сөздерді таңдайсыңдар. Мысалы, егер мен тау туралы сурет көрсетсем, сендер ‘тау’ сөзін айтасыздар. Егер мен орманды көрсетсем, онда ‘орман’ сөзін айтасыздар. Ал егер мен көлді көрсетсем, ‘көл’ деген сөзді айтасыздар.» Бұл кезеңде балалар нақты көрнекі материалдарды пайдаланып, сөздер мен олардың мағыналарын визуалды түрде қабылдайды.	• Балалар: «Көкжиек, Ай, жұлдыздар!» • Ұйымдастырушы: «Ал екінші планетаны көрсек, қандай болады?» • Балалар: «Марс қызыл болады!» • Ұйымдастырушы: «Тоқтар Әубәкіров ғарышта бірнеше күн ұшып, көптеген ғарыштық құбылыстарды көрді. Ал сендер ғарышқа барғанда қандай заттарды ала барғың келеді?» • Балалар: «Жұлдызды карта, көзілдірік, рюкзак!» 4. «Ғарышкерлерді тану» ойыны (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге ғарышкерлер туралы сұрақтар қоямын, ал сендер жауап бересіңдер!»	• Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы қалай жұмыс істейді? Ол үшін не қажет?» • Балалар: «Таза су, дұрыс тамақ, дене жаттығулары!» 2. Адам ағзасының құрылымы мен қызметі (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы өте күрделі және қызықты. Мысалы, жүрек қан айналымын қамтамасыз етеді, өкпе — ауаны сіңіріп, дене тыныс алуын қадағалайды, ал асқазан тамаққа сіңіріледі. Ал сендер ағзаны жақсы жұмыс істету үшін не істеу керек деп ойлайсыңдар?» •
--	--	--	--	---	--

		Ұйымдастырушы: «Жарайсыңдар! Енді көктем келгенде қандай өзгерістер болады, табиғат қалай тіріледі деп ойлайсыңдар?» 2. Шығармашылық ойын (7 минут): - Ұйымд... [11:05, 31.03.2025] Бибигуль Анаргазыевна: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме Ойын түрінде ұйымдастырылған іс-әрекет 25 минут 5 жас [11:06, 31.03.2025] Бибигуль Анаргазыевна: Тақырып: «Көктемгі табиғат» Мақсаты: - Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру. - Өзіне таныс тәжірибелеріне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құру дағдыларын дамыту. - Көңілді	5. Қорытынды (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы көп нәрсе білдік. Әрбір сөздің өзіндік мағынасы бар екенін және оларды әртүрлі жағдайда қолдануға болатынын түсіндік. Әр сөздер біздің өмірімізде көп маңызды рөл атқарады, сондықтан сөздерді дұрыс қолдану өте маңызды. Біз ойындар арқылы сөздерді танып, олардың мағынасын жақсы түсіндік. Осылайша, біз сөздердің әлемін зерттеп, одан көптеген қызықты нәрселер үйрендік!» Қорытынды сұрақтар: - Ұйымдастырушы: «Қандай сөздердің мағынасын білдіңдер?»	«Тоқтар Әубәкіров қандай елден ғарышқа ұшты?» (Қазақстан) «Тоқтар Әубәкіров ғарышта қанша күн болды?» (7 күн 22 сағат) «Ол қандай ғарыштық кемемен ұшты?» (Союз ТМ-13) «Тоқтар Әубәкіров ғарышта қандай ғарыштық құбылыстарды көрді?» (Жұлдыздар, жердің көкжиегі, басқа планеталар) - Ұйымдастырушы: «Жақсы! Тоқтар Әубәкіровтің ғарышқа ұшуы біз үшін үлкен мақтаныш!» 5. «Ғарышкерге көмек» ойыны (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Енді біз ғарышкерге көмек көрсетеміз. Сендер ғарышқа ұшып бара жатырсыңдар. Не алып бару керек?»	Ұйымдастырушы: «Мысалы, біз әр күн сайын не істеуіміз керек?» - Балалар: «Жүгіру, ойнау, су ішу, көкөністер мен жемістер жеу!» - Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Денсаулық үшін ең бірінші нәрсе — таза ауада жүру, дене жаттығуларын жасау және дұрыс тамақтану!» 3. Ойын: «Денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттер» (7 минут): - Ұйымдастырушы: «Енді біз денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттерді ажырататын ойын ойнаймыз. Мен сөздер айтамын, ал сендер оларды дұрыс немесе дұрыс емес деп
--	--	--	---	---	--

		және қызықты ойын арқылы баланың шығармашылық ойлауын дамыту. Ұйымдастыру уақыты: 25 минут Мақсатты жас: 5 жас Іс-әрекет кезеңдері: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Балалар, бүгін біз көктем туралы сөйлесеміз! Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады, сендер не көрдіңдер?» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Көктемде қандай гүлдер өседі?» • Балалар: «Қызғалдақ, бақбақ, көкнәр!» • Ұйымдастырушы: «Ал көктемде қандай жануарлар оянады?» • Балалар: «Қарлығаштар, бақалар, қояндар!» • Ұйымдастырушы:	•Балалар: «Қар, жел, жарық, көл, тау!» 4.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. с-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы сөйлесеміз. Сендер салауатты өмір салтын қалай түсінесіңдер?» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Салауатты өмір салты дегенде ең	• Балаларға әртүрлі заттар көрсетіп, «Ғарышкерге қандай затты алып бару керек?» деген сұраққа жауап беруін сұрау: • Су, тамақ, ғарыштық костюм, ұшақтың құралы. • Ұйымдастырушы: «Ғарышқа ұшу үшін арнайы ғарыштық костюм мен рюкзак керек!» 6. Қорытынды (3 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз Қазақстанның тұңғыш ғарышкері Тоқтар Әубәкіров туралы көп нәрсе білдік. Ол ғарышқа ұшып, еліміздің абыройын асқақтатты. Ғарышқа ұшу өте қызықты, бірақ ол үшін көп дайындық қажет!» •Ұйымдастырушы: «Егер сендер ғарышқа	айту керексіңдер.» • Ойын жүргізу: • Ұйымдастырушы: «Көкөністер мен жемістер жеп тұру.» • Балалар: «Дұрыс!» • Ұйымдастырушы: «Қант пен тәттілерді көп жеу.» • Балалар: «Дұрыс емес!» • Ұйымдастырушы: «Таза ауамен дем алу.» • Балалар: «Дұрыс!» • Ұйымдастырушы: «Теледидарды көп қарау.» • Балалар:
--	--	---	---	---	--

		«Осы көктемде болған қызықты оқиғаларды ... [11:13, 31.03.2025] Бибигуль Анаргазыевна: Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы шығармаларымен таныстыру. [11:15, 31.03.2025] Бибигуль Анаргазыевна: Тақырып: Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктері, «күй» жанры, күйші-композиторлар және Құрманғазы шығармалары Мақсаты: - Қазақ халық аспаптары — домбыра мен қобыздың тембрлік ерекшеліктерін түсіндіру. «Күй» жанрының маңызын ашып, қазақ музыкасының терең тарихын көрсету. - Құрманғазы шығармаларымен таныстыра отырып,	бірінші не ойлайсыңдар?» - Балалар: «Таза ауа, дұрыс тамақтану, дене шынықтыру!» - Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Салауатты өмір салты — денсаулықты сақтау үшін дұрыс тамақтану, дене жаттығуларын жасау, таза ауада серуендеу және жақсы көңіл-күйде болу.» - Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы қалай жұмыс істейді? Ол үшін не қажет?» - Балалар: «Таза су, дұрыс тамақ, дене жаттығулары!»	ұшсаңдар, не істей аласыңдар?» - Балалар: «Жұлдыздарды көріп, басқа планеталарды зерттейміз!» 4.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. с-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы сөйлесеміз. Сендер салауатты өмір салтын қалай түсінесіңдер?» - Диалог: - Ұйымдастырушы: «Салауатты өмір салты дегенде ең бірінші не ойлайсыңдар?»	«Дұрыс емес!» - Ұйымдастырушы: «Күнде дене шынықтыру жасау.» - Балалар: «Дұрыс!» 4. Ойын: «Денсаулық патрулі» (6 минут): - Ұйымдастырушы: «Енді біз «Денсаулық патрулі» ойынын ойнаймыз. Мен сендерге түрлі тапсырмалар беремін, ал сендер сол тапсырмаларды орындау арқылы денсаулығымызды сақтау туралы үйренесіңдер.» - Тапсырмалар: - Ұйымдастырушы: «1. Таза ауада 3 минут
--	--	---	--	---	--

		күйші-композиторлардың өнеріне құрмет пен қызығушылықты арттыру. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз қазақтың бай музыкалық мәдениетімен танысамыз. Қазақ халық аспаптары туралы сөйлесеміз, олар қалай жасалады, қандай дыбыс шығарады, олар қандай әуендер ойнайды?» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Қандай қазақ халық аспаптарын білесіңдер?» • Балалар: «Домбыра, қобыз, сырнай, шертпе домбыра...» • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз домбыра мен қобыз туралы айтамыз. Домбыра мен қобыздың дыбысы қандай? Олардың үні бір-бірінен неге өзгеше?» 2. Домбыра мен қобыздың тембрлік ерекшеліктері (7	2. Адам ағзасының құрылымы мен қызметі (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы өте күрделі және қызықты. Мысалы, жүрек қан айналымын қамтамасыз етеді, өкпе — ауаны сіңіріп, дене тыныс алуын қадағалайды, ал асқазан тамаққа сіңіріледі. Ал сендер ағзаны жақсы жұмыс істету үшін не істеу керек деп ойлайсыңдар?» • Ұйымдастырушы: «Мысалы, біз әр күн сайын не істеуіміз керек?» • Балалар: «Жүгіру, ойнау, су ішу, көкөністер мен жемістер жеу!»	• Балалар: «Таза ауа, дұрыс тамақтану, дене шынықтыру!» • Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Салауатты өмір салты — денсаулықты сақтау үшін дұрыс тамақтану, дене жаттығуларын жасау, таза ауада серуендеу және жақсы көңіл-күйде болу.» • Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы қалай жұмыс істейді? Ол үшін не қажет?» • Балалар: «Таза су, дұрыс тамақ, дене жаттығулары!» 2. Адам ағзасының құрылымы мен қызметі (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы өте күрделі және қызықты. Мысалы, жүрек қан айналымын	серуендеп көріңдер.» • Балалар: (Серуендейді) • Ұйымдастырушы: «2. Енді біз бірнеше жаттығулар жасайық: қолды жоғары көтеріп, бірнеше рет бұралу.» • Балалар: (Жаттығулар жасайды) • Ұйымдастырушы: «3. Көкөніс пен жемістерді қазір қалай жейміз?» • Балалар: «Тамақтанар алдында жейміз!» 5. Қорытынды (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы көп нәрсе білдік. Ең бастысы — дұрыс тамақтану, таза
--	--	---	--	---	--

		минут): • Ұйымдастырушы: «Домбыра мен қобыздың дыбысы ерекше. Домбыра — екі ішекті музыкалық аспап. Оның дыбысы таза әрі анық, терең болады. Ол көбіне кең, ашық кеңістіктерде, далада жақсы естіледі. Қобыздың дыбысы — жұмбақ әрі терең, ол сазды, әрі үнсіз дыбыстарды шығара алады. Қобызды көбінесе әртүрлі дыбыс тербелістері арқылы ішектің қозғалуы жасайды, бұл аспаптың дыбысына ерекше құпиялылық береді.» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Қазір домбыраның және қобыздың дыбыстарын тыңдайық. Қалай ойлайсыңдар, домбыра мен қобыздың үндерінде қандай айырмашылық бар?» • Балалар: «Домбыраның дыбысы жайдары, ал қобыздың дыбысы терең әрі сазды!»	• Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Денсаулық үшін ең бірінші нәрсе — таза ауада жүру, дене жаттығуларын жасау және дұрыс тамақтану!» 3. Ойын: «Денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттер» (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді біз денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттерді ажырататын ойын ойнаймыз. Мен сөздер айтамын, ал сендер оларды дұрыс немесе дұрыс емес деп айту керексіңдер.» • Ойын жүргізу: • Ұйымдастырушы:	қамтамасыз етеді, өкпе — ауаны сіңіріп, дене тыныс алуын қадағалайды, ал асқазан тамаққа сіңіріледі. Ал сендер ағзаны жақсы жұмыс істету үшін не істеу керек деп ойлайсыңдар?» • Ұйымдастырушы: «Мысалы, біз әр күн сайын не істеуіміз керек?» • Балалар: «Жүгіру, ойнау, су ішу, көкөністер мен жемістер жеу!» • Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Денсаулық үшін ең бірінші нәрсе — таза ауада жүру, дене жаттығуларын жасау және дұрыс тамақтану!» 3. Ойын: «Денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттер» (7 минут): • Ұйымдастырушы:	ауада серуендеу және дене шынықтыру жаттығуларын жасау.» • Ұйымдастырушы: «Егер денсаулығымыз жақсы болса, біз көп нәрсе жасай аламыз!» • Ұйымдастырушы: «Енді денсаулыққа пайдалы әрекеттерді бірге жасап, өмірімізде соларды қолдануға тырысамыз!» дамиды. 4. Жапсыру Міндеті: Геометриялық элементтерден құрастырып, заттарды қазақ ою-өрнектерімен безендіру. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз геометриялық фигураларды қолдана отырып, қазақтың ұлттық ою-өрнектерін жасайтын
--	--	--	---	---	---

		3. «Күй» жанрымен таныстыру (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Күй — қазақ музыкасының маңызды жанры. Күй — ол тек әуен емес, ол адамдардың сезімдері мен ойларын, табиғаттың сұлулығын, батырлар мен ақындардың күресін көрсететін әуен. Күй орындаушының рухын, жан дүниесін білдіреді. Күйшілер күйді ойнап қана қоймай, оның терең мағынасын тыңдаушыларға жеткізе біледі.» - Диалог: - Ұйымдастырушы: «Күй тыңдайтын кездерде оның қандай әсерлерін сезінесіңдер?» - Балалар: «Күй тыңдағанда көңіліміз көтеріліп, күш аламыз!» 4. Құрманғазының шығармаларымен таныстыру (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Қазақтың ұлы күйші-композиторы Құрманғазы	ы: «Көкөністер мен жемістер жеп тұру.» - Балалар: «Дұрыс!» - Ұйымдастырушы: «Қант пен тәттілерді көп жеу.» - Балалар: «Дұрыс емес!» - Ұйымдастырушы: «Таза ауамен дем алу.» - Балалар: «Дұрыс!» - Ұйымдастырушы: «Теледидарды көп қарау.» - Балалар: «Дұрыс емес!» - Ұйымдастырушы: «Күнде дене шынықтыру жасау.» - Балалар: «Дұрыс!»	«Енді біз денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттерді ажырататын ойын ойнаймыз. Мен сөздер айтамын, ал сендер оларды дұрыс немесе дұрыс емес деп айту керексіңдер.» - Ойын жүргізу: - Ұйымдастырушы: «Көкөністер мен жемістер жеп тұру.» - Балалар: «Дұрыс!» - Ұйымдастырушы: «Қант пен тәттілерді көп жеу.» - Балалар: «Дұрыс емес!» - Ұйымдастырушы: «Таза ауамен дем алу.» - Балалар: «Дұрыс!»	боламыз. Сендер ою-өрнек дегенде қандай суреттер ойлайсыңдар?» - Балалар: «Қайшылар, гүлдер, шеңберлер, үшбұрыштар...» - Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Қазақ ою-өрнектері өте әдемі және оларды әртүрлі геометриялық фигуралардан құрастыруға болады. Бүгін біз де осы ою-өрнектерді жасаймыз.» 2. Геометриялық фигуралармен таныстыру (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Алдымен бізге геометриялық фигураларды үйрену керек. Мысалы, шеңбер, үшбұрыш, төртбұрыш,
--	--	--	--	--	--

		Сағырбайұлы — қазақ күй өнерінің шебері. Оның шығармаларына «Сарыарқа», «Тәжік күйі», «Балбырауын», «Адай» және тағы басқа атақты күйлері жатады. Бұл күйлер табиғаттың сұлулығы мен қиыншылықтарын, адамның ішкі сезімдерін бейнелейді. Құрманғазының шығармалары өзінің терең мазмұны мен әуені арқылы ерекше. Оның күйлері бізге өткен заманның қиын кезеңдерін жеткізіп, қазақ халқының ерліктерін еске салады.» •Ұйымдастырушы: «Құрманғазының күйлерін тыңдағанда қандай әсер аласыздар?» •Балалар: «Құрманғазының күйлері өте қуатты, олар бізді күшті әрі батыл сезінуге мәжбүр етеді!» 5. Практикалық бөлім (8 минут): •Балаларға домбыра мен қобыздан қысқаша әуендер ойнап көрсету.	4. Ойын: «Денсаулық патрулі» (6 минут): •Ұйымдастырушы: «Енді біз «Денсаулық патрулі» ойынын ойнаймыз. Мен сендерге түрлі тапсырмалар беремін, ал сендер сол тапсырмаларды орындау арқылы денсаулығымызды сақтау туралы үйренесіңдер.» •Тапсырмалар: •Ұйымдастырушы: «1. Таза ауада 3 минут серуендеп көріңдер.» •Балалар: (Серуендейді) •Ұйымдастырушы: «2. Енді біз бірнеше жаттығулар жасайық: қолды жоғары көтеріп, бірнеше рет бұралу.» •Балалар: (Жаттығулар жасайды)	• Ұйымдастырушы: «Теледидарды көп қарау.» • Балалар: «Дұрыс емес!» • Ұйымдастырушы: «Күнде дене шынықтыру жасау.» • Балалар: «Дұрыс!» 4. Ойын: «Денсаулық патрулі» (6 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді біз «Денсаулық патрулі» ойынын ойнаймыз. Мен сендерге түрлі тапсырмалар беремін, ал сендер сол тапсырмаларды орындау арқылы денсаулығымызды сақтау туралы үйренесіңдер.» • Тапсырмалар: • Ұйымдастырушы: «1.	тік бұрыш. Оларды қалай салуға болатынын көрсетемін.» • Ұйымдастырушы: Балаларға әр фигураны көрсетіп, оларды тану және атау. • «Міне, шеңбер! Ол дөңгелек, ал үшбұрыш үш қырлы. Төртбұрышта төрт қабырға болады.» • Балалардан: «Бұл фигураларды қайда қолдануға болады?» • Балалар: «Үйде, табиғатта, оюларда!» 3. Қазақ ою-өрнектерінің ерекшеліктерімен таныстыру (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Қазақ ою-өрнектері
--	--	---	--	---	--

		Бұл кезеңде олардың күйлердің әуендерін тану қабілеттерін дамыту. •Ұйымдастырушы: «Енді біз Құрманғазының шығармаларын тыңдаймыз. Бірінші күй — «Сарыарқа». Бұл күйдің әуені өте кең, кең дала мен табиғаттың тыныштығын көрсетеді. Ал екінші күй — «Тәжік күйі», ол батырлықтың, күш-қайраттың белгісі.» • Әуендер ойнап, балаларға олардың қандай сезімдерге әсер ететінін сұрау. 6. Қорытынды (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Құрманғазының күйлері қазақ халқының рухын, ерлігін, табиғатын айқын көрсетеді. Домбыра мен қобыздың дыбысы арқылы олар бізге ерекше әлемді ашады. Бүгін біз домбыра мен қобыздың ерекшеліктерін, күй жанрының маңызын, сондай-ақ Құрманғазының шығармаларының	•Ұйымдастырушы: «3. Көкөніс пен жемістерді қазір қалай жейміз?» •Балалар: «Тамақтанар алдында жейміз!» 5. Қорытынды (5 минут): •Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы көп нәрсе білдік. Ең бастысы — дұрыс тамақтану, таза ауада серуендеу және дене шынықтыру жаттығуларын жасау.» •Ұйымдастырушы: «Егер денсаулығымыз жақсы болса, біз көп нәрсе жасай аламыз!» •Ұйымдастырушы: «Енді денсаулыққа пайдалы әрекеттерді бірге жасап, өмірімізде соларды қолдануға тырысамыз!»	Таза ауада 3 минут серуендеп көріңдер.» • Балалар: (Серуендейді) • Ұйымдастырушы: «2. Енді біз бірнеше жаттығулар жасайық: қолды жоғары көтеріп, бірнеше рет бұралу.» • Балалар: (Жаттығулар жасайды) • Ұйымдастырушы: «3. Көкөніс пен жемістерді қазір қалай жейміз?» • Балалар: «Тамақтанар алдында жейміз!» 5. Қорытынды (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы көп нәрсе білдік. Ең бастысы — дұрыс тамақтану, таза ауада	әртүрлі ұғымдарды білдіреді. Мысалы, «қошқармүйіз» оюы - ерлік пен күштіліктің белгісі. Ал «қуаныш» оюы - бақыт пен жақсы көңіл-күйді білдіреді. Біз бүгін осы сияқты оюларды жасайтын боламыз.» • Ұйымдастырушы: Балаларға қазақтың ұлттық ою-өрнектерінің суреттерін көрсету, олардың әрқайсысының мағынасын түсіндіру. • «Қошқармүйіз» оюының үлгісін көрсету. • «Көк түрік» оюының үлгісін көрсету. 4. Ойын: Геометриялық фигуралардан ою-өрнек құрастыру (10 минут): • Ұйымдастырушы:
--	--	---	---	---	--

		тереңдігін түсіндік. Әрқайсысыңның көңілдеріңе көбірек қазақ музыкасын сіңіріп, осы өнер түріне деген қызығушылықтарың артты деп үміттенемін.»		серуендеу және дене шынықтыру жаттығуларын жасау.» • Ұйымдастырушы: «Егер денсаулығымыз жақсы болса, біз көп нәрсе жасай аламыз!» • Ұйымдастырушы: «Енді денсаулыққа пайдалы әрекеттерді бірге жасап, өмірімізде соларды қолдануға тырысамыз!»	«Енді біз геометриялық фигуралардан ою- өрнектер жасаймыз. Мысалы, шеңберлер мен үшбұрыштарды қолдана отырып, ою-өрнек құрастырамыз. Әрқайсысың өзіңе ұнайтын оюды жасап көр!» • Балаларға түрлі түсті қағаздар, түрлі формадағы геометриялық фигуралар беріледі. • Ұйымдастырушы: «Әрбір геометриялық фигураны өз қалауларыңа сай орналастырыңдар, сол арқылы қазақтың ою- өрнегін жасаңыздар.» • Балалар: Ойын барысында өз шығармашылықтарын көрсете отырып, ою- өрнектерін құрастырады. • Ұйымдастырушы:
--	--	---	--	---	---

					Балаларға көмек көрсету, қажетті түстер мен фигураларды таңдауға кеңес беру. 5. Қорытынды (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз геометриялық фигураларды пайдаланып, қазақтың ою-өрнектерін жасадық. Әрқайсысың өз ою-өрнектеріңді ерекше әрі әдемі жасадыңдар. Осы ою-өрнектердің мағынасын білесіңдер ме? Олар қазақ халқының тарихы мен мәдениетінен сыр шертеді.» • Ұйымдастырушы: «Енді өз ою-өрнектерімізді бірге қарап шығайық.» • Балалар: Әр бала өз жұмысының
--	--	--	--	--	--

					нәтижесін көрсетіп, ою-өрнектерінің мағынасын айтып өтеді.
Серуенге дайындық	Киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. (Өзіне-өзі қызмет) «Көктем айлары» тақырыбында жеке әңгімелер.				
Серуен		Құстардың әні”: Құстардың әндері мен көктемгі табиғат дыбыстарын тыңдау. Балаларға құстардың дауысы тыңдатылады немесе табиғаттың өзінен келген дыбыстар ойнатылып, балалардан оларды қайталай алу талап етіледі. • “Қандай құстардың дауысын естідіңдер?” • “Құстар неге ән салып тұр?” • “Табиғатта тағы қандай дыбыстарды тыңдауға болады?” Бұл кезеңде балалар көктемгі табиғаттың дыбыстары мен құстардың әнін	“Көктемгі серуен” (қимылды ойын): Балаларға табиғатта әртүрлі қозғалыстар жасау ұсынылады, мысалы, ағаштар мен гүлдердің өсуін бейнелейтін қимылдар. Олар ағаштардың биік болып өсуін, құстардың ұшуын, жаңбырдың жауып жатқанын, желдің есіп тұрғанын көрсетуі мүмкін. • “Құстардай ұшып көріңдер!” • “Жаңбыр жауып жатыр, себетімізді ашып, суыңыз!” • “Ағаштар өсе бастайды, қолдарыңды жоғары көтеріп, жайқалып өсуін көрсетіңдер!”	Көктемгі гүлдер мен өсімдіктерді жинау”: Балалар көктемде ашылатын гүлдер мен өсімдіктердің аттарын атаған соң, оларды табиғатта немесе ойын алаңында тапқандарын жинайды. Бұл кезең балалардың табиғатқа жақын болуын, өсімдіктер мен гүлдерді танып білуін қамтамасыз етеді. • “Бұл қандай гүл?” • “Гүлдер мен ағаштардың қандай түстері бар?” Балалар жапырақтар мен гүлдерден композициялар жасап, көктемді жақынырақ сезінеді.	Табиғаттың сыйы”: Балалар әрқайсысы өзіне ұнаған көктемгі табиғат элементтерінен (жапырақ, гүл, ағаш бұтағы) кішкене сыйлық жасайды. Олар бұл сыйлықтарын бір-біріне береді, ал әр бала алған сыйлықты өз сезімдерімен байланыстырып айтып береді.

		тыңдап, оларды ажыратуға тырысады.			
Серуенне оралу	Балалардың киімдерін жүйелі түрде шешу, өлеңдерді, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, жаңылтпаштар, санау және т. б. (көркем, тәуелсіз ойын әрекеті) «Табиғатты қорғайық» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (Біртұтас тәрбие)				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		«Қызықты пішіндер» ойыны Мақсаты: Геометриялық пішіндер мен олардың ерекшеліктерін таныстыру. Құралдар: Әртүрлі геометриялық пішіндер (картоннан, пластмассадан немесе ағаштан жасалған фигуралар). Қалай ойнау: - Балалар әр түрлі пішіндерді бір-біріне сәйкестендіріп, оларды дұрыс орналастыруы керек. - Ойын барысында әр	«Түстер мен сандарды тап!» Мақсаты: Түстерді және сандарды ажырату. Құралдар: Түсті картондар мен карточкалар, сандар жазылған карталар. Қалай ойнау: - Балаларға белгілі бір түстер мен сандарды көрсетіп, соларды карточкалардан табуды сұрау. - Мысалы, балаларға “сары түсті табыңыз” немесе “үш	«Жануарлар мен олардың дыбыстары» Мақсаты: Жануарлар мен олардың дыбыстарын тану және оларды сәйкестендіру. Құралдар: Жануарлардың суреттері немесе ойыншықтары. Қалай ойнау: - Балалар жануарлар туралы карточкаларды алып, олардың дыбыстарын айтып немесе сол жануарды көрсетуі керек. - Бұл ойын балалардың сөздік қорын және есту қабілетін дамытады.	«Құрастырғыш ойын» (Пазл) Мақсаты: Балалардың логикалық ойлауын дамыту, назар аудару және үйлесімділікті түсіну. Құралдар: Пазлдар. Қалай ойнау: - Балаларға әртүрлі күрделіліктегі пазлдар беріледі. - Олар пазлды бөліктерін дұрыс біріктіріп, бір бүтін сурет жасау керек. Диалог: - Ұйымдастырушы: «Бұл не сурет? Біз оны бірге құрастырайық!»

		пішіннің аты мен оны қолданатын жері туралы сұрақтар қойылады (мысалы, дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш). Диалог: • Ұйымдастырушы: «Бұл не пішін? Қайсысы дөңгелек?» • Балалар: «Бұл дөңгелек!»	санын табыңыз” деген сұрақтар қойылады. Диалог: • Ұйымдастырушы: «Қандай түсті көріп тұрсыңдар?» • Балалар: «Қызыл!».	Диалог: • Ұйымдастырушы: «Бұл қандай жануар? Оның дыбысы қандай?» • Балалар: «Бұл сиыр! Ол «мууу» дейді!»	• Балалар: «Бұл жануардың суреті!».
Балалармен жеке жұмыс		Қол моторикасы мен жазуға дайындық Мақсаты: Баланың қол моторикасын дамыту, жазуға дайындау. Жүзеге асыру әдісі: Жазу үшін қажетті жаттығулар: түзу және қисық сызықтарды салу, әріптер мен сандарды жазу.	Қиял мен шығармашылықты дамыту Мақсаты: Баланың шығармашылық қабілеттерін дамыту, қиялын жетілдіру. Жүзеге асыру әдісі: Баланың қиялын дамытатын шығармашылық ойындар мен тапсырмалар ұсыну.	Әлеуметтік дағдыларды дамыту Мақсаты: Баланың өзара қарым-қатынас жасау, басқа балалармен жұмыс істей білу дағдыларын қалыптастыру. Жүзеге асыру әдісі: Топтық жұмыстарда баланың қатысуын бақылау, жеке тапсырмаларды	Ойлау және логикалық дағдыларды дамыту Мақсаты: Баланың зейінін, есте сақтау және ойлау қабілетін арттыру. Жүзеге асыру әдісі: Логикалық тапсырмалар мен жұмбақтар шешу. Баланы сурет бойынша әңгіме құрастыруға үйрету.

		Қолдың ұсақ моторикасын дамыту үшін түрлі материалдармен жұмыс жасау (қаламсаппен жазу, құмда жазу). Мысал: Балаларға әріптер мен сандарды дұрыс жазу бойынша тапсырмалар беру. Қорытынды: Жазуға дайындық үшін балаға әртүрлі жазу жаттығуларын беру, қол моторикасын дамыту.	Бейнелеу өнері, қолөнер және шығармашылық жұмыс арқылы өзін-өзі білдіруге мүмкіндік беру. Балаларға ертегілер мен әңгімелер құрастыруға тапсырма беру. Мысал: Балаларға бейнелеу құралдарын беріп, олардан қиялдарын пайдаланып сурет салуды сұрау (мысалы, «Менің армандарым»). Қорытынды: Баланың шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін оған жаңа идеялар мен шығармашылық жұмыстар орындауға мүмкіндік беру.	орындауға көмек көрсету. Әлеуметтік ойындар арқылы баланың дұрыс мінез-құлық көрсетуіне ықпал ету. Баланы топтық ойындарға қатыстыру арқылы өзін-өзі тануға және өзара әрекет ету дағдыларын дамыту. Мысал: Баланы басқа балалармен бірге «Құрылысшы» ойынына қатыстырып, оларға бірлесіп жұмыс жасау тапсырмасын беру. Қорытынды: Баланың әлеуметтік дағдыларын қалыптастыру үшін әртүрлі ситуацияларда өзара әрекет ету мүмкіндіктерін дамыту.	Құрылымдық ойлауды дамыту үшін суреттерден әңгімелер құрастыру. Мысал: Баланың алдына бірнеше түрлі сурет қойып, «Бұл қандай жануар?» немесе «Бұл қайда орналасқан?» деген сұрақтар қою. Қорытынды: Баланың ойлау қабілетін дамыту үшін оны өз бетінше тапсырмалар орындауға ынталандыру.
--	--	---	---	---	--

Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» «Жақсы сөздер» ойыны Мақсаты: Балаларға жақсы сөздер мен тілектер айту арқылы өз-өзіне және басқаларға жақсы қарым-қатынас жасау дағдысын қалыптастыру. Құралдар: Картоннан немесе қағаздан жасалған түрлі түсті карточкалар. Қалай ойнау: •Балаларға жақсы сөздер мен тілектерді айту тапсырмасы беріледі. •Әр бала кезекпен жақсы сөздер мен жылы тілектер айтады (мысалы, «Сен өте жақсы доссың!», «Сенің күлімсіреуің мені қуантады!»). •Балалар әртүрлі түстердегі карточкаларды таңдайды, ал әр түске арнайы тілектер беріледі (мысалы, қызыл карточка — «Жақсы дос болу», көк карточка — «Сенің күлкің әлемді жарқыратады!»). (Біртұтас тәрбие.)
--------------------------------------	---

Бекітетін
Жеңіл
07/10

Тәрбиелеу - білім беру үдерісінің циклограммасы

Балалардың жастары: 5 жастағы

Жоспарлау күні 07.04-11.04. 2024-2025 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 07.04	Сейсенбі 08.04	Сәрсенбі 09.04	Бейсенбі 10.04	Жұма 11.04
Балаларды қабылдау.	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату Күй күмбірі: Ерке сылқым - Әбдімомын Желдібаев https://www.youtube.com/watch?v=1SC1Bj8fn-E (Біртұтас тәрбие)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалардың денсаулығы, ауа-райы бойынша киім-кешек, балалардың көңіл-күйі, демалыс күндері туралы әңгімелесу				
Балалардың ербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	ҚР мемлекеттік әнұраны	"Тоғызқұмалақ" Мақсаты: Балалардың есептеу қабілетін дамыту, логикалық ойлауды жетілдіру. Ойынның тәртібі: Бұл ойын сандықпен ойнауға негізделген, оның ішінде 81 ұяшық пен бірнеше құмалақ бар. Ойыншылар кезекпен құмалақтарды санап, қарсыласын ұтып алуға тырысады. Дидактикалық маңызы:	"Сөздерді байланыстыр" Мақсаты: Баланың сөздік қорын молайту, қазақ тілінің дыбыстық ерекшеліктерін түсіндіру. Ойынның тәртібі: Балаларға бір сөз беріледі, олар осы сөзге ұйқас сөздер табуға тырысады. Бұл ойын топпен немесе жұппен ойналуы мүмкін.	"Табиғат әлемі" Мақсаты: Балалардың табиғаттағы өзгерістерді бақылау және түсіну қабілетін дамыту. Ойын жетекшісі табиғаттағы жыл мезгілдерінің өзгерістерін, табиғаттағы көріністерді сипаттайды. Балалар сол өзгерістерді картадағы суреттер арқылы табуы керек. Мысалы, көктемде гүлдер гүлдейді, күзде ағаштардың жапырақтары түспек сияқты. Ойын соңында балалар табиғаттың әр мезгіліндегі	"Сақина салмақ" Мақсаты: Балалардың қол қозғалысын дамыту, ойынның мәнін түсіну. Ойынның тәртібі: Ойыншылар сақинаны немесе басқа да ұсақ затты тандалған нысанға дәл тастауға тырысады. Бұл ойынға балалар бірнеше топқа бөлініп қатысады. Әр бала кезекпен сақинаны жәшікке немесе басқа да орынға түсіруге

		Дидактикалық маңызы: Бұл ойын математикалық қабілеттерді, логиканы, стратегияларды ойлауды дамытады. Ұлттық ойын-ұлт қазынасы Біртұтас тәрби	Дидактикалық маңызы: Ойын баланың тілдік қоры мен дыбыстық танымын жақсартады. Тілдік қарым-қатынас	ерекшеліктерін талқылайды.. Экологиялық білім беру және экологиялық мәдениет	тырысады. Дидактикалық маңызы: Балалар қолдың нәзік қимылдарын үйреніп, сенімділік пен төзімділікті дамытады. Ұлттық құндылық Біртұтас тәрбие
Ұйымдастырылған іс-әрекеге дайындық	Біртұтас тәрбие: Сәуір айы – Еңбекқорлық және Кәсіби біліктілік айы Апта дәйексөзі: Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді. (Леонардо да Винчи)				
	«Табиғат қорғаушысы» ойыны Мақсаты: Экологиялық таза өмір салтын қалыптастыру. Ойыншыларға экологиялық таза өмір сүрудің түрлі аспектілері бойынша сұрақтар беріледі. Әрбір дұрыс жауап үшін ұпай беріледі. Мысалы: «Су үнемдеудің қандай тәсілдерін білесіз?», «Қалай тұрмыстық қалдықтарды азайтуға болады?» деген	«Тіл — тапқырлар» ойыны Мақсаты: Балалардың сөздік қорын молайту және сөздермен жұмыс істей білу қабілетін дамыту. Ойын жетекшісі балаларға бірнеше сурет көрсетеді, және оларды сәйкестендіру керек. Мысалы, суреттердің арасында «сәбіз», «үй», «апта» сөздері бар болса,	«Уақытты таны» ойыны Мақсаты: Уақытты түсіну, сағатты оқу дағдыларын дамыту. Жүрісі: Балаларға уақытты көрсететін карталар немесе сағаттардың суреттері беріледі. Ойын жетекшісі балаларға белгілі бір уақытты сұрайды, мысалы, «10 сағат 30 минут».	«Қалай болады?» ойыны Мақсаты: Оқиғаларды болжау және шығармашылық ойлауды дамыту. Ойын жетекшісі белгілі бір шығарма немесе ертегіден үзінді оқиды және оқиғалардың жалғасын болжауды сұрайды. Мысалы, «... және ақылды қасқыр орманда адасып кетті, енді не болады?»	«Қандай дыбыс?» ойыны Мақсаты: Балалардың дыбыстарды дұрыс есту және ажырату дағдыларын дамыту. Ойын жетекшісі балаларға белгілі бір дыбыстарды немесе сөздерді айтады. Балалар сол дыбысты немесе дыбыс тобын дұрыс тануы керек. Мысалы, «С» дыбысын тыңдап, балалар оған сәйкес сөздер табады (сабақ, сүт, сәби). Ойын балалардың дыбыстық сауаттылығын арттырады.

	сұрақтар қойылады. Ойын соңында әрбір ойыншы өздерінің экологиялық мәдениетін арттыру үшін нені өзгерту керек екендігін талқылайды. Қоршаған ортамен танысу	балалар осы сөздермен сөйлем құрауы тиіс. Балалар әр сөзді дұрыс қолдана отырып, өз сөйлемдерін құрап, дыбыстар мен әріптердің қатысын меңгереді. Сөйлеуді дамыту	Балалар сағатты қарап, көрсетілген уақытты айтады немесе көрсетеді. Бұл ойын балалардың уақыт ұғымын, сағатпен жұмыс істеу дағдыларын дамытуға көмектеседі. Математика негіздері	Балалар өз болжамдарын айтады, әртүрлі нұсқаларды ұсынады. Бұл ойын балалардың қиялдау қабілеттерін дамытып, әдеби шығармалардың құрылымын түсінуге көмектеседі. Көркем әдебиет	Сауат ашу негіздері
Кестеге сәйкес Ұйымдастырылған іс-әрекет	<i>1.Математика негіздері</i> Міндеті: Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Құрылымы : 1.Кіріспе (3 минут) •Балалармен амандасып, оларды сабаққа дайындыққа шақыру. •Сабақтың тақырыбын түсіндіріп, тәулік бөліктері туралы қысқаша әңгіме жүргізу. 2.Негізгі бөлім: Ойындар (17 минут)	<i>1.Математика негіздері</i> Міндеті :Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Құрылымы: 1.Кіріспе (5 минут) •Сабақты бастамас бұрын, балаларға апта күндерін сұрап көріңіз. Балалардан әрбір күннің атын сұраңыз (Дүйсенбі, Сейсенбі, және т.б.). •Балаларға апта күндерінің ретін түсіндіру үшін тақтаға немесе карточкаларға	<i>1.Математика негіздері</i> Міндеті: Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Құрылымы : 1.Кіріспе (3 минут) •Балалармен амандасып, оларды сабаққа дайындыққа шақыру. •Сабақтың тақырыбын түсіндіріп, тәулік бөліктері туралы қысқаша әңгіме жүргізу. 2.Негізгі бөлім: Ойындар (17 минут) Ойын 1: “Тәулік бөліктерінің реті”	<i>1.Көркем әдебиет</i> Міндеті: Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Іс-әрекет кезеңдері: йынның атауы: «Кейіпкердің сезімін білдіру» Мақсаты: - Балалардың әдеби кейіпкерлердің белгілі бір әрекеттерін қалай қабылдайтынын түсіну. - Әрекеттер мен сезімдерді байланыстыруды үйрету.	1.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану. Іс-әрекет жоспары:

	Ойын 1: “Тәулік бөліктерінің реті” Бұл ойын балалардың тәулік бөліктерінің ретін есте сақтауға бағытталған. •Педагог алдын ала карточкалар дайындайды, әр карточкада тәулік бөліктерінің атаулары жазылады (таң, күн, кеш, түн). •Балалар карточкаларды араластырып, дұрыс ретпен қоюы керек. •Әр бала кезекпен шығып, тәулік бөліктерінің ретін қойып, сол уақыттың не істейтінін айтуға тырысады. Мысалы: «Таңда біз ұйықтаймыз, күндіз ойнаймыз, кешке тамақтанамыз, түнде ұйықтаймыз». Ойын 2: “Сұрақ-жауап” Ойын барысында балаларға тәулік бөліктеріне қатысты	күндер мен олардың ретін жазып қойыңыз. 2.“Күндер мен оқиғалар” ойыны (10 минут) •Ойын: әрбір баланың алдына “Апта күндері” деп жазылған карталар немесе карточкалар беріңіз. •Әр балаға белгілі бір оқиға жазылған карточканы таңдаңыз (мысалы: «Дүйсенбі - балабақшаға бару», «Сейсенбі - ойын алаңында ойнау», «Жұма - киноға бару»). • Балалар өздері таңдаған оқиғаларды апта күндеріне дұрыс орналастырып, оқиғаны қай күнде болатынын айтуы керек. •Бұл ойын балалардың апта күндерінің ретін жаттауға көмектеседі	Бұл ойын балалардың тәулік бөліктерінің ретін есте сақтауға бағытталған. •Педагог алдын ала карточкалар дайындайды, әр карточкада тәулік бөліктерінің атаулары жазылады (таң, күн, кеш, түн). •Балалар карточкаларды араластырып, дұрыс ретпен қоюы керек. •Әр бала кезекпен шығып, тәулік бөліктерінің ретін қойып, сол уақыттың не істейтінін айтуға тырысады. Мысалы: «Таңда біз ұйықтаймыз, күндіз ойнаймыз, кешке тамақтанамыз, түнде ұйықтаймыз». Ойын 2: “Сұрақ-жауап” Ойын барысында балаларға тәулік бөліктеріне қатысты сұрақтар қойылады. Балалар сол уақытқа қатысты іс-әрекеттерді айтып, қай уақыт	• Балалардың эмпатиясын дамытып, басқалардың сезімдерін түсінуге баулу. Қажетті құралдар: • Әдеби кейіпкерлердің суреттері немесе иллюстрациялары (мысалы, «Қызыл телпек», «Ер Төстік», «Қарлығаш» және тағы басқа танымал кейіпкерлер). • Әрекеттер мен сезімдер жазылған карточкалар: «қорқып тұр», «қуанып тұр», «ренжіді», «жұбанды», «таңғалды», және т.б. • Әр кейіпкердің белгілі бір әрекетіне байланысты қысқаша мәтіндер. Ойынның ұйымдастырылуы: 1. Кіріспе (5 минут): • Ойынға кіріспе ретінде балаларға әртүрлі әдеби кейіпкерлердің суреттерін	1. Кіріспе (3 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз қызықты әңгіме құрамыз! Мен әңгімені бастаймын, ал сендер оны жалғастырып, соңын ойлап шығарасыңдар! Бұл ойын бізге өте қызықты болады!» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Бүгінгі әңгіме көктем мезгілі туралы болмақ. Көктемде не болады деп ойлайсыңдар?» • Балалар: «Құстар келеді, гүлдер өседі, күн жарқырайды!» 2. Әңгіме бастау (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен әңгімені
--	--	--	--	---	--

	сұрақтар қойылады. Балалар сол уақытқа қатысты іс-әрекеттерді айтып, қай уақыт екенін табуы керек. Мысалы: • «Сендер таңертең не істейсіңдер?» — «Таңда мен таңғы асымды ішемін, мектепке барамын». • «Кешке не істейсіңдер?» — «Кешке кино көремін, ұйықтаймын». 3. Қорытынды (5 минут) • Балалармен ойын қорытындыланып, олардан «Тәулік бөліктері қай уақытта болады?» деген сұраққа жауап алу. • Сабақта балалардың не білгенін бағалап, дұрыс жауаптарымен мадақтау. Қажетті құралдар: • Тәулік бөліктерін бейнелейтін карточкалар (әр бөліктің суреттері	және әр түрлі күндерге байланысты қандай оқиғалар болатынын түсінуге мүмкіндік береді. 3. «Уақытқа саяхат» ойыны (5 минут) • Балаларға уақыт машинасын ұсыну арқылы оларды әртүрлі уақыт кезеңдеріне жіберуге болады. • Мысалы, «Сен бүгін дүйсенбіде тұрсың, ертең сейсенбіде не істейсің?», «Сен жұмада қайда барасың?» деп сұраңыз. • Балалар өздерінің іс-әрекеттерін сипаттап, күндер бойынша өз ойларын бөліседі. 4. Қорытынды (5 минут) • Сабақтың соңында, балаларға тағы да бірнеше оқиғаларды айтып, оларды дұрыс	екенін табуы керек. Мысалы: • «Сендер таңертең не істейсіңдер?» — «Таңда мен таңғы асымды ішемін, мектепке барамын». • «Кешке не істейсіңдер?» — «Кешке кино көремін, ұйықтаймын». 3. Қорытынды (5 минут) • Балалармен ойын қорытындыланып, олардан «Тәулік бөліктері қай уақытта болады?» деген сұраққа жауап алу. • Сабақта балалардың не білгенін бағалап, дұрыс жауаптарымен мадақтау. Қажетті құралдар: • Тәулік бөліктерін бейнелейтін карточкалар (әр бөліктің суреттері немесе атаулары жазылған). • Ойын үшін дайындалған сұрақтар (сұрақ-жауап ойыны). Осылайша,	көрсетіп, оларды таныстырыңыз. Мысалы: • «Бұл — Қызыл телпек. Ол орманда жүріп, қасқырды кездестіреді». • «Бұл — Ер Төстік. Ол батыр болып арыстанмен күресті». • Балаларға сұрақ қойып, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін сұраңыз: • «Қызыл телпек орманда қасқырды көргенде не сезінді?» • «Ер Төстік арыстанмен күрескенде қандай сезімде болды?» • Балалар өз ойларын айтып, әр кейіпкердің сезімдерін анықтауға тырысады. 2. Негізгі ойын: «Кейіпкердің сезімін табу» (15 минут): • Балаларға сезімдер мен әрекеттер жазылған карточкалар беріледі.	бастаймын, ал сендер оны жалғастырасыңдар.» • «Бір күні көктемде, жылы күндері, ормандағы ағаштардың арасынан бір кішкентай бала өтіп бара жатты. Ол көктемнің әдемі күндерін тамашалағысы келді. Бір кезде ол алда келе жатқан...» • Балалар әңгімені жалғастырып, өздерінің ойларын қосады. • Ұйымдастырушы: «Оның алдында қандай қызықты нәрсе болды? Ол кіммен кездесті?» 3. Әңгіме жалғастыру (10 минут): • Балалар әңгімеге өздерінің идеяларын қосады, әрқайсысы өз көргендерін, елестетулерін қосып,
--	---	--	--	---	--

	немесе атаулары жазылған). •Ойын үшін дайындалған сұрақтар (сұрақ-жауап ойыны).Осылайша, балалар ойын арқылы тәулік бөліктерінің ретін есте сақтап, оны күнделікті өмірмен байланыстырып, қызықты әрі тиімді түрде үйренеді. 2.Қазақ тілі Міндеті : Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін	күндерге орналастыруды сұраңыз. •Қорытындылай келе, апта күндерінің реті мен әр күндегі іс-әрекеттерді атап өтіңіз. •Ойындар барысында балалардың белсенділігін қадағалап, оларды мадақтап, жеңістері үшін марапаттаңыз. Қажетті материалдар: •Апта күндері жазылған карталар немесе карточкалар •Оқиғалар жазылған карточкалар •Мадақтау жұлдыздары немесе түрлі сыйлықтар Осылайша, балалар уақытты дұрыс реттеп, апта күндері туралы түсінік алады. 2.Көркем әдебиет	балалар ойын арқылы тәулік бөліктерінің ретін есте сақтап, оны күнделікті өмірмен байланыстырып, қызықты әрі тиімді түрде үйренеді. 2.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану. Іс-әрекет жоспары: 1.Кіріспе (5 минут): •Ұйымдастырушы: «Бүгін біз көктем мезгілі туралы әңгіме құрамыз. Көктемде	2.Сауат ашу негіздері Міндеті:Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (3 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы сөйлесеміз. Әр сөздің өз мағынасы бар. Әр сөздің мағынасын білу өте маңызды, себебі біз сөздер арқылы бір-бірімізбен байланыс орнатамыз. Ал сендер сөздердің мағыналарын білесіңдер ме?» • Диалог: • Балалар: «Иә!» • Ұйымдастырушы:	әңгіменің жалғасын құрайды. • Әр бала әңгімеге бір-бірден қосымша айтып, қысқаша диалогтар құрады. • Мысалы: • Балалар: «Бала ормандағы ағаштармен сөйлесті!» • Балалар: «Бала арыстанмен танысты!» • Балалар: «Құстар балаға әдемі ән айтты!» • Әңгіме әртүрлі кейіпкерлермен жалғасады, балалар жаңа қиялдар мен оқиғаларды ойлап шығарады. 4. Әңгімені аяқтау (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Әңгімені аяқтайық,
--	---	---	---	---	---

	талқылауға мүмкіндік беру. Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу Іс-әрекет кезеңдері: 1.Кіріспе (5 минут): Педагог: «Балалар, бүгін біз көктем туралы сөйлесеміз! Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады, сендер не көрдіңдер?» Диалог:	Міндеті: Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Ойынның атауы: «Кейіпкердің көзімен қара» Мақсаты: - Балаларға әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін түсінуге көмектесу. - Олардың ойлау қабілеттерін дамыту. - Әрекеттерді сезініп, ойлануға үйрету. Қажетті құралдар: - Балаларға таныс бірнеше әдеби кейіпкердің суреттері немесе фигуралары (мысалы, Ер Төстік, Қарлығаш, Қызыл телпек және т.б.).	табиғат не істейді, құстар қайда ұшып барады, қандай өзгерістер болады? Біз осы сұрақтарға жауап беріп, әңгіме құрамыз!» •Диалог: •Ұйымдастырушы: «Көктемде қандай өзгерістер болады деп ойлайсыңдар?» •Балалар: «Құстар келеді, гүлдер шығады, күн жылынады!» •Ұйымдастырушы: «Дұрыс, көктемде табиғат оянады! Ендеше, біз көктем жайлы әңгіме құрамыз.» 2.Шығармашылық әңгіме құру (7 минут): •Ұйымдастырушы балаларға көктемдегі табиғаттың өзгерістерін сипаттайтын қысқаша	«Жақсы, енді біз сөздердің мағыналары туралы көбірек білу үшін қызықты ойын ойнайық!» 2. «Қандай сөз?» ойыны (7 минут): - Ұйымдастырушы: «Мен сендерге бір сөз айтамын, ал сендер сол сөздің мағынасына сәйкес әрекет немесе зат көрсетесіңдер. Мысалы, мен ‘жүгіру’ десем, сендер жүгіресіңдер!» - Сөздер мен әрекеттер: «Кітап» — балалар кітап оқып жатқандай қимыл жасайды. «Жүгіру» — балалар орындарында жүгіріп, әрекетті көрсетеді. «Жүзу» — балалар қолдарын алға	сонда біз көктемнің барлық әдемі өзгерістерін білеміз!» - Балалар мен ересек бірігіп, әңгіменің соңын ойлап шығарады. Бұл кезеңде балалардың өз ойларын еркін айтуына мүмкіндік беріледі. - Мысалы, әңгіме аяқталады: «Соңында бала ормандағы барлық жануарлармен достасып, көктемнің әсем табиғатында бақытты өмір сүрді. Ол көктемде әрбір жаңа күннің әдемілігін байқады және әрбір жануарға көмек көрсетті!» 5. Қорытынды (2 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз көктем туралы
--	---	---	--	--	--

	Педагог: «Көктемде қандай гүлдер өседі?» •Балалар: «Қызғалдақ, бақбақ, көкнәр!» •Ұйымдастырушы: «Ал көктемде қандай жануарлар оянады?» •Балалар: «Қарлығаштар, бақалар, қояндар!» •Педагог «Осы көктемде болған қызықты оқиғаларды еске түсіріп көрейік, балалар!» 2.Суреттер бойынша әңгіме құру (8 минут): •Педагог: «Мен сіздерге бірнеше көктемгі суреттер беремін, сол суреттер бойынша әңгіме құрастырайық. Әр суреттегі кейіпкерлердің не істеп тұрғанын айтып беріңдер!»	• Кішкентай карточкалар, әрқайсысында кейіпкердің белгілі бір әрекеті жазылған (мысалы, «Қарлығаш ұшты» немесе «Ер Төстік батырлық көрсетіп, арыстанмен күресті»). Ойынның ережесі: 1. Балалар шеңбер құрып отырып, әрқайсысына бір карточка беріледі. 2. Бір бала карточканы ашып, онда жазылған әрекетті оқып немесе айтып береді. 3. Басқа балалар бұл әрекетті қандай сезіммен немесе көзқараспен қабылдағаны туралы сұралады. Мысалы: • «Қарлығаш ұшты, сендер қалай ойлайсыңдар, ол ұшқанда қандай сезімде болды?» • «Ер Төстік арыстанмен күресті, ол батырлық жасап жатқанда	әңгіме бастайды. Мысалы: •«Көктемнің алғашқы күндері күн жылынып, қар еріп, жер беті жасыл шөппен жабылады. Бір күні кішкентай бала орманға саяхатқа шықты. Ол орманда қандай қызықтар көрді?» •Балаларға әңгімеге қосу үшін сұрақтар қойылады: •«Кішкентай бала орманда қандай жануарларды кездестірді?» •«Құстар қалай ән салып жүр?» •«Жерде қандай гүлдер өсіп жатыр?» •Балалар өздерінің ойларына сай оқиғаны жалғастырып, қысқаша әңгімелер қосады.	созып, суда жүзетіндей қимыл жасайды. • «Ұшу» — балалар қолдарын жоғары көтеріп, ұшып жатқандай болады. • «Қолды көтеру» — балалар қолдарын жоғары көтереді. • Ойын барысында балалар сөздің мағынасын түсініп, оны іс жүзінде көрсетеді. 3. «Сөздер мен суреттерді сәйкестендіру» ойыны (8 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге бірнеше сурет көрсетемін, ал сендер сол суреттермен байланысты сөзді айтуға тырысыңдар. Мысалы, мен тау туралы сурет көрсетсем, ‘тау’ деген сөзді айту керек!»	өте қызықты әңгіме құрдық. Әңгімеге қосқан әрбір идеяларың мен қиялдарың өте әдемі болды! Әңгіме құру үшін тек қиял ғана емес, сонымен қатар тыңдаушы болып, басқа адамдардың ойларын құрметтеу де маңызды екен. Ал енді келесі жолы да осылай әңгімелер құрып, тағы да қиялдарымызды іске қосамыз!» Қорытынды сұрақтар: • Ұйымдастырушы: «Әңгімеге кімнің қосқан ойы ерекше болды?» • Балалар: «Менің ойым!» • Ұйымдастырушы: «Қандай табиғи құбылыстарды көрдіңдер көктемде?»
--	---	---	---	--	--

•Әр балаға көктемгі табиғатқа қатысты суреттер беріледі (мысалы: қарлығаштың ағашқа қонуы, гүлдердің ашылуы, бақалардың көлде ойнауы, балалардың көктемгі табиғатта серуендеп жүргені). Диалог: «Қарлығаш қандай көңіл-күйде?» •Бала: «Қарлығаш ұшып келе жатыр, ол көктемнің келуін хабарлауға асық!» •Педагог: «Гүлдер не істеп тұр?» •Бала: «Гүлдер көктемде өсіп, өзінің әдемі гүлін ашып жатыр!» 3.Ойын түрінде әңгіме құрастыру (8 минут):	қандай сезімде болды деп ойлайсыңдар?» 4. Әр бала өз ойларын айтып, ойынның мәнін түсінеді: әрбір әрекеттің артында кейіпкердің сезімі мен мақсаты жатқанын ұғынады. Қорытынды: Ойын соңында балалар әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін өз көзқарастары арқылы талқылайды. Әрбір бала кейіпкердің ішкі сезімдерін және әрекеттерін қалай қабылдағанын бөлісіп, басқа балалардың пікірлерін тыңдайды. 3.Қазақ тілі Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6	3.Әңгімені ересектің көмегімен жалғастыру (7 минут): •Ұйымдастырушы балалардың берген идеялары бойынша әңгімені әрі қарай жалғастырады: •«Бала орманда келе жатып, кішкентай қоянмен кездесті. Қоян оған көктемде неге көп гүлдер мен ағаштар өсетінін түсіндірді. Ол балаға өз достарын таныстыруға шақырды...» •Балаларға ересек бағыт-бағдар береді, бірақ әңгіменің соңын олар ойдан шығарады. Мысалы: •«Қоянмен жолда кездескен тағы қандай жануарларды көріп еді?»	• Суреттер мен сөздер: • Таудың суреті — «тау». • Көктемгі гүлдердің суреті — «гүл». • Балалардың суреті — «ойнау». • Жануарлардың суреті — «жануар». • Аспанның суреті — «аспан». • Балалар суретті көріп, сөзді дұрыс айту арқылы сөздердің мағыналарын танып, түсінеді. 4. «Сөздің мағынасы мен жағдайы» ойыны (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын, ал сендер сол сөздермен қандай жағдайларды	Балалар: «Гүлдер, құстар, жаңа ағаштар!» 2.Сауат ашу негіздері Міндеттері: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Балалар, біз сөйлегенде сөздерді қолданамыз, бірақ әр сөздің өзіндік мағынасы бар екенін білеміз бе? Мысалы, ‘ағаш’ дегенде біз не ойлаймыз?» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Ағаш деген сөзді
---	--	---	--	--

	•Балалар әртүрлі рөлдерде ойын ойнайды. Мысалы, бір бала көктемдегі қарлығаш болуға, екінші бала бақа, үшінші бала гүлдер болуға, тағы бір бала қоян болуға рөл алады. •Диалог: •Қарлығаш: «Мен көктемнің белгісімен оралдым! Ал сендер, қояндар, не істеп жүрсіңдер?» •Қоян: «Мен жасыл шөптерді іздеп жүрмін! Көктемде бәрі жаңа өсіп шығады!» •Гүлдер: «Біз де гүлдеп шықтық!» •Бақа: «Мен суға түскім келіп тұр, көктемнің әдемі күндерін тойлайық!» Балалар өз рөлдерін ойнап, көктемде	сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу Іс-әрекет кезеңдері: 1.Кіріспе (5 минут): Педагог: «Балалар, бүгін біз көктем туралы сөйлесеміз! Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады, сендер не көрдіңдер?» Диалог: Педагог: «Көктемде қандай гүлдер өседі?» •Балалар: «Қызғалдақ, бақбақ, көкнәр!» •Ұйымдастырушы: «Ал көктемде қандай жануарлар оянады?» •Балалар: «Қарлығаштар, бақалар, қояндар!» •Педагог «Осы көктемде болған қызықты	•«Қалай ойлайсыңдар, олар балалармен не істейді?» 4.Әңгімені аяқтау (5 минут): •Балалар мен ересек бірлесіп әңгіменің соңын ойластырып, толықтырады. •Мысалы: •«Соңында бала өз үйіне қайтып оралды. Ол көктемдегі табиғаттың қаншалықты әдемі әрі қызықты екендігін айтып, қуанып жүрді. Көктемде әрбір жануар мен құс өз жұмыстарымен айналысады, бәрі де табиғатты жаңартуға көмектеседі.» •Балалар әңгімеге өздерінің ұсыныстарын қосып, әңгімені қорытындылайды.	елестетесіңдер? Мысалы, ‘қыс’ сөзі не туралы айтады? Қыс дегенде сендер не елестетесіңдер?» • Ұйымдастырушы бірнеше сөздерді атайды, ал балалар өздерінің ассоциацияларын айтады: • «Қыс» — балалар қар, мұз, қысқы ойындар туралы айтады. • «Жаз» — балалар ыстық күн, суға түсу, демалыс туралы айтады. • «Ағаш» — балалар ағаштың үлкен, жасыл, көлеңкелі екенін айтады. • «Күн» — балалар жарық, жылы, аспанда екенін айтады. Бұл ойында балалар сөздердің мағыналары мен онымен байланысты жағдайларды жақсы түсінеді.	естігенде сендер не ойлайсыңдар?» • Балалар: «Ағаштың үлкен болғаны, жапырақтары бар екенін, көлеңке беретінін!» • Ұйымдастырушы: «Жақсы, әр сөздің мағынасы осындай! Әр сөз бізге бір нәрсені білдіреді. Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы ойын ойнаймыз!» 2. «Сөзді елестет» ойыны (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге сөздерді айтамын, ал сендер сол сөзді елестетіп, оны қалай түсінетіндеріңді айтасыңдар.» • Сөздер:
--	---	--	---	---	---

	болып жатқан түрлі өзгерістерді сипаттайды. Олар диалог құрып, бір-бірімен көктемнің ерекшеліктері туралы сөйлеседі. 4.Әңгімелесу және пікір білдіру (4 минут): •Педагог балалардан суреттер мен ойын барысында көрген немесе ойлаған көктемгі оқиғаларға қатысты сұрақтар қояды. •Педагог: «Балалар, көктемде не қызық болды? Әрқайсың өзіңнің ойыңды айтып бер!» •Диалог: Педагог: «Қарлығаш, сен көктемде не істейсің?» •Қарлығаш: «Мен ұшып келемін және	оқиғаларды еске түсіріп көрейік, балалар!» 2.Суреттер бойынша әңгіме құру (8 минут): •Педагог: «Мен сіздерге бірнеше көктемгі суреттер беремін, сол суреттер бойынша әңгіме құрастырайық. Әр суреттегі кейіпкерлердің не істеп тұрғанын айтып беріңдер!» •Әр балаға көктемгі табиғатқа қатысты суреттер беріледі (мысалы: қарлығаштың ағашқа қонуы, гүлдердің ашылуы, бақалардың көлде ойнауы, балалардың көктемгі табиғатта серуендеп жүргені). Диалог: «Қарлығаш қандай көңіл-күйде?»	5.Қорытынды (3 минут): •Ұйымдастырушы: «Қалай ойлайсыңдар, көктемде табиғат не істейді? Әңгіме бойынша көктемде қандай қызықты оқиғалар болды?» •Балалар: «Көктемде табиғат гүлдеп, құстар ұшып келеді!» •Ұйымдастырушы: «Көктемнің қандай әдемі екендігін бәріміз бірге түсіндік. Әңгіме құру кезінде өз ойларымызды айта отырып, көктем туралы көбірек білдік.» Қорытынды сұрақтар: •Ұйымдастырушы: «Көктемде қандай өзгерістер болады?» •Балалар: «Құстар келеді, гүлдер шығады, жер жасыл болады!»	5. Қорытынды (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы көп нәрсе білдік. Әр сөздің өзіндік мағынасы бар екен! Біз сөздер арқылы қоршаған әлемді, біздің сезімдеріміз бен ойларымызды білдіреміз. Қазір мен сендерден сұраймын: біз ‘сөз’ дегенде қандай нәрселер ойлаймыз?» • Балалар: «Сөздер біздің сезімдерімізді, ойларымызды, не істеп жатқанымызды білдіреді!» Қорытынды сұрақтар: •Ұйымдастырушы: «Қандай сөздер сендерге ерекше әсер етті?» •Балалар: «Кітап, ұшу, гүлдер!»	• «Күн» — балалар: «Күн жылы, жарқырайды, аспанда болады.» • «Жаңбыр» — балалар: «Жаңбыр жауады, су болады, біз су боламыз!» • «Үй» — балалар: «Үйде біз тыныш отырамыз, көп бөлмелер болады.» • «Адам» — балалар: «Адам қолмен жұмыс істейді, сөйлейді, қозғалады.» • Ұйымдастырушы: «Өте жақсы, әр сөз бізге ерекше мағынаны білдіреді!» 3. «Қалай болар еді?» ойыны (8 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге сөздер
--	---	---	---	---	--

	көктемнің келуін баршаға хабарлаймын!» Педагог: «Гүлдер, сендер көктемде қалай өсесіңдер?» •Гүлдер: «Біз көктемнің жылы күндерімен бірге гүлдейміз!» •Балалар бір-біріне сұрақтар қойып, көктемнің әртүрлі аспектілері туралы әңгімелеседі. 5.Қорытынды (3 минут): •Педагог: «Көктем туралы әңгімелескеніміз өте қызықты болды! Әрқайсысымыз көктемнің қалай келетінін, қандай өзгерістер болатындығын білдік. Сендерге ұнады ма?»	•Бала: «Қарлығаш ұшып келе жатыр, ол көктемнің келуін хабарлауға асық!» •Педагог: «Гүлдер не істеп тұр?» •Бала: «Гүлдер көктемде өсіп, өзінің әдемі гүлін ашып жатыр!» 3.Ойын түрінде әңгіме құрастыру (8 минут): •Балалар әртүрлі рөлдерде ойын ойнайды. Мысалы, бір бала көктемдегі қарлығаш болуға, екінші бала бақа, үшінші бала гүлдер болуға, тағы бір бала қоян болуға рөл алады. •Диалог: •Қарлығаш: «Мен көктемнің белгісімен оралдым! Ал сендер, қояндар, не істеп жүрсіңдер?» •Қоян: «Мен жасыл шөптерді іздеп жүрмін!»	•Ұйымдастырушы: «Әңгімеде не болды? Қандай кейіпкерлер кездеседі?» •Балалар: «Қоян, құстар, бала!» түсіндіру. 3.Сауат ашу негіздері Міндеті: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (3 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы сөйлесеміз. Әрбір сөздің мағынасы бар. Мысалы, ‘көк’ деген сөздің мағынасы не болады?»	•Ұйымдастырушы: «Өте жақсы! Әрбір сөздің мағынасы маңызды, және біз сөздерді дұрыс қолдану арқылы өзіміздің ойларымыз бен сезімдерімізді білдіре аламыз.» 3.Қоршаған ортамен таныстыру Міндеті Қазақстанның тұңғыш ғарышкерлері Токтар Әубәкіров, Талғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтеу. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Балалар, сендер ғарыш жайлы білесіңдер ме? Ғарышқа ұшу туралы қандай әңгімелерді естідіңдер?» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз Қазақстанның тұңғыш ғарышкері — Токтар	мен жағдайларды айтамын, ал сендер сол сөздерге сәйкес қандай әрекет жасар едіңдер?» • Мысалдар: • «Жазда» — балалар жазда қолдарын ашып, жылы ауа райын сезінеді. • «Қыс» — балалар қарды көз алдарына келтіріп, қолдарымен қалың қарды сипағандай болады. • «Түнде» — балалар көздерін жұмып, ұйықтайтын әрекетті көрсетеді. • «Кітап оқу» — балалар кітапты қолдарына алып, оқып жатқандай әрекет жасайды. 4. «Сөздер мен суреттерді сәйкестендіру» ойыны (5 минут):
--	--	--	--	---	---

	Көктемде не істегілерің келеді?» Балалар көктемнің қандай ерекшеліктерін ерекше атап өту керектігін айтады. 3.Қоршаған ортамен таныстыу Міндеті: Қазақстанның тұңғыш ғарышкерлері Тоқтар Әубәкіров, Талғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтеу. с-әрекет жоспары 1. Кіріспе сөз (3 минут): Мұғалім немесе тәрбиеші балаларға Қазақстанның тұңғыш ғарышкерлері туралы қысқаша айтып береді: • Тоқтар Әубәкіров 1991 жылы ғарышқа ұшқан тұңғыш қазақ ғарышкері. • Талғат	Көктемде бәрі жаңа өсіп шығады!» •Гүлдер: «Біз де гүлдеп шықтық!» •Бақа: «Мен суға түскім келіп тұр, көктемнің әдемі күндерін тойлайық!» Балалар өз рөлдерін ойнап, көктемде болып жатқан түрлі өзгерістерді сипаттайды. Олар диалог құрып, бір-бірімен көктемнің ерекшеліктері туралы сөйлеседі. 4.Әңгімелесу және пікір білдіру (4 минут): •Педагог балалардан суреттер мен ойын барысында көрген немесе ойлаған көктемгі оқиғаларға қатысты сұрақтар қояды. •Педагог: «Балалар, көктемде не қызық болды? Әрқайсың	• Диалог: • Балалар: «Көк — аспанның түсі!» • Ұйымдастырушы: «Дұрыс, ал ‘қызыл’ деген сөздің мағынасы не болады?» • Балалар: «Қызыл — гүлдің түсі немесе алманың түсі!» Осылайша, балалар сөздер мен олардың мағыналарын түсініп, ойынға дайындалады. 2. «Сөздер әлемі» ойыны (10 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді біз қызықты ойын ойнаймыз. Мен бір сөз айтамын, ал сендер сол сөздің мағынасын табасыздар немесе сол сөзге сәйкес	Әубәкіров туралы әңгімелесеміз. Ол кім, қайда ұшты?» • Балалар: «Ғарышкер! Ғарышқа ұшқан!» • Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Тоқтар Әубәкіров — Қазақстаннан ғарышқа ұшқан тұңғыш адам. Ол 1991 жылы ғарышқа ұшқан. Ал сендер ғарышта не бар деп ойлайсыңдар?» • Балалар: «Жұлдыздар, Ай, планеталар, астероидтар!» 2. Тоқтар Әубәкіров туралы ақпарат (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Тоқтар Әубәкіров 1946 жылы 27 қарашада Жамбыл облысында дүниеге келген. Ол Кеңес Одағының ғарышкері болып, 1991 жылы ғарышқа ұшқан. Ол	•Ұйымдастырушы: «Мен сендерге сурет көрсетемін, сендер сол суретке сәйкес сөзді табуыңдар!» • Суреттер мен сөздер: • Күннің суреті — «Күн» • Гүлдің суреті — «Гүл» • Ағаштың суреті — «Ағаш» • Жануардың суреті — «Жануар» •Тау суреті — «Тау» •Балалар суретті көріп, сөзді дұрыс табады. 5. «Сөзге өзгеріс енгіз» ойыны (5 минут): •Ұйымдастырушы: «Мен сендерге бір сөз айтамын, ал сендер оны басқа сөздермен
--	--	---	---	---	--

	Мұсабаев 1994, 1998 және 2001 жылдары ғарышқа ұшқан қазақ ғарышкері. Балаларға ғарыш туралы сұрақтар қойып, қызығушылықтарын оятады. Мысалы, “Ғарышқа кімдер ұша алады?” немесе “Ғарышта не болады?” 2. Ойын: “Ғарышкерлердің жолы” (10 минут): Бұл ойын балаларға ғарышкерлердің ұшуға дайындалуы мен ғарышта болған кезде қандай әрекеттер жасағанын көрсетуге көмектеседі. Балалар бөлмеде әртүрлі ғарышқа қатысты заттар (мысалы, ғарыш костюмдері, шлемдер, ұшу ракетасы, ғарыш	өзіңнің ойыңды айтып бер!» - Диалог: Педагог: «Қарлығаш, сен көктемде не істейсің?» - Қарлығаш: «Мен ұшып келемін және көктемнің келуін баршаға хабарлаймын!» Педагог: «Гүлдер, сендер көктемде қалай өсесіңдер?» - Гүлдер: «Біз көктемнің жылы күндерімен бірге гүлдейміз!» - Балалар бір-біріне сұрақтар қойып, көктемнің әртүрлі аспектілері туралы әңгімелеседі. 5. Қорытынды (3 минут): - Педагог: «Көктем туралы әңгімелескеніміз өте қызықты болды! Әрқайсысымыз көктемнің қалай келетінін, қандай	затты немесе жағдайды сипаттайсыздар. Бұл ойын өте қызықты болады!» Ойынның ережелері: - Ұйымдастырушы әртүрлі сөздерді айтады. - Балалар сол сөздің мағынасын түсіндіріп, оны қоршаған дүниемен байланыстырады. Мысалы: - Ұйымдастырушы: «Қар» — балалар қар туралы әңгімелеп, оның суық, ақ түсі, қыс мезгілімен байланысын айтады. - Ұйымдастырушы: «Жарық» — балалар жарықтың күн сәулесі,	ғарышта 7 күн 22 сағат 30 минут болған. Ол еліміздің мақтанышы әрі батыр азаматы.» - Ұйымдастырушы: «Сендерге ғарышкер болу қандай қызық болар еді?» - Балалар: «Қызық, жұлдыздарды көру!» 3. «Ғарышқа саяхат» ойыны (7 минут): - Ұйымдастырушы: «Енді біз ғарышқа ұшқандай боламыз. Ойша ғарышқа ұшып, түрлі планеталар мен жұлдыздар туралы айтып өтеміз.» - Балаларға ғарышта қандай орындарды көруге болатынын сұрап, сол туралы қысқаша айтқызу: - Ұйымдастырушы:	байланыстырып көріңдер. Мысалы, ‘гүл’ деп айтсам, сендер ‘жұпар’ деп айта аласыңдар!» - Мысалдар: «Күн» — «жарық», «жылы», «жарқырау» «Ағаш» — «жасыл», «жапырақ», «биік» «Жануар» — «күшті», «кұлақ» «Құс» — «ұшу», «қалқан», «жоғары» - Ұйымдастырушы: «Керемет! Әр сөзге байланысты көптеген сөздер бар екен, оларды бірге ойлап табуға болады!» 6. Қорытынды (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасын түсіндік. Әр сөздің өз мағынасы бар, сол арқылы біз әлемді
--	--	---	---	---	---

кемесі және т.б.) болуы керек. • Әр бала кезекпен “ғарышкер” болып таңдалып, өз кезегінде ғарышқа ұшу үшін дайындалады. • “Тоқтар Әубәкіров” мен “Талғат Мұсабаев” сияқты ғарышкерлердің рөлдерін ойнап, олар ғарышқа қалай ұшатынын көрсетеді. • Балалар ғарышқа ұшу жолында бір-біріне көмектеседі, мысалы, ғарыш костюмін кию, ракетаға міну, және т.б. 3. Қызықты сұрақтар мен жауаптар (5 минут): - Мұғалім ғарыш	өзгерістер болатындығын білдік. Сендерге ұнады ма? Көктемде не істегілерің келеді?» Балалар көктемнің қандай ерекшеліктерін ерекше атап өту керектігін айтады. 4.Музыка Міндеті: Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру Іс-әрекет кезеңдері: 1. Кіріспе (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Балалар, бүгін біз көктем туралы сөйлесеміз. Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады?»	лампочка немесе шам болатынын айтады. • Ұйымдастырушы: «Жел» — балалар желдің қозғалысын, ағаштардың тербелісін, салқын ауаны сипаттайды. Осылайша, әрбір сөздің нақты мағынасы мен қолдану жағдайын талқылайды. 3. Сөздермен әрекет жасау (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді, біз сөздермен ойнау арқылы сөздердің мағынасын қалай түсінетінімізді көреміз. Мен бір сөз айтамын, ал сендер сол сөзге байланысты қимыл жасайсыңдар. Мысалы, егер мен ‘жүгіру’ десем, сендер	«Жерден ұшып, бірінші не көреміз?» • Балалар: «Көкжиек, Ай, жұлдыздар!» • Ұйымдастырушы: «Ал екінші планетаны көрсек, қандай болады?» • Балалар: «Марс қызыл болады!» • Ұйымдастырушы: «Тоқтар Әубәкіров ғарышта бірнеше күн ұшып, көптеген ғарыштық құбылыстарды көрді. Ал сендер ғарышқа барғанда қандай заттарды ала барғың келеді?» • Балалар: «Жұлдызды карта, көзілдірік, рюкзак!» 4. «Ғарышкерлерді тану» ойыны (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Мен сендерге ғарышкерлер	түсініп, бір-бірімізбен байланыс орнатамыз. Сендер әр сөздің мағынасы мен қолданылуын жақсы түсіндіңдер. Ал енді қандай сөздер сендерге ерекше әсер етті?» •Балалар: «Күн, ағаш, кітап, үй!» •Ұйымдастырушы: «Жақсы! Әр сөздің мағынасы мен оны қалай қолданатынымыз өте маңызды.» 3.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: <i>Салауатты өмір салтын қалыптастыру.</i> Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. с-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут):
---	---	---	--	---

	туралы қызықты сұрақтар қойып, балаларды жауап беруге шақырады: • Ғарышкерлер ғарышта не істейді? • Ғарышта қалай ұшу мүмкін? • Ғарышқа қалай ұшар едіңдер? Бұл сұрақтар балалардың ойлау қабілетін дамытуға және оларды ғарыш тақырыбымен таныстыруға көмектеседі. 4. “Ғарышкердің жүрегі” жаттығуы (5 минут): • Балалар жайғасып, көзіне шұғыла таңбасы бар шляпа киіп, ғарышкерлердің жүрегін бейнелейтін	• Диалог: • Ұйымдастырушы: «Көктемде қандай гүлдер өседі?» • Балалар: «Қызғалдақ, бақбақ, көкнәр!» • Ұйымдастырушы: «Ал, көктемде қандай жануарлар оянады?» • Балалар: «Қарлығаштар, бақалар, қояндар!» • Ұйымдастырушы: «Жарайсыңдар! Енді көктем келгенде қандай өзгерістер болады, табиғат қалай тіріледі деп ойлайсыңдар?» 2. Шығармашылық ойын (7 минут): • Ұйымд... Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме Ойын түрінде ұйымдастырылған іс-әрекет 25 минут 5 жас [Тақырып: «Көктемгі	орындарында жүгіресіңдер!» • Сөздер мен әрекеттер: • «Жүгіру» — балалар жүгіріп, бұл сөздің мағынасын көрсетеді. • «Ұшу» — балалар қолдарын ашып, ұшып жатқандай болады. • «Көтеру» — балалар қолдарын жоғары көтереді. • «Таңғы ас ішу» — балалар қолдарымен ас ішу әрекетін жасайды. Осылайша, балалар сөздермен әрекет жасап, олардың мағынасына тәжірибе жүзінде қанығады. 4. Сөздер мен суреттерді	туралы сұрақтар қоямын, ал сендер жауап бересіңдер!» • «Тоқтар Әубәкіров қандай елден ғарышқа ұшты?» (Қазақстан) • «Тоқтар Әубәкіров ғарышта қанша күн болды?» (7 күн 22 сағат) • «Ол қандай ғарыштық кемемен ұшты?» (Союз ТМ-13) • «Тоқтар Әубәкіров ғарышта қандай ғарыштық құбылыстарды көрді?» (Жұлдыздар, жердің көкжиегі, басқа планеталар) • Ұйымдастырушы: «Жақсы! Тоқтар Әубәкіровтің ғарышқа ұшуы біз үшін үлкен мақтаныш!» 5. «Ғарышкерге көмек» ойыны (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді біз ғарышкерге көмек көрсетеміз. Сендер ғарышқа	• Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы сөйлесеміз. Сендер салауатты өмір салтын қалай түсінесіңдер?» • Диалог: • Ұйымдастырушы: «Салауатты өмір салты дегенде ең бірінші не ойлайсыңдар?» • Балалар: «Таза ауа, дұрыс тамақтану, дене шынықтыру!» • 6 • Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Салауатты өмір салты — денсаулықты сақтау үшін дұрыс тамақтану, дене жаттығуларын жасау, таза ауада серуендеу және жақсы көңіл-күйде болу.»
--	---	--	--	---	--

жаттығулар жасайды: жүректің соғуы, әр қимылдың жасалуымен қосылып, ғарышқа ұшатын сәтте қалай әрекет ету керектігін көрсетеді. Бұл жаттығу баланың үйлесімділігі мен көңіл-күйін көтереді. Қорытынды (2 минут): Мұғалім немесе тәрбиеші ғарышкерлеріміздің еңбегін жоғары бағалайтынын, олардың елі үшін жасаған еңбектерін мақтан тұтатынын айтып, балаларға ғарышкерлердің суретін көрсете отырып, олардың құрметіне бір минут үнсіздік жариялауды ұсынады.	жаттығулар жасайды: жүректің соғуы, әр қимылдың жасалуымен қосылып, ғарышқа ұшатын сәтте қалай әрекет ету керектігін көрсетеді. Бұл жаттығу баланың үйлесімділігі мен көңіл-күйін көтереді. Қорытынды (2 минут): Мұғалім немесе тәрбиеші ғарышкерлеріміздің еңбегін жоғары бағалайтынын, олардың елі үшін жасаған еңбектерін мақтан тұтатынын айтып, балаларға ғарышкерлердің суретін көрсете отырып, олардың құрметіне бір минут үнсіздік жариялауды ұсынады.	табиғат» Мақсаты: - Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру. - Өзіне таныс тәжірибелеріне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құру дағдыларын дамыту. - Көңілді және қызықты ойын арқылы баланың шығармашылық ойлауын дамыту. Ұйымдастыру уақыты: 25 минут Мақсатты жас: 5 жас Іс-әрекет кезеңдері: - Кіріспе (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Балалар, бүгін біз көктем туралы сөйлесеміз! Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады, сендер не көрдіңдер?» - Диалог: - Ұйымдастырушы: «Көктемде қандай гүлдер өседі?»	сәйкестендіру (5 минут): Ұйымдастырушы: «Мен сендерге бірнеше сурет көрсетемін, ал сендер сол суреттермен байланысты сөздерді таңдайсыңдар. Мысалы, егер мен тау туралы сурет көрсетсем, сендер ‘тау’ сөзін айтасыздар. Егер мен орманды көрсетсем, онда ‘орман’ сөзін айтасыңдар. Ал егер мен көлді көрсетсем, ‘көл’ деген сөзді айтасыңдар.» Бұл кезеңде балалар нақты көрнекі материалдарды пайдаланып, сөздер мен олардың мағыналарын визуалды түрде қабылдайды.	ұшып бара жатырсыңдар. Не алып бару керек?» - Балаларға әртүрлі заттар көрсетіп, «Ғарышкерге қандай затты алып бару керек?» деген сұраққа жауап беруін сұрау: - Су, тамақ, ғарыштық костюм, ұшақтың құралы. - Ұйымдастырушы: «Ғарышқа ұшу үшін арнайы ғарыштық костюм мен рюкзак керек!» 6. Қорытынды (3 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз Қазақстанның тұңғыш ғарышкері Тоқтар Әубәкіров туралы көп нәрсе білдік. Ол ғарышқа ұшып, еліміздің абыройын асқақтатты. Ғарышқа ұшу өте қызықты, бірақ ол үшін көп дайындық қажет!»	- Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы қалай жұмыс істейді? Ол үшін не қажет?» - Балалар: «Таза су, дұрыс тамақ, дене жаттығулары!» 2. Адам ағзасының құрылымы мен қызметі (7 минут): - Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы өте күрделі және қызықты. Мысалы, жүрек қан айналымын қамтамасыз етеді, өкпе — ауаны сіңіріп, дене тыныс алуын қадағалайды, ал асқазан тамаққа сіңіріледі. Ал сендер ағзаны жақсы жұмыс істету үшін не істеу керек деп ойлайсыңдар?»
---	---	--	--	--	---

	4.Музыка Міндеті:Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут) - Балалармен амандасып, қазақ халық музыкасының маңыздылығын қысқаша түсіндіру. - Балаларға домбыра мен қобыздың қандай аспаптар екенін сұрап, қысқаша сипаттау. Олардың қалай жасалатыны, қандай материалдардан жасалатыны туралы	- Балалар: «Қызғалдақ, бақбак, көкнәр!» - Ұйымдастырушы: «Ал көктемде қандай жануарлар оянады?» - Балалар: «Қарлығаштар, бақалар, қояндар!» - Ұйымдастырушы: «Осы көктемде болған қызықты оқиғаларды ... Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы шығармаларымен таныстыру. Тақырып: Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктері, «күй» жанры, күйші-композиторлар және Құрманғазы шығармалары Мақсаты: - Қазақ халық аспаптары — домбыра мен қобыздың тембрлік ерекшеліктерін түсіндіру.	5. Қорытынды (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз сөздердің мағынасы туралы көп нәрсе білдік. Әрбір сөздің өзіндік мағынасы бар екенін және оларды әртүрлі жағдайда қолдануға болатынын түсіндік. Әр сөздер біздің өмірімізде көп маңызды рөл атқарады, сондықтан сөздерді дұрыс қолдану өте маңызды. Біз ойындар арқылы сөздерді танып, олардың мағынасын жақсы түсіндік. Осылайша, біз сөздердің әлемін зерттеп, одан көптеген қызықты нәрселер үйрендік!» Қорытынды сұрақтар: - Ұйымдастырушы: «Қандай сөздердің мағынасын білдіңдер?»	- Ұйымдастырушы: «Егер сендер ғарышқа ұшсаңдар, не істей аласыңдар?» - Балалар: «Жұлдыздарды көріп, басқа планеталарды зерттейміз!» 4.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. с-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы сөйлесеміз. Сендер салауатты өмір салтын қалай түсінесіңдер?» - Диалог: - Ұйымдастырушы: «Салауатты өмір салты	Ұйымдастырушы: «Мысалы, біз әр күн сайын не істеуіміз керек?» - Балалар: «Жүгіру, ойнау, су ішу, көкөністер мен жемістер жеу!» - Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Денсаулық үшін ең бірінші нәрсе — таза ауада жүру, дене жаттығуларын жасау және дұрыс тамақтану!» 3. Ойын: «Денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттер» (7 минут): - Ұйымдастырушы: «Енді біз денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттерді ажырататын ойын ойнаймыз. Мен сөздер айтамын, ал сендер оларды дұрыс немесе дұрыс емес деп
--	--	--	---	---	--

	әңгімелеу. - Дыбыс жазбаларынан домбыра мен қобыздың әуендерін тыңдату. 2. Музыкалық таныстыру (10 минут) - Балаларға күйдің жанры туралы айтылып, күйші-композиторлардың есімдері аталады (Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы). - Әр композитордың өмірі мен шығармашылығына қатысты қысқаша ақпарат беру. - Әр композитордың шығармасынан бір үзінді тыңдату (мысалы,	«Күй» жанрының маңызын ашып, қазақ музыкасының терең тарихын көрсету. - Құрманғазы шығармаларымен таныстыра отырып, күйші-композиторлардың өнеріне құрмет пен қызығушылықты арттыру. Іс-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз қазақтың бай музыкалық мәдениетімен танысамыз. Қазақ халық аспаптары туралы сөйлесеміз, олар қалай жасалады, қандай дыбыс шығарады, олар қандай әуендер ойнайды?» - Диалог: - Ұйымдастырушы: «Қандай қазақ халық аспаптарын білесіңдер?» - Балалар: «Домбыра, қобыз, сырнай, шертпе домбыра...» - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз домбыра мен қобыз туралы айтамыз.	- Балалар: «Қар, жел, жарық, көл, тау!» 4.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. с-әрекет жоспары: 1. Кіріспе (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы сөйлесеміз. Сендер салауатты өмір салтын қалай түсінесіңдер?» - Диалог: - Ұйымдастырушы: «Салауатты өмір салты дегенде ең	дегенде ең бірінші не ойлайсыңдар?» - Балалар: «Таза ауа, дұрыс тамақтану, дене шынықтыру!» - Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Салауатты өмір салты — денсаулықты сақтау үшін дұрыс тамақтану, дене жаттығуларын жасау, таза ауада серуендеу және жақсы көңіл-күйде болу.» - Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы қалай жұмыс істейді? Ол үшін не қажет?» - Балалар: «Таза су, дұрыс тамақ, дене жаттығулары!» 2. Адам ағзасының құрылымы мен қызметі (7 минут): - Ұйымдастырушы:	айту керексіңдер.» - Ойын жүргізу: - Ұйымдастырушы: «Көкөністер мен жемістер жеп тұру.» - Балалар: «Дұрыс!» - Ұйымдастырушы: «Қант пен тәттілерді көп жеу.» - Балалар: «Дұрыс емес!» - Ұйымдастырушы: «Таза ауамен дем алу.» - Балалар: «Дұрыс!» - Ұйымдастырушы: «Теледидарды көп қарау.» - Балалар:
--	---	--	---	---	--

	Құрманғазының «Сарыарқасы», Дина Нұрпейісованың «Қаракөз» күйі). - Балалардан күйдің қай аспапта орындалып жатқанын сұрау (домбыра немесе қобыз). - Балалармен бірге музыканың түрін, дыбысын тыңдап, қандай көңіл-күй тудыратыны туралы әңгімелесу. 3. Күйші-құралдарды тану ойыны (5 минут) - Балаларға домбыра мен қобызды жақыннан көрсетіп, сол аспаптардың дыбысын тыңдату. - Әр аспаптың ерекшеліктерін айта отырып, балаларды	Домбыра мен қобыздың дыбысы қандай? Олардың үні бір-бірінен неге өзгеше?» 2. Домбыра мен қобыздың тембрлік ерекшеліктері (7 минут): - Ұйымдастырушы: «Домбыра мен қобыздың дыбысы ерекше. Домбыра — екі ішекті музыкалық аспап. Оның дыбысы таза әрі анық, терең болады. Ол көбіне кең, ашық кеңістіктерде, далада жақсы естіледі. Қобыздың дыбысы — жұмбақ әрі терең, ол сазды, әрі үнсіз дыбыстарды шығара алады. Қобызды көбінесе әртүрлі дыбыс тербелістері арқылы ішектің қозғалуы жасайды, бұл аспаптың дыбысына ерекше құпиялылық береді.» - Диалог: - Ұйымдастырушы: «Қазір домбыраның және қобыздың дыбыстарын тыңдайық. Қалай ойлайсыңдар, домбыра мен қобыздың үндерінде	бірінші не ойлайсыңдар?» - Балалар: «Таза ауа, дұрыс тамақтану, дене шынықтыру!» - Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Салауатты өмір салты — денсаулықты сақтау үшін дұрыс тамақтану, дене жаттығуларын жасау, таза ауада серуендеу және жақсы көңіл-күйде болу.» - Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы қалай жұмыс істейді? Ол үшін не қажет?» - Балалар: «Таза су, дұрыс тамақ, дене жаттығулары!»	«Адам ағзасы өте күрделі және қызықты. Мысалы, жүрек қан айналымын қамтамасыз етеді, өкпе — ауаны сіңіріп, дене тыныс алуын қадағалайды, ал асқазан тамаққа сіңіріледі. Ал сендер ағзаны жақсы жұмыс істету үшін не істеу керек деп ойлайсыңдар?» - Ұйымдастырушы: «Мысалы, біз әр күн сайын не істеуіміз керек?» - Балалар: «Жүгіру, ойнау, су ішу, көкөністер мен жемістер жеу!» - Ұйымдастырушы: «Дұрыс! Денсаулық үшін ең бірінші нәрсе — таза ауада жүру, дене жаттығуларын жасау және дұрыс тамақтану!»	«Дұрыс емес!» - Ұйымдастырушы: «Күнде дене шынықтыру жасау.» - Балалар: «Дұрыс!» 4. Ойын: «Денсаулық патрулі» (6 минут): - Ұйымдастырушы: «Енді біз «Денсаулық патрулі» ойынын ойнаймыз. Мен сендерге түрлі тапсырмалар беремін, ал сендер сол тапсырмаларды орындау арқылы денсаулығымызды сақтау туралы үйренесіңдер.» - Тапсырмалар: - Ұйымдастырушы: «1. Таза ауада 3 минут
--	---	---	--	--	--

	аспаптарды тануға үйрету. - Балаларға сұрақтар қою: «Домбыра қандай дыбыс шығарады?», «Қобыздың дыбысы қалай естіледі?» 4. Музыкалық жаттығулар мен ойын (5 минут) - Балаларға әртүрлі күй әуендерін тыңдатып, олардың қай аспапта орындалғанын табуды сұрау. «Қобызда ойнау» және «Домбыра ойнау» деген ойындар ұйымдастыру. Балаларға көзін жұмып, тек дыбыстар арқылы қай аспаптың үні екенін анықтауды ұсынып, ойын түрінде ойнау.	қандай айырмашылық бар?» - Балалар: «Домбыраның дыбысы жайдары, ал қобыздың дыбысы терең әрі сазды!» 3. «Күй» жанрымен таныстыру (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Күй — қазақ музыкасының маңызды жанры. Күй — ол тек әуен емес, ол адамдардың сезімдері мен ойларын, табиғаттың сұлулығын, батырлар мен ақындардың күресін көрсететін әуен. Күй орындаушының рухын, жан дүниесін білдіреді. Күйшілер күйді ойнап қана қоймай, оның терең мағынасын тыңдаушыларға жеткізе біледі.» - Диалог: - Ұйымдастырушы: «Күй тыңдайтын кездерде оның қандай әсерлерін сезінесіңдер?» - Балалар: «Күй тыңдағанда көңіліміз көтеріліп, күш аламыз!»	2. Адам ағзасының құрылымы мен қызметі (7 минут): - Ұйымдастырушы: «Адам ағзасы өте күрделі және қызықты. Мысалы, жүрек қан айналымын қамтамасыз етеді, өкпе — ауаны сіңіріп, дене тыныс алуын қадағалайды, ал асқазан тамаққа сіңіріледі. Ал сендер ағзаны жақсы жұмыс істету үшін не істеу керек деп ойлайсыңдар?» - Ұйымдастырушы: «Мысалы, біз әр күн сайын не істеуіміз керек?» - Балалар: «Жүгіру, ойнау, су ішу, көкөністер мен жемістер жеу!» - Ұйымдастырушы	3. Ойын: «Денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттер» (7 минут): - Ұйымдастырушы: «Енді біз денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттерді ажырататын ойын ойнаймыз. Мен сөздер айтамын, ал сендер оларды дұрыс немесе дұрыс емес деп айту керексіңдер.» - Ойын жүргізу: - Ұйымдастырушы: «Көкөністер мен жемістер жеп тұру.» - Балалар: «Дұрыс!» - Ұйымдастырушы: «Қант пен тәттілерді көп жеу.» - Балалар: «Дұрыс емес!»	серуендеп көріңдер.» - Балалар: (Серуендейді) - Ұйымдастырушы: «2. Енді біз бірнеше жаттығулар жасайық: қолды жоғары көтеріп, бірнеше рет бұралу.» - Балалар: (Жаттығулар жасайды) - Ұйымдастырушы: «3. Көкөніс пен жемістерді қазір қалай жейміз?» - Балалар: «Тамақтанар алдында жейміз!» 5. Қорытынды (5 минут): - Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы көп нәрсе білдік. Ең бастысы — дұрыс тамақтану, таза
--	---	--	---	--	--

	5. Қорытынды (5 минут) • Барлық тыңдаған шығармаларын еске түсіріп, қай аспаптың дыбысы ұнағанын балалардан сұрау. • Қазақ музыкасының маңызды екенін түсіндіре отырып, күйшілердің аттарын қайталау. • Балаларға шығармашылық ойлау қабілетін дамыту мақсатында, бүгінгі сабақты қорытындылап, ертеңгі күнге дайындық жасауды сұрау.	4. Құрманғазының шығармаларымен таныстыру (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Қазақтың ұлы күйші-композиторы Құрманғазы Сағырбайұлы — қазақ күй өнерінің шебері. Оның шығармаларына «Сарыарқа», «Тәжік күйі», «Балбырауын», «Адай» және тағы басқа атақты күйлері жатады. Бұл күйлер табиғаттың сұлулығы мен қиыншылықтарын, адамның ішкі сезімдерін бейнелейді. Құрманғазының шығармалары өзінің терең мазмұны мен әуені арқылы ерекше. Оның күйлері бізге өткен заманның қиын кезеңдерін жеткізіп, қазақ халқының ерліктерін еске салады.» • Ұйымдастырушы: «Құрманғазының күйлерін тыңдағанда қандай әсер аласыздар?» • Балалар: «Құрманғазының күйлері өте қуатты, олар бізді күшті әрі батыл сезінуге	ы: «Дұрыс! Денсаулық үшін ең бірінші нәрсе — таза ауада жүру, дене жаттығуларын жасау және дұрыс тамақтану!» 3. Ойын: «Денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттер» (7 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді біз денсаулыққа пайдалы және зиянды әдеттерді ажырататын ойын ойнаймыз. Мен сөздер айтамын, ал сендер оларды дұрыс немесе дұрыс емес деп айту керексіңдер.» • Ойын жүргізу: • Ұйымдастырушы: «Көкөністер мен жемістер жеп тұру.»	• Ұйымдастырушы: «Таза ауамен дем алу.» • Балалар: «Дұрыс!» • Ұйымдастырушы: «Теледидарды көп қарау.» • Балалар: «Дұрыс емес!» • Ұйымдастырушы: «Күнде дене шынықтыру жасау.» • Балалар: «Дұрыс!» 4. Ойын: «Денсаулық патрулі» (6 минут): • Ұйымдастырушы: «Енді біз «Денсаулық патрулі» ойынын ойнаймыз. Мен сендерге түрлі тапсырмалар беремін, ал сендер сол тапсырмаларды орындау арқылы	ауада серуендеу және дене шынықтыру жаттығуларын жасау.» • Ұйымдастырушы: «Егер денсаулығымыз жақсы болса, біз көп нәрсе жасай аламыз!» • Ұйымдастырушы: «Енді денсаулыққа пайдалы әрекеттерді бірге жасап, өмірімізде соларды қолдануға тырысамыз!»дамиды. 4.Құрастыру Міндеті: Жазық қағаз пішіндерді көлемді пішіндерге өзгерту, жұмыс орнында қауіпсіздік ережелерін сақтау Ойынның атауы: “Қағаздан ғажайып пішіндер” Мақсаты: • Жазық қағаз пішіндерді көлемді пішіндерге өзгерту.
--	--	--	--	--	---

		мәжбүр етеді!» 5. Практикалық бөлім (8 минут): •Балаларға домбыра мен қобыздан қысқаша әуендер ойнап көрсету. Бұл кезеңде олардың күйлердің әуендерін тану қабілеттерін дамыту. •Ұйымдастырушы: «Енді біз Құрманғазының шығармаларын тыңдаймыз. Бірінші күй — «Сарыарқа». Бұл күйдің әуені өте кең, кең дала мен табиғаттың тыныштығын көрсетеді. Ал екінші күй — «Тәжік күйі», ол батырлықтың, күш-қайраттың белгісі.» • Әуендер ойнап, балаларға олардың қандай сезімдерге әсер ететінін сұрау. 6. Қорытынды (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Құрманғазының күйлері қазақ халқының рухын, ерлігін, табиғатын айқын көрсетеді. Домбыра мен қобыздың дыбысы арқылы олар бізге ерекше әлемді	• Балалар: «Дұрыс!» • Ұйымдастырушы: «Қант пен тәттілерді көп жеу.» •Балалар: «Дұрыс емес!» • Ұйымдастырушы: «Таза ауамен дем алу.» •Балалар: «Дұрыс!» •Ұйымдастырушы: «Теледидарды көп қарау.» •Балалар: «Дұрыс емес!» •Ұйымдастырушы: «Күнде дене шынықтыру жасау.» •Балалар: «Дұрыс!» 4. Ойын: «Денсаулық патрулі» (6 минут):	денсаулығымызды сақтау туралы үйренесіңдер.» • Тапсырмалар: • Ұйымдастырушы: «1. Таза ауада 3 минут серуендеп көріңдер.» • Балалар: (Серуендейді) • Ұйымдастырушы: «2. Енді біз бірнеше жаттығулар жасайық: қолды жоғары көтеріп, бірнеше рет бұралу.» • Балалар: (Жаттығулар жасайды) • Ұйымдастырушы: «3. Көкөніс пен жемістерді қазір қалай жейміз?» • Балалар: «Тамақтанар алдында жейміз!»	•Қауіпсіздік ережелерін сақтауды үйрету. •Балалардың шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту. Материалдар: •Түрлі түсті қағаздар. •Қайшы (балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін арнайы қайшылар). •Желім немесе скотч. •Қолғаптар (қолдарын қорғау үшін). Ойын барысы: 1.Кіріспе (3 минут): Балаларға ойынның мақсаты түсіндіріледі. Олар қағаз пішіндерден түрлі көлемді заттар жасайтындығын айтады. Сонымен қатар, қауіпсіздік ережелері туралы айтылады:
--	--	--	---	--	---

		ашады. Бүгін біз домбыра мен қобыздың ерекшеліктерін, күй жанрының маңызын, сондай-ақ Құрманғазының шығармаларының тереңдігін түсіндік. Әрқайсысыңның көңілдеріңе көбірек қазақ музыкасын сіңіріп, осы өнер түріне деген қызығушылықтарың артты деп үміттенемін.»	•Ұйымдастырушы: «Енді біз «Денсаулық патрулі» ойынын ойнаймыз. Мен сендерге түрлі тапсырмалар беремін, ал сендер сол тапсырмаларды орындау арқылы денсаулығымызды сақтау туралы үйренесіңдер.» •Тапсырмалар: •Ұйымдастырушы: «1. Таза ауада 3 минут серуендеп көріңдер.» •Балалар: (Серуендейді) •Ұйымдастырушы: «2. Енді біз бірнеше жаттығулар жасайық: қолды жоғары көтеріп, бірнеше рет бұралу.» •Балалар: (Жаттығулар жасайды) •Ұйымдастырушы: «3. Көкөніс пен жемістерді қазір қалай жейміз?»	5. Қорытынды (5 минут): • Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы көп нәрсе білдік. Ең бастысы — дұрыс тамақтану, таза ауада серуендеу және дене шынықтыру жаттығуларын жасау.» • Ұйымдастырушы: «Егер денсаулығымыз жақсы болса, біз көп нәрсе жасай аламыз!» • Ұйымдастырушы: «Енді денсаулыққа пайдалы әрекеттерді бірге жасап, өмірімізде соларды қолдануға тырысамыз!»	•Қайшыны тек мұғалімнің рұқсатымен қолдану керек. •Қағазды кеспес бұрын қайшыны дұрыс ұстап, абай болу қажет. •Қолды қорғау үшін арнайы қолғап кию керек. •Ойын кезінде бір-біріне жақындамау және бір-бірін кедергі келтірмеу. 2.Қағаз пішіндерін таңдау (5 минут): Балаларға түрлі түсті қағаздар беріледі. Олар жазық қағаз пішіндерінен көлемді пішіндер жасау үшін өздеріне ұнайтын пішінді таңдайды. 3.Көлемді пішін жасау (12 минут): Балалар жазық қағаздан кесіп, бүктеп немесе орау арқылы түрлі көлемді пішіндер жасайды.
--	--	--	--	--	--

			•Балалар: «Тамақтанар алдында жейміз!» 5. Қорытынды (5 минут): •Ұйымдастырушы: «Бүгін біз салауатты өмір салты туралы көп нәрсе білдік. Ең бастысы — дұрыс тамақтану, таза ауада серуендеу және дене шынықтыру жаттығуларын жасау.» •Ұйымдастырушы: «Егер денсаулығымыз жақсы болса, біз көп нәрсе жасай аламыз!» •Ұйымдастырушы: «Енді денсаулыққа пайдалы әрекеттерді бірге жасап, өмірімізде соларды қолдануға тырысамыз!»		Мұғалім балаларға қажетті көмекті көрсетеді, бірақ олар өздігінен жасай алады. 4.Қауіпсіздік ережелерін тексеру (5 минут): Жасалған пішіндер қорытындыланып, балалардың қайшы қолдануда қаншалықты қауіпсіздік ережелерін сақтағаны тексеріледі. Сонымен қатар, әр бала жасаған пішіндерін бөлісіп көрсетеді. Қорытынды: Ойын соңында балалар өздерінің жасаған көлемді пішіндерін көрсетіп, дұрыс қауіпсіздік ережелерін сақтағандарын атап өтеді. Бұл оларды әрі қызықтырып, әрі қауіпсіздікке деген жауапкершілігін арттырады.
--	--	--	--	--	--

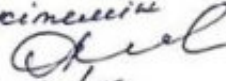
Серуенге дайындық	Киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. (Өзіне-өзі қызмет) «Көктем айлары» тақырыбында жеке әңгімелер.				
Серуен	Табиғатты бақылау”: Балалар серуенге шығады, олардың назарын көктем мезгілінің ерекшеліктеріне аудару мақсатында табиғатты мұқият бақылауға шақырылады. Әр балаға көктемге тән суреттер немесе карточкалар беріледі (мысалы, түрлі гүлдер, ағаштар, құстардың суреттері). • “Қандай гүлдер өсіп жатыр?” • “Қандай құстарды көрдіңдер?” • “Ағаштардың қандай өзгерістерін байқадыңдар?” • “Қандай жаңбыр жауып тұр?” Балалар өз бақылауларын айтып, табиғаттың көктемдегі жаңарғанын түсінуге көмектеседі.	Құстардың әні”: Құстардың әндері мен көктемгі табиғат дыбыстарын тыңдау. Балаларға құстардың дауысы тыңдатылады немесе табиғаттың өзінен келген дыбыстар ойнатылып, балалардан оларды қайталай алу талап етіледі. • “Қандай құстардың дауысын естідіңдер?” • “Құстар неге ән салып тұр?” • “Табиғатта тағы қандай дыбыстарды тыңдауға болады?” Бұл кезеңде балалар көктемгі табиғаттың дыбыстары мен құстардың әнін тыңдап, оларды ажыратуға тырысады.	“Көктемгі серуен” (қимылды ойын): Балаларға табиғатта әртүрлі қозғалыстар жасау ұсынылады, мысалы, ағаштар мен гүлдердің өсуін бейнелейтін қимылдар. Олар ағаштардың биік болып өсуін, құстардың ұшуын, жаңбырдың жауып жатқанын, желдің есіп тұрғанын көрсетуі мүмкін. • “Құстардай ұшып көріңдер!” • “Жаңбыр жауып жатыр, себетімізді ашып, суыңыз!” • “Ағаштар өсе бастайды, қолдарыңды жоғары көтеріп, жайқалып өсуін көрсетіңдер!”	Көктемгі гүлдер мен өсімдіктерді жинау”: Балалар көктемде ашылатын гүлдер мен өсімдіктердің аттарын атаған соң, оларды табиғатта немесе ойын алаңында тапқандарын жинайды. Бұл кезең балалардың табиғатқа жақын болуын, өсімдіктер мен гүлдерді танып білуін қамтамасыз етеді. • “Бұл қандай гүл?” • “Гүлдер мен ағаштардың қандай түстері бар?” Балалар жапырақтар мен гүлдерден композициялар жасап, көктемді жақынырақ сезінеді.	Табиғаттың сыйы”: Балалар әрқайсысы өзіне ұнаған көктемгі табиғат элементтерінен (жапырақ, гүл, ағаш бұтағы) кішкене сыйлық жасайды. Олар бұл сыйлықтарын бір-біріне береді, ал әр бала алған сыйлықты өз сезімдерімен байланыстырып айтып береді.
Серуенне оралу	Балалардың киімдерін жүйелі түрде шешу, өлеңдерді, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, жаңылтпаштар, санау және т. б. (көркем, тәуелсіз ойын әрекеті)				

	«Табиғатты қорғайық» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (Біртұтас тәрбие)				
Балалардың ербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Қызықты пішіндер» ойыны Мақсаты: Геометриялық пішіндер мен олардың ерекшеліктерін таныстыру. Құралдар: Өртүрлі геометриялық пішіндер (картоннан, пластмассадан немесе ағаштан жасалған фигуралар). Қалай ойнау: - Балалар әр түрлі пішіндерді бір-біріне сәйкестендіріп, оларды дұрыс орналастыруы керек. - Ойын барысында әр пішіннің аты мен оны қолданатын жері туралы сұрақтар қойылады (мысалы, дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш). Диалог:	«Түстер мен сандарды тап!» Мақсаты: Түстерді және сандарды ажырату. Құралдар: Түсті картондар мен карточкалар, сандар жазылған карталар. Қалай ойнау: - Балаларға белгілі бір түстер мен сандарды көрсетіп, соларды карточкалардан табуды сұрау. - Мысалы, балаларға “сары түсті табыңыз” немесе “үш санын табыңыз” деген сұрақтар қойылады.	«Жануарлар мен олардың дыбыстары» Мақсаты: Жануарлар мен олардың дыбыстарын тану және оларды сәйкестендіру. Құралдар: Жануарлардың суреттері немесе ойыншықтары. Қалай ойнау: - Балалар жануарлар туралы карточкаларды алып, олардың дыбыстарын айтып немесе сол жануарды көрсетуі керек. - Бұл ойын балалардың сөздік қорын және есту қабілетін дамытады. Диалог:	«Құрастырғыш ойын» (Пазл) Мақсаты: Балалардың логикалық ойлауын дамыту, назар аудару және үйлесімділікті түсіну. Құралдар: Пазлдар. Қалай ойнау: - Балаларға әртүрлі күрделіліктегі пазлдар беріледі. - Олар пазлды бөліктерін дұрыс біріктіріп, бір бүтін сурет жасау керек. Диалог: - Ұйымдастырушы: «Бұл не сурет? Біз оны бірге құрастырайық!» - Балалар:	«Пішіндер әлемі» ойыны Мақсаты: Геометриялық пішіндер мен олардың ерекшеліктерін таныстыру. Құралдар: Өртүрлі геометриялық пішіндер (картоннан, пластмассадан немесе ағаштан жасалған фигуралар). Қалай ойнау: - Балалар әр түрлі пішіндерді бір-біріне сәйкестендіріп, оларды дұрыс орналастыруы керек. - Ойын барысында әр пішіннің аты мен оны қолданатын жері туралы сұрақтар қойылады (мысалы, дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш). Диалог: - Ұйымдастырушы: «Бұл не пішін? Қайсысы дөңгелек?» - Балалар: «Бұл

	- Ұйымдастырушы: «Бұл не пішін? Қайсысы дөңгелек?» - Балалар: «Бұл дөңгелек!»	Диалог: - Ұйымдастырушы: «Қандай түсті көріп тұрсындар?» - Балалар: «Қызыл!».	- Ұйымдастырушы: «Бұл қандай жануар? Оның дыбысы қандай?» - Балалар: «Бұл сиыр! Ол «мууу» дейді!»	«Бұл жануардың суреті!».	дөңгелек!»
Балалармен жеке жұмыс	Эмоционалды даму мен өзін-өзі бағалау Мақсаты: Баланың эмоциялық жағдайын бақылау, өзін-өзі бағалау қабілетін дамыту. Жүзеге асыру әдісі: Баланың эмоцияларын тану және оларды сөзбен білдіруіне көмектесу. Эмоционалдық тұрақтылықты дамыту үшін тыныштандыратын жаттығулар мен ойындар ұйымдастыру. Баланың өзін-өзі бағалау деңгейін арттыру үшін	Қол моторикасы мен жазуға дайындық Мақсаты: Баланың қол моторикасын дамыту, жазуға дайындау. Жүзеге асыру әдісі: Жазу үшін қажетті жаттығулар: түзу және қисық сызықтарды салу, әріптер мен сандарды жазу. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту үшін түрлі материалдармен жұмыс жасау (қаламсаппен жазу, құмда жазу).	Қиял мен шығармашылықты дамыту Мақсаты: Баланың шығармашылық қабілеттерін дамыту, қиялын жетілдіру. Жүзеге асыру әдісі: Баланың қиялын дамытатын шығармашылық ойындар мен тапсырмалар ұсыну. Бейнелеу өнері, колөнер және шығармашылық жұмыс арқылы өзін-өзі білдіруге мүмкіндік беру.	Әлеуметтік дағдыларды дамыту Мақсаты: Баланың өзара қарым-қатынас жасау, басқа балалармен жұмыс істей білу дағдыларын қалыптастыру. Жүзеге асыру әдісі: Топтық жұмыстарда баланың қатысуын бақылау, жеке тапсырмаларды орындауға көмек көрсету. Әлеуметтік ойындар арқылы баланың дұрыс мінез-құлық көрсетуіне ықпал ету.	Ойлау және логикалық дағдыларды дамыту Мақсаты: Баланың зейінін, есте сақтау және ойлау қабілетін арттыру. Жүзеге асыру әдісі: Логикалық тапсырмалар мен жұмбақтар шешу. Баланы сурет бойынша әңгіме құрастыруға үйрету. Құрылымдық ойлауды дамыту үшін суреттерден әңгімелер құрастыру. Мысал: Баланың алдына бірнеше түрлі сурет қойып, «Бұл қандай жануар?» немесе «Бұл қайда

	оның жетістіктерін мадақтап, қолдау көрсету. Мысал: Балаларға түрлі эмоционалдық күйді бейнелейтін суреттер көрсетіп, сол жағдайлардағы эмоцияларды сипаттап беру. Қорытынды: Баланың эмоционалдық интеллектін дамыту үшін оның сезімдерін танып, дұрыс бағалай білу дағдыларын қалыптастыру.	Мысал: Балаларға әріптер мен сандарды дұрыс жазу бойынша тапсырмалар беру. Қорытынды: Жазуға дайындық үшін балаға әртүрлі жазу жаттығуларын беру, қол моторикасын дамыту.	Балаларға ертегілер мен әңгімелер құрастыруға тапсырма беру. Мысал: Балаларға бейнелеу құралдарын беріп, олардан қиялдарын пайдаланып сурет салуды сұрау (мысалы, «Менің армандарым»). Қорытынды: Баланың шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін оған жаңа идеялар мен шығармашылық жұмыстар орындауға мүмкіндік беру.	Баланы топтық ойындарға қатыстыру арқылы өзін-өзі тануға және өзара әрекет ету дағдыларын дамыту. Мысал: Баланы басқа балалармен бірге «Құрылысшы» ойынына қатыстырып, оларға бірлесіп жұмыс жасау тапсырмасын беру. Қорытынды: Баланың әлеуметтік дағдыларын қалыптастыру үшін әртүрлі ситуацияларда өзара әрекет ету мүмкіндіктерін дамыту.	орналасқан?» деген сұрақтар қою. Қорытынды: Баланың ойлау қабілетін дамыту үшін оны өз бетінше тапсырмалар орындауға ынталандыру.
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут» «Өнегелі қадамдар» ойыны: Балаларды шеңберге жинап, әрбір баланың қолында қызыл, жасыл немесе көк карточка болатындай етіп, оларды үш топқа бөліңіз. Ойыншының алдында бір ситуация болады (мысалы, «Сен біреуге көмек көрсетіп жатырсың», «Сен досыңа қолдау көрсетпей, оны ренжітіп жатырсың», «Сен басқа балалармен бөлісіп отырсың»). Балалар ситуацияны тыңдап, өздерінің жауаптарын карточкалармен көрсетеді. Мысалы: Егер ситуация жақсы мінез-құлықты білдірсе, балалар жасыл карточка көрсетеді. Егер ситуация жаман мінез-құлықты көрсетсе, қызыл карточка көрсетіледі. Егер ситуация не жақсы, не жаман екені анық емес болса, көк карточка көрсетіледі. Әр ситуациядан кейін балаларға түсіндірулер жасалып, дұрыс мінез-құлықты ұстану маңыздылығын айтып өтіңіз. (Біртұтас тәрбие.)				

--	--

Бекітемін

 14/IV.

Тәрбиелеу - білім беру үдерісінің циклограммасы

Балалардың жастары: 5 жастағы

Жоспарлау күні 14.04-18.04. 2024-2025 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 14.04	Сейсенбі 15.04	Сәрсенбі 16.04	Бейсенбі 17.04	Жұма 18.04
Балаларды қабылдау.	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату Күй күмбірі: Ерке сылқым - Әбдімомын Желдібаев https://www.youtube.com/watch?v=1SC1Bj8fn-E (Біртұтас тәрбие)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалардың денсаулығы, ауа-райы бойынша киім-кешек, балалардың көңіл-күйі, демалыс күндері туралы әңгімелесу				
Балалардың рбесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	ҚР мемлекеттік әнұраны	«Не өзгерді?» Мақсаты: Есте сақтау мен зейінді дамыту. Құралдар: 5-6 таныс зат (ойыншық, қарындаш, т.б.) Ойын барысы: Заттарды үстелге қойып, балаға 1-2 минут көрсетіңіз. Сосын көзін жұмуды сұраңыз. Бір затты алып тастаңыз немесе орнын ауыстырыңыз. Бала не өзгергенін айтуы	«Сиқырлы сөре» Мақсаты: Тіл байлығын, сөйлеу мәдениетін дамыту. Құралдар: Сөреге қойылған ойыншықтар немесе заттар. Ойын барысы: Мұғалім бір затты алып, сипаттай бастайды: «Бұл – жұмсақ, қоңыр, тәтті жақсы көреді...» Балалар қандай зат екенін (мысалы: аю)	«Бағдаршам» Мақсаты: Қозғалыс ережелерін үйрету, түстерді ажырату. Құралдар: Қызыл, сары, жасыл түсті дөңгелектер немесе қағаз. Ойын барысы: Жасыл түсті көрсеткенде – жүгіреді. Сары – қол соғады. Қызыл – тоқтап тұрады. Экологиялық білім беру және экологиялық мәдениет	«Түстер патшалығы» Мақсаты: Түстерді ажырату, есте сақтау, логикалық ойлау. Құралдар: Түрлі түсті суреттер, қағаз, ойыншықтар. Ойын барысы: Балаларға түрлі түсті заттар көрсетіледі. Мұғалім немесе ата-ана: «Қызыл түсті заттарды ата» немесе «Көк пен

		керек. Танымдық	табуы керек. Тілдік қарым-қатынас		жасыл заттарды қой» дейді. Бала түске қарай сұрыптайды. Шығармашылық
Ұйымдастырылған іс-әрекеге дайындық	Біртұтас тәрбие: Сәуір айы – Еңбекқорлық және Кәсіби біліктілік айы Апта дәйексөзі: Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді. (Леонардо да Винчи)				
	«Бұл кімнің ізі?» Мақсаты: Жануарларды тану, логикалық ойлау. Құралдар: Жануарлардың іздері мен суреттері. Ойын барысы: Балаларға жануарлардың іздері көрсетіледі (мысалы, қоян, аю, түлкі). Олар қай жануардың ізі екенін табуы керек. ✦✦Қызықты болу үшін — іздермен лабиринт	«Қарғалар мен бақалар» Мақсаты: Қимыл-қозғалыс пен есту зейінін дамыту. Құралдар: Музыка. Ойын барысы: «Қарға ұшып барады!» дегенде – қолдарын жайып ұшады.	«Ойлан да тап!» Мақсаты: Тіл байлығы мен ойлау қабілетін дамыту. Құралдар: Сөздер немесе суреттер. Ойын барысы: Мұғалім/ата-ана 3 белгі береді: «Бұл – сары, тәтті, жеміс»	«Қарғалар мен бақалар» Мақсаты: Қимыл-қозғалыс пен есту зейінін дамыту. Құралдар: Музыка. Ойын барысы: «Қарға ұшып барады!» дегенде – қолдарын жайып ұшады. «Бақа секіреді!» дегенде – секіреді. Кім шатасса – ойыннан шығады немесе күлкілі тапсырма орындайды.	«Жоғалған сурет» Мақсаты: Көру зейіні, есте сақтау. Құралдар: 5-6 сурет (мысалы: алма, гүл, бала, машина). Ойын барысы: Суреттер көрсетіледі. Көзін жұмғанда – біреуі жасырылады. Бала қай сурет жоғалғанын табады. Шығармашылық

	жасап беріңіз! Қоршаған ортамен танысу	«Бақа секіреді!» дегенде – секіреді. Кім шатасса – ойыннан шығады немесе күлкілі тапсырма орындайды. ☐ Бұл ойын балаларды күлдіреді де, ширатады да! Сөйлеуді дамыту	Бала: «Бұл – банан» деп жауап береді. ☐ Қиындық деңгейін баланың дамуына қарай реттеуге болады. Математика негіздері	☐ Бұл ойын балаларды күлдіреді де, ширатады да! Көркем әдебиет	
Кестеге сәйкес Ұйымдастырылған іс-әрекет	<i>1.Математика негіздері</i> Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. КӨРНЕКІЛІКТЕР: <i>Айлардың суреттері (түсті қағаздардан жасалған). Жыл мезгілдерінің постері.</i>	<i>1.Математика негіздері</i> Міндеті : Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау . КӨРНЕКІЛІКТЕР: Жыл мезгілдері постері Суретті карточкалар (гүл, шана, күн, т.б.) Түрлі түсті қағаздан жасалған белгілер	<i>1.Математика негіздері</i> Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. І. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Сергіту: «Жыл он екі ай» әні — Балалар шеңберге тұрып, әннің	<i>1.Көркем әдебиет</i> Міндеті: Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. І. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Сергіту: «Дауыспен ойнаймыз» Барысы: Мұғалім түрлі дауыс интонациясымен амандасады Балалар сол интонацияны қайталайды (қуанышты, ренжулі, таңқалған, ақырын, қатты)	1.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.

	<i>Айлардың аттары жазылған магнит/карталар.</i> <i>Ән: «Жыл он екі ай», «Көктем келді» (қазақша нұсқада)</i> I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Қозғаушы ойын: "Жыл мезгілдері" әнін тыңдау немесе бірге айту. — Балалардан сұрау: Жылда неше мезгіл бар? Әр мезгілде қандай айлар болады? Мақсаты: Балалардың жыл мезгілдері туралы біліміне сүйене отырып, айлар туралы түсінікке кіріспе жасау. II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. «Айды ата!» ойыны (3 минут)	Музыкалық фон (мысалы: «Жыл он екі ай» әні) I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Қозғалысты сергіту ойыны: «Жыл мезгілін тап!» Барысы: Тәрбиеші мезгілдің белгілерін айтып береді, балалар қимылмен жауап береді. Мысалы: «Күн жылынып, гүлдер өсіп жатыр» – □ (Балалар қолын жайып гүл ашады) «Қар жауып тұр» – * (Балалар қолымен қар жауғандай қимыл жасайды) Сұрақтар арқылы белсендіру:	ырғағымен биікке секіреді, шапалақтайды. — Мұғалім балаларға сұрақ қояды: Жылда неше ай бар? Жылда неше мезгіл бар? Қазір қай ай? Қай мезгіл? □ Мақсаты: балаларды қызықтыру, көңіл күйін көтеру, сабақты бастапқы тақырыппен байланыстыру. II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. □ «Мезгілдер мен айларды сәйкестендір» ойыны (5 мин) Құралдар: Айлардың атауы мен мезгілдердің суреттері. Барысы: Тақтада 4 мезгіл ілулі тұрады (Қыс, Көктем, Жаз, Күз). Балаларға айлардың карточкаларын таратып береді. Балалар айларын дұрыс мезгілге апарып жапсырады.	Мақсаты: дауысты басқаруға, интонацияны тануға бейімдеу II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. «Өлеңдер каруселі» ойыны (5 мин) Құралдар: Балаларға бұрын үйретілген 3–4 қысқа өлең (табиғат, жануарлар, жыл мезгілдері т.б. тақырыпта) Барысы: Әр бала өзіне ұнаған өлеңді таңдап, жатқа айтады Мұғалім бағыттады: «Кімге арнап айтасың? Қандай сезіммен оқисың?» Тыңдаушылар шапалақтап, бір жақсы сөз айтады: "Жақсы оқыдың", "Интонация керемет", "Өте анық естіледі" Мақсаты: еркін сөйлеу, сенімділікпен айту «Сөйлеуші қуыршақ» ойыны (5 мин) Құрал: Қол қуыршақ немесе ойыншық Барысы:	I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) □ Сергіту ойыны: «Сөзді сипатта» Барысы: Мұғалім заттың немесе жануардың суретін көрсетеді (мысалы: күн, аю, гүл) Балалар оны 1–2 бейнелі сөзбен сипаттайды Күн – алтын табақтай, жылы, күлімдеген Аю – үлпілдек, қоңыр, жұмсақ □ Мақсаты: эпитет пен сипаттауды қолдану, сөз қорын белсендендіру II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. □ «Ертегіні аяқта» ойыны (6–7 мин) Құрал: Қысқа ертегі бастамасы мен суреті
--	---	---	---	---	---

Құралдар: Айлардың аты жазылған карточкалар (қағаздан қиылған күндер немесе шарлар). Тәрбиеші айдың атын атайды, бала оны карточкадан тауып көрсетеді. Немесе керісінше – бала карточканы таңдап, сол айды атайды. «Ай мен мезгілді сәйкестендір» (5 минут) Құралдар: 4 үлкен жыл мезгілі суреті + әр айдың кішкентай суреті (немесе магнит). Балалар айларды дұрыс мезгілге жапсырады. ✳ Қыс: Желтоқсан, Қаңтар, Ақпан □ Көктем: Наурыз, Сәуір, Мамыр	Жылда неше мезгіл бар? Олар қалай аталады? II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. «Суретті тап» ойыны (5 минут) Құралдар: Әр жыл мезгіліне тән 4-5 сурет (күн, ағаш, жаңбыр, қар, гүл, т.б.) Барысы: Тәрбиеші бір мезгілді атайды. Балалар сол мезгілге сай суретті тауып көрсетеді. Мысалы: «Көктем» десе – бала гүл, жаңбыр, көбелек суретін көрсетеді. «Мезгілдер сөйлейді» ойыны (5 минут) Мақсаты: Әр мезгілдің ерекшелігін сипаттау арқылы тіл дамыту.	Мысалы: Ақпан → Қыс, Сәуір → Көктем т.б. <i>«Қай айда не болады?»</i> ойыны (5 мин) Құралдар: Суреттер: қар, күн, гүл, балмұздақ, жаңбыр, т.б. Барысы: Мұғалім сурет көрсетеді, бала қай айға немесе қай мезгілге сәйкес екенін айтады. Мысалы: Қар – Қыс, Жаңбыр – Көктем, Балмұздақ – Жаз, Сары жапырақ – Күз □ Тіл дамыту, мезгілді сипаттау дағдыларын жетілдіру. <i>«Мен – аймын» ойыны</i> (5 мин) Мақсаты: Балалардың қиялын, тіл байлығын дамыту. Барысы: Әр балаға бір айдың рөлі беріледі. Ол өз айы туралы 1-2 сөйлеммен сипаттама береді. Мысалы: «Мен – Наурыз. Менде күн	Қуыршақ әр балаға барып: «Маған өлең айтып берші!» дейді Бала қуыршаққа қарап мәнерлеп айтады Қуыршақ (мұғалім) оны мақтап, эмоциясын айтады: «Сен өте әдемі оқыдың! Маған ұнады!» Мақсаты: эмоциялық қарым-қатынасты дамыту, көрерменге сөйлеуге үйрету. «Интонация дөңгелегі» ойыны (5 мин) Құрал: Дөңгелек (қағаз шеңбер), әр бөлігіне көңіл күй жазылады: □ Қуаныш □ Мұң □ Таңғалу □ Сүйіспеншілік □ Ренжу Барысы: Бала дөңгелекті айналдырады Қай көңіл күйге тоқтаса, сол сезіммен өлеңді айтады	Бастамасы мысалы: «Орманда кішкентай қоян гүл теріп жүрді. Бір кезде ол ерекше жарқыраған тас тауып алды. Ол тасты көтеріп еді...» Мұғалім балаларға: «Осыдан кейін не болды деп ойлайсың?» «Қоян қайда барды? Ол тасты не істеді?» Әр бала жалғасын айтады, соңында біріктіреді □ Мақсаты: оқиғаның жалғасын, аяқталуын ойдан шығару. «Суретпен сөйлейік» ойыны (5 мин) Құрал: Сюжетті сурет (табиғат, отбасы, мереке, саяхат, ормандағы жануарлар т.б.) Барысы:
---	--	---	---	---

	☐ Жаз: Маусым, Шілде, Тамыз ☐ Күз: Қыркүйек, Қазан, Қараша Сұрақтар: – Қай айда сенің туған күнің? – Қай айда қар жауады? «Айлар театры» ойыны (5 минут) Мақсаты: Әр айдың ерекшелігін айту арқылы тіл дамыту. Барысы: Балалар бір-бір айдың рөлін алады (мысалы, мен – Шілде, мен – Қараша). Әр бала өзінің айы туралы 1–2 сөйлеммен сипаттайды. Мысалы: «Мен – Наурыз, менде күн	Барысы: Әр балаға бір жыл мезгілі «рөл» ретінде беріледі. Балалар сол мезгіл атынан сөйлейді. Мысалы: «Мен – Қыс. Менде қар жауады, балалар шана тебеді.» «Сәйкестендір» ойыны (5 минут) Құралдар: 4 үлкен мезгіл суреті: ✱ Қыс, ☐ Көктем, ☐ Жаз, ☐ Күз Әр түрлі заттар мен құбылыстар бейнеленген суреттер (жапырақ, қар, күн, жаңбыр, т.б.) Барысы: Балалар мезгілдерге сай суреттерді дұрыс орналастырады.	жылынады. Адамдар Наурыз мейрамын тойлайды.» ☐ Бала ай мен мезгілді байланыстырып, сипаттау қабілетін дамытады. III. Қорытынды бөлім (5 минут) <i>«Тізбектеп айтып көрейік!» ойыны</i> Барысы: Балалар шеңберге тұрып, бір-бірлеп айларды ретімен айтады. Бірінші бала – «Қаңтар», екінші – «Ақпан»... Қателескен бала көңілді тапсырма орындайды (ән айтады, секіреді). ☐ Сабақты бекіту сұрақтары: Қай мезгілде қар жауады? Жылда неше ай бар? Көктемде қандай өзгерістер болады? 2.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен	<i>"Көктем келді бақшаға..." — қуанышпен айту</i> Мақсаты: интонациямен жеткізу шеберлігін бекіту III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Өлең кімге арналды?» ойыны Мұғалім балалардан сұрайды: Өлеңді кімге айтып бергің келді? (Анаңа ма? Досыңа ма?) Өлең не туралы болды? Қандай сезіммен айттың? Әр бала 1–2 сөйлеммен өз ойын айтады Мақсаты: өзіндік пікір айту, сезімін жеткізу. 2.Сауат ашу негіздері Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Сергіту: «Тыңда, тан, ата!»	Мұғалім: «Суретке қара. Бұл жерде не болып жатыр?» Балалар не көріп тұрғанын сипаттайды Содан соң осы сурет бойынша шағын хабарлау әңгімесін құрайды. «Аязды күні балалар шанамен ойнап жүр. Олар қардан аққала жасады...» ☐ Мақсаты: бақылауға сүйеніп сипаттап айту, сөйлемдерді байланыстыру «Сикырлы сөздер» ойыны (3–4 мин) Құрал: Қорапта түрлі эпитет жазылған карточкалар: «Жұмсақ», «Жарқыраған», «Күлімдеген», «Үлкен», «Мейірімді», «Ұшқыр» т.б.
--	--	--	--	--	--

жылынып, бәйшешек өседі». III. Қорытынды бөлім (3–5 минут) «Айларды тізбектеп айт» ойыны Бір бала «Қаңтар» дейді, екіншісі – «Ақпан», осылай жалғастырады. Егер шатасса – ән айтып немесе секіріп ойыннан қайта кіреді (қуанышты атмосфера үшін). Қорытынды сұрақтар: Бүгін қай айда тұрмыз? Қай ай көктемнің ортасы? Қай айда қар көп жауады? 2.Қазақ тілі	Жаңбыр – көктем, қар – қыс, балмұздақ – жаз, сары жапырақ – күз т.б. III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Қай мезгіл екенін тап» ойыны Мақсаты: Түсінікті бекіту. Барысы: Тәрбиеші сипаттама береді, балалар мезгілді табады. «Жапырақтар сары түске боялады, жел соғады» → Күз «Балалар қармен ойнайды, Аяз ата келеді» → Қыс 2.Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. I.Кіріспе бөлім (3–5 минут)	әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану. I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) ☐ Сергіту ойыны: «Сөзден оқиға құрастыр» Барысы: Мұғалім 3 сөз айтады: доп – орман – тиін Балалар сол сөздер арқылы қысқа ойдан бір сөйлем құрайды «Орманда доп ойнап жүрген тиін...»	Барысы: Мұғалім дыбыс айтады (мысалы: Б) Балалар сол дыбыспен басталатын сөз айтады Қосымша сұрақтар: Бұл дыбыс сөздің басында ма, ортасында ма, соңында ма? Мақсаты: дыбысты естілу орнына қарай ажырату II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. ☐ «Дыбыстар пойызы» ойыны (5 мин) Құрал: Әріп жазылған карточкалар Барысы: Мұғалім сөз айтады (мысалы: доп) Балалар сөзді дыбыстарға бөліп, әр дыбысқа бір бала «вагон» болады Д — О — П	Барысы: Әр бала бір карточка таңдайды Сол сөзді қолдана отырып қысқа сөйлем құрастырады немесе әңгімеге қосады «Кішкентай қыз жарқыраған гүлді көріп қуанды...» ☐ Мақсаты: бейнелі сөздермен сөйлеу, шығармашылық сөйлеуді жетілдіру. III. Қорытынды бөлім (5 минут) «Менің ойымдағы кейіпкер» Балалар бүгінгі әңгіменің немесе суреттің ішінен бір кейіпкерді таңдайды Ол туралы 2–3 сөйлем айтып береді, мысалы:
--	---	---	--	--

	Міндеті : Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. I. Кіріспе бөлім (3–5 мин) □ Сергіту: <i>«Сөйлемді жалғастыр»</i> ойыны Мұғалім сөйлем бастайды, балалараяқтайды. «Бүгін мен балабақшаға келдім де...» «Менің сүйікті ойыншығым...» «Кеше мен...»	Дауыс жаттығуы: «Кім қалай сөйлейді?» Барысы: Мұғалім дауыс ырғағымен түрлі кейіпте айтады: <i>«Сәлем!» – қуанышпен, ренжіп, ақырын, қатты</i> Балалар да қайталап айтады Мақсаты: интонацияны сезіну, мәнермен сөйлеуге жаттықтыру. I. Негізгі бөлім (15 минут) 1. □ «Өлеңмен ойнайық» ойыны (5 минут) Өлең: Жас ерекшелігіне сай жеңіл, жаттауға қолайлы (мысалы, М. Мақатаевтың, О. Асқардың, Ә. Табылдиевтің балаларға арналған өлеңдері) Мысал: Көктем келді бақшаға, Құстар келді шаршама.	Мақсаты: қиялын іске қосу, ойды жүйелеуге икемдеу. II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. □ «Ертегінің жалғасы қайда?» ойыны (7 мин) Құрал: Ертегі/оқиғаның суреті немесе қысқа мәтіні (мысалы, «Айгүл мен көгершін», «Аққала мен күн») Барысы: Мұғалім қысқа әңгіме бастайды: «Айгүл аулада келе жатып, қардан жасалған аққаланы көрді. Аққала оған бір нәрсе айтуға ұмтылды...» Мұғалім: «Қазір не болды деп ойлайсың?» Балалар ойдан жалғастырады, бірі	Әр бала өз дыбысын айтып, дұрыс ретпен тұрады □ Мақсаты: дыбыс ретін сақтау, командалық жұмыс «Қай дыбыс қай жерде?» ойыны (5 мин) Құрал: Сюжетті суреттер (мысалы: гүл, кітап, мысық) Барысы: Мұғалім сурет көрсетеді, балалар сөзді айтады Сұрақтар: Бұл сөз қанша дыбыстан тұрады? Алғашқы дыбыс қандай? Соңғы дыбыс ше? Ортаңғы дыбыс бар ма? □ Мақсаты: дыбыстардың орналасу орнын анықтау «Дыбыс жолы» ойыны (5 мин)	«Қоян – кішкентай, ақ, мейірімді. Ол достарына көмектеседі.» □ Мақсаты: кейіпкер сипаттау, жүйелі сөйлеу, қорытынды жасау. 2. Сауат ашу негіздері Міндеттері: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) □ Сергіту: «Дауысты – қол шапалақ, дауыссыз – секір» Барысы: Мұғалім дыбыстар айтады (мысалы: А, Б, О, Л, Ы, Т) Егер дауысты дыбыс болса – балалар қол шапалақтайды
--	---	---	--	---	---

☐ Мақсаты: балаларды сөйлеуге қызықтыру, еркіндік беру. «Сурет сөйлейді» ойыны (5 мин) Құралдар: Балалар өміріне жақын түрлі тақырыптағы суреттер (ойын алаңы, отбасы, дүкен, туған күн, көше, көлік, т.б.) Барысы: Әр балаға бір сурет беріледі (немесе топтық жұмыс). Бала сол сурет бойынша өз ойынан шағын әңгіме құрастырады. Мысалы: «Менің туған күнім», «Анама көмектестім», «Досыммен серуенге шықтым». «Сұрақ – жауап» жұптық ойыны (5 мин)	Гүлдер ашып, күн күлді, Балалар да шаттанды. Барысы: Мұғалім өлеңді мәнерлеп оқып береді Содан соң жолма-жолмен балаларға қайталатады Балалар жаттап алған соң бәрі бірге айтады Мақсаты: есте сақтау, дыбыстау дағдысын дамыту. «Өлеңге жан бітір» рөлдік ойыны (5 минут) Барысы: Әр бала өлеңді ерекше көңіл күймен айтуы керек: қуанышты, таңданған, ұялшақ, ашулы, қорыққан т.б.	бастаса, келесісі жалғайды Соңында әр бала өзі ойлаған аяқталу нұсқасын айтып береді Мақсаты: оқиға логикасын құру, қиялды дамыту. «Сикырлы қорап» ойыны (5 мин) Құрал: Қораптың ішінде ойыншықтар немесе заттар (доп, қуыршақ, тістеуік, қолшатыр т.б.) Барысы: Бала қораптан бір затты таңдайды Мұғалім: «Осы зат бүгін не істеді?» деп сұрайды Бала сол зат жайлы қысқа оқиға ойлап айтады	Құрал: Тақтаға 3–4 торкөзден тұратын жолақтар (әр торкөз – бір дыбыс орны) Барысы: Мұғалім сөз айтады: нан Балалар әр дыбысты торкөзге орналастырады: 1 – Н, 2 – А, 3 – Н Содан соң: Қай дыбыс бірінші тұр? Соңында қандай дыбыс бар? ☐ Мақсаты: көрнекілік арқылы дыбыс ретін тану III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Дыбыстық жұмбақ» ойыны Барысы: Мұғалім дыбыстық сипаттама береді, балалар сөзді табады	Дауыссыз болса – секіреді Мақсаты: дауысты мен дауыссызды естіп ажырату. II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. ☐ «Сикырлы суреттер» ойыны (5 мин) Құрал: Заттардың суреттері (алма, нан, кітап, гүл, қоян, доп) Барысы: Балалар суретті таңдайды Сөзді айтып, дыбыстарға бөліп, дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажыратады Алма – А (дауысты), Л (дауыссыз), М (дауыссыз), А (дауысты) Тақтада әр дыбысты түрлі түспен белгілейді: ☐ Дауысты – қызыл
--	--	--	---	---

	Барысы: Балалар жұппен отырады. Бір бала сурет бойынша әңгіме айтып береді. Екінші бала оған 1-2 сұрақ қояды. Мысалы: «Қайда болдың?», «Кіммен бірге болдың?» Кейін рөл ауысады. ☐ Балалардың бір-бірімен диалог жүргізуін дамытады. «Қиял әлемі» ойыны (5 мин) Барысы: Мұғалім қиялға жетелейтін 2-3 сурет көрсетеді (мысалы: ұшып бара жатқан үй, сөйлейтін мысық, аспандағы кемпірқосақ арба).	Мұғалім балаларды интонациямен жеткізуге бағыттайды Топқа: «Кім жақсы жеткізді? Не сездіңдер?» деген сұрақтар қойылады Мақсаты: эмоциямен сөйлеу, мәнермен айту 3. «Қарлы кесек» ойыны (5 минут) Құрал: Қағаздан жасалған «қарлы кесек» ішінде өлеңнің жолдары Барысы: Балаларға доп беріледі, музыка қосылады Музыка тоқтағанда кімде доп болса, ол қарды ашады да, ішіндегі өлең жолын мәнерлеп оқиды Топтағы балалар көмектеседі: интонациясы дұрыс па, қосылып айту т.б. Мақсаты: жаттағанын қолдану, есте сақтау мен сөйлеуді бекіту	«Бүгін қолшатыр аспанға ұшып кетті де, бұлттармен дос болды...» Мақсаты: ойдан еркін әңгіме құрау, сөйлеу белсенділігін арттыру. «Сурет сөйлейді» ойыны (3 мин) Құрал: 2–3 оқиғаға негіз болатын сурет (мысалы: бала мен күшігі, ормандағы жануарлар, аспанда ұшып жүрген шарлар т.б.) Барысы: Әр бала бір суретті таңдайды Сурет бойынша «Бұл не болып жатыр? Қазір не болады?» деген сұрақтарға жауап береді. Оқиганың соңын өзі қиялдап айтады	Бірінші дыбыс – М, екіншісі – А, соңғысы – Л. Бұл қандай сөз? ☐ Жауап: Мал Балалар өздері де дыбыстық сипаттама құрастырады, достары табады Мақсаты: тыңдап түсіну, дыбыстық ойлау. 3.Қоршаған ортамен таныстыру Міндеті: Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату. І. Кіріспе бөлім (3–5 минут) ☐ Сергіту ойыны: «Қай жануар қалай дыбыстайды?» Барысы: Мұғалім жануардың дауысын салады, балалар таниды. М: «Мууу» — «Сиыр!», «Үррр» — «Мысық!» Мақсаты: көңіл-күйді көтеру, сабаққа бейімдеу.	☐ Дауыссыз – көк ☐ Мақсаты: сөздегі дыбыстарды талдап, түрлерін анықтау. «Дауысты мен дауыссыз жарысы» ойыны (5 мин) Құрал: 2 шеңбер – бірі "Дауысты", бірі "Дауыссыз" деп жазылған Барысы: Мұғалім сөз айтады (мысалы: гүл) Балалар сөзді дыбыстарға бөліп, әр дыбысты дұрыс шеңберге салады Г – дауыссыз, Ү – дауысты, Л – дауыссыз Дұрыс бөлгендерге фишкалар немесе жұлдызшалар беріледі ☐ ☐ Мақсаты: естіп талдау, топтастыру
--	---	--	---	---	--

	Балалар бірігіп қиял-әңгімені жалғастырып отырады. Мысалы: «Бір күні мысық адамша сөйлеп кетіпті...» Топтық әңгіме немесе тізбекті әңгіме (әр бала 1 сөйлем қосады) III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Не үйрендік?» шеңбері Балалар шеңберде отырып, бүгінгі сабақта не ұнағанын айтады. «Маған әңгімені айту ұнады», «Мен досыммен бірге әңгіме құрдым» Мұғалім әр баланы мадақтайды, сөйлеу талпынысын қолдайды. ☐ Қаласаңыз, сабақты шағын "дипломмен"	III. Қорытынды бөлім (5 минут) <i>«Өлең менің көңіл күйім» ойыны</i> Барысы: Мұғалім: «Саған қандай өлең жолы ұнады?» Балалар: Таңдаған өлең жолын айтады Неге ұнағанын 1 сөйлеммен айтып береді Қаласа, өлеңмен қоштасады: <i>«Сау бол, өлең. Ертең қайта жаттаймыз!»</i> 3.Қазақ тілі Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу	Мақсаты: сурет арқылы әңгімелеу, шығармашылықпен сөйлеу. III. Қорытынды бөлім (5 минут) «Сенің оқиғаң – сенің кейіпкерің» ойыны Мұғалім: «Сен бүгінгі оқиғада кім болғың келер еді? Неге?» Балалар өз кейіпкерін таңдап, 1–2 сөйлеммен айтып береді «Мен аққала болғым келер еді, өйткені мен де балалармен ойнағым келеді» ☐ Сабақты қорытындылау: Бүгін қандай оқиғалар ойлап таптық? Қай бала қандай кейіпкер болды?	II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. ☐ «Анасын және төлін тап» ойыны (5 минут) Құралдар: Жануарлар мен төлдерінің суреттері (үй жануарлары – сиыр, жылқы, қой, ешкі, түйе; жабайы – қасқыр, түлкі, аю, қоян, бұғы) Барысы: Мұғалім жануардың суретін көрсетеді Балалар сол жануардың төлін табады Сипаттама береді: «Бұл – сиыр. Оның мүйізі бар. Түсі қара немесе қоңыр. Оның төлі – бұзау.» «Кімнің ерекшелігі?» ойыны (5 минут) Құралдар: Ерекшелігі бар жануарлардың суреттері (мысалы: мүйізді, құйрығы ұзын, тырнағы өткір, жүні қалың, шөппен/етпен қоректенеді) Барысы:	«Дыбыс шапшаңдығы» ойыны (5 мин) Құрал: Қызыл және көк карточкалар Барысы: Мұғалім сөздер айтады (мысалы: доп, ара, қалам, құс) Балалар әр дыбысты естіген бойда қызыл карточка – дауысты, көк карточка – дауыссыз көрсетеді Соңында сөздің құрамын дауыстап айтып береді Мақсаты: есту арқылы талдау, реакция мен есте сақтау. III. Қорытынды бөлім (5 минут) «Дыбыстық қонақ» ойыны Барысы:
--	--	---	---	--	---

немесе "жұлдызшамен" аяқтауға болады. 3.Қоршаған ортамен таныстыу Міндеті: Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату. I. Кіріспе бөлім (3–5 мин) □ Сергіту: «Жануарлар дауысы» ойыны Барысы: Мұғалім жануарлардың дауысын салады (мысалы: "муу", "мяу", "ап-ап"), балалар қай жануар екенін табады. Сұрақтар: Бұл үй жануары ма, әлде жабайы ма?	I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Сергіту ойыны: <i>"Сөйлейтін сурет"</i> Барысы: Мұғалім балаларға таныс суретті көрсетеді (мысалы, ойын алаңы, отбасы, үй жануарлары). «Бұл сурет бізге не айтқысы келеді?» деп сұрайды. Балалар жеке немесе бірге қысқаша ой бөліседі. □ Мақсаты – балаларды еркін сөйлеуге, тыңдауға, пікір білдіруге үйрету. I. Негізгі бөлім (15 минут) 1. <i>«Сипатта да, тап!» ойыны (5 мин)</i> Құралдар: Түрлі ойыншықтар мен заттар	Өңгіме құрау ұнады ма? 3.Сауат ашу негіздері Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Сергіту ойыны: «Дыбысқа қарай секір» Барысы: Мұғалім дыбыс айтады (мысалы: А, Б, М, Ш) Егер дауысты дыбыс болса – балалар қол шапалақтайды, Дауыссыз болса – секіреді Мақсаты: дыбыс түрлерін ажыратуға жаттықтыру.	Мұғалім сипаттама береді, балалар жануарды табады. Мысалы: «Жүні қалың, үңгірде ұйықтайды, балды жақсы көреді» → Аю «Шөп жейді, өркеші бар» → Түйе □ Мақсаты: жануарларды ерекшеліктеріне қарай ажырату, сөйлеу тілін дамыту. «Мен кіммін?» рөлдік ойын (5 минут) Барысы: Бір бала жануардың рөлін ойнайды (қимылмен көрсетеді) Қалған балалар: Оның атын айтады Жабайы ма, үй жануары ма? Төлін атайды 1 ерекшелігін сипаттайды Мысалы: «Бұл – қоян. Ол жабайы. Оның төлі – көжек. Ол сәбіз жейді.» III. Қорытынды бөлім (5 минут)	Мұғалім қонаққа бір дыбысты «алып келеді» (мысалы: С) Балалар: Бұл дауыссыз ба, дауысты ма? Осы дыбыстан қандай сөздер басталады? Қонақтың «достарын» (осы дыбыспен басталатын сөздер) айтып береді Мақсаты: есту, есте сақтау, сөйлеу арқылы бекіту. 3.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. I. Кіріспе бөлім (3–5 мин)
--	---	--	---	---

Оның төлі қалай аталады? ☐ Мақсаты – балалардың қызығушылығын ояту, тыңдау арқылы ойлау. II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. ☐ «Анасын тап» ойыны (5 мин) Құралдар: Жануарлар мен төлдерінің суреті (сиыр – бұзау, қой – қозы, жылқы – құлын, қасқыр – бөлітірік, аю – қонжық т.б.) Барысы: Балалар жануарлардың суреттерін алып, төлдерін табады. Суреттерді тақтаға дұрыс орналастырады: Сиыр — Бұзау Түлкі — Күшік (түлкі баласы) Арыстан — Абдан	(қуыршақ, доп, машина, қасық, т.б.) Барысы: Бір бала таңдалған затты 5–6 сөйлеммен сипаттайды: «Бұл – менің ойыншығым. Ол қызыл түсті. Домалақ. Онымен ойнау өте қызық...» Қалған балалар қай зат екенін табады. Мақсаты: затты толық сипаттау, сөйлем құрау, тыңдау қабілетін дамыту <i>«Кеше не болды, ертең не болады?» (5 мин)</i> Құралдар: 2–3 сюжетке негізделген сурет (мысалы: бала шанамен сырғанап жатыр) Барысы: Балалар суретке қарап, не болғанын (бұрын) және не болуы мүмкін	II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. ☐ «Сықырлы қораптағы сөздер» ойыны (5 мин) Құрал: Қорап ішіндегі ойыншықтар немесе суреттер (мысалы: алма, доп, кітап, торғай) Барысы: Бала бір суретті таңдайды Суреттегі сөзді дыбыстық талдаудан өткізеді «Алма» – А-Л-М-А (4 дыбыс) Мұғалім: Қай дыбыспен басталады? Соңғы дыбыс қандай? ☐ Мақсаты: дыбыстарды ажыратып	☐ «Сурет бойынша әңгіме құра» Құралдар: Табиғат көрінісі бар сурет (мысалы: жайылымда жайылып жүрген үй жануарлары немесе ормандағы жабайы жануарлар) Барысы: Балалар суретке қарап кімді көріп тұрғанын айтып береді Жануарлар мен олардың төлдерін атап, 1–2 сөйлемдік әңгіме құрастырады «Бұл – жылқы. Ол көк шөп жейді. Оның төлі – құлын.» 4.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) ☐ Сергіту жаттығуы: «Тап-таза бала» Барысы:	☐ Сергіту сәті: «Тап-таза болайық» Қимылды ойын – Мұғалім гигиенаға қатысты сөздер айтады, балалар қимылмен көрсетеді: «Қол жу» – қолды ысқылайды «Тіс тазала» – щеткамен тазалау «Шаш тара» – тарау «Киім ки» – киінгендей қимыл Мақсаты: балалардың көңілін сабаққа аудару, дене қимылын жаттықтыру II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. «Сықырлы дорба» ойыны (5 минут) Құрал: Мешок (дорба) ішіне гигиеналық және кездейсоқ заттар
---	--	--	--	---

(арыстан баласы) □ Төл атауларын бекіту, есте сақтау қабілетін дамыту. «Жабайы ма, үй жануары ма?» (5 мин) Құралдар: Жануарлардың суреттері немесе ойыншықтары Барысы: Мұғалім жануардың суретін көрсетеді, бала оның үй жануары ма, жабайы жануар ма екенін атайды. Содан кейін оның төлін де атайды. Мысалы: «Бұл – түлкі. Жабайы жануар. Оның төлі – күшігі.» «Мен кімін?» рөлдік ойыны (5 мин) Барысы: Бір бала бір жануардың рөлін	(кейін) екенін айтып береді: «Бұл бала таңертең анасымен далаға шықты...» «Сырғанағаннан кейін досына қонаққа барады...» □ Қиял мен сюжеттік логиканы дамыту. «Сөйлесейікші!» жұптық диалог ойыны (5 мин) Барысы: Балалар жұпқа бөлінеді. Ойыншықтарды немесе суретті қолдана отырып, бір-біріне сұрақ қойып, жауап береді. Мысалы: «Сенің қуыршағыңның аты кім?», «Ол немен айналысады?» Мұғалім балаларды бағыттап, сөйлеуге қолдау көрсетеді.	айту, дыбыс ретін анықтау. «Дыбыстық пойыз» ойыны (5 мин) Құрал: Әріп жазылған карточкалар (әр балада 1–2 әріп) Барысы: Мұғалім сөз айтады: «Бал» Балалар дыбыстарды ретімен тұрып айтып береді Бірінші – Б, екінші – А, үшінші – Л Дыбыс айтқан бала «вагон» болады, сөйтіп сөз пойызы құралады Мақсаты: дыбыстардың орнын анықтау, есту және ретпен айту «Басты кім табады?» ойыны (5 мин)	– Балалар мұғалімнің айтқан іс-әрекетіне сәйкес қимыл жасайды: Қол жудық – алақанды ысқылайды Тіс тазаладық – щеткамен тазалағандай қимыл Шаш тарадық – тарақпен тарағандай әрекет □ Мақсаты: көңіл-күйді көтеру, сабаққа қызығушылық тудыру. II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. □ «Гигиена сөресі» ойыны (5 мин) Құрал: Гигиена құралдарының суреттері (сабын, сүлгі, тарақ, тіс щеткасы, тіс пастасы) және артық заттар (ойыншық, доп т.б.) Барысы: – Балалар тек гигиенаға қажетті заттарды таңдап, сөреге қояды	салынады Барысы: Балалар кезекпен дорбадан зат суырады Анықтап, не екенін айтады Бұл зат гигиенаға жата ма, жатпай ма? Жатса – қайда қолданатынын айтып береді “Тіс щеткасы – тісті тазалау үшін” Мақсаты: заттарды мақсаты бойынша тану және ажырату. «Күн тәртібін ретімен қой» ойыны (5 минут) Құрал: Күн тәртібіне арналған суреттер (ұйқы, жаттығу, тамақ, серуен, оқу, демалыс) Барысы:
--	--	--	--	--

сомдайды (қимыл, дауыс). Қалған балалар қай жануар екенін табады және оның төлін атайды. Мысалы: бала секіріп дыбыстайды — «Мен – лақпын», балалар – «Бұл ешкінің төлі». ☐ Қимыл арқылы тану, сөйлеуді жетілдіру, есте сақтау III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Сурет бойынша әңгіме құра» Құралдар: Бірнеше жануар мен төлдері бейнеленген ауыл/орман суреті. Барысы: Балалар бір жануарды таңдап, сол жануар мен төлінің өмірі туралы 2–3 сөйлем	☐ Еркін диалогқа үйрету, тілдік байланыс құру. III. Қорытынды бөлім (5 минут) <i>«Оқиганы аяқта» ойыны</i> Барысы: Мұғалім бір сөйлеммен әңгіме бастайды: «Бір күні доп орманға домалап кетті...» Әр бала кезекпен 1 сөйлемнен қосып, оқиганы жалғастырады. Соңында бәрі бірге "ертегіні" аяқтайды. ☐ Балалар өз қиялымен сюжетті құрады – қызықты әрі көңілді! 4.Музыка Міндеті: Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының	Барысы: Мұғалім сурет көрсетеді (мысалы: гүл) ұрақтар қояды: Қандай дыбыспен басталады? Соңында қандай дыбыс бар? Неше дыбыс естіп тұрсың? Қай дыбыс дауысты/дауыссыз? Қосымша: Балалар тақтаға дыбыстарды дөңгелекке жазып көрсетеді. ☐ Мақсаты: дыбыстық талдау дағдысын бекіту III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Дыбысқа дос тап» ойыны Барысы:	– Таңдаған зат туралы шағын сөйлеммен сипаттама береді "Тіс щеткасы – тісті таза ұстауға көмектеседі" ☐ Мақсаты: гигиеналық құралдарды тану және қолдану дағдысын қалыптастыру. «Күн тәртібін құрастыр» ойыны (5 мин) Құрал: Күн тәртібі суреттері (тұру, жаттығу, тамақтану, ойнау, ұйықтау, оқу т.б.) Барысы: – Мұғалім аралас суреттерді ұсынады – Балалар суреттерді ретімен орналастырады – Әр әрекетті түсіндіріп айтып береді “Таңертең тұрамын, бетімді жуамын, таңғы ас ішемін...” ☐ Мақсаты: күн тәртібін дұрыс қалыптастыру, сөйлеу дағдысын дамыту.	Мұғалім аралас суреттер ұсынады Балалар таңнан кешке дейінгі әрекеттерді ретімен қояды Әр әрекетке сөйлем құрастырады “Таңертең тұрамын, жаттығу жасаймын” Мақсаты: уақыт ретін түсіну, жоспарлай білу «Дұрыс па, бұрыс па?» (Суретпен тапсырма) (5 минут) Құрал: Екі түрлі көрініс – бірі дұрыс, екіншісі бұрыс (мысалы: бала қол жуып тұр / лас қолмен тамақ жеп тұр) Барысы: Мұғалім сурет көрсетеді Балалар не дұрыс, не бұрыс екенін айтып береді
---	---	---	--	---

айтып береді. «Бұл – сиыр. Ол шөп жейді. Оның бұзауы бар. Бұзау енесінің қасында жүреді.» ☐ Сабақты қорытындылау сұрақтары: Қандай үй жануарларын білесің? Қасқырдың төлі қалай аталады? Қай жануар жабайы? Бүгін сабақта не үйрендік? 4.Музыка Міндеті:Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен	өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) ☐ Сергіту сәті: «Музыка не дейді?» Барысы: Мұғалім түрлі әуендер қосады: біреуі – баяу вальс, біреуі – көңілді шапшаң. Балалар тыңдап, қимылмен әуеннің сипатын көрсетеді: Баяу – қолмен «толқын», айналу, жүріп би жасау Шапшаң – секіру, алақан соғу ☐ Мақсаты: музыкалық қабылдауды ояту, қимыл арқылы реакция білдіру. II. Негізгі бөлім (15 минут)	Мұғалім дыбыс айтады (мысалы, Қ) Балалар сол дыбыстан басталатын сөз ойлап айтады «Қар, қасқыр, қалам» Барлық сөздер тақтаға жазылып, сөз қорын бекіту жұмысы жасалады ☐ Мақсаты: дыбыстан сөз табу, фонематикалық естуді дамыту. 4.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Сергіту сәті: «Суретке қарап айт»	«Не дұрыс, не бұрыс?» ойыны (5 мин) Құрал: Екі беттен тұратын суреттер (мысалы, бала қол жуып тұр – ☐, лас қолмен тамақ жеп отыр – ☐) Барысы: – Мұғалім суретті көрсетеді – Балалар: Бұл іс дұрыс па, бұрыс па? Неге дұрыс емес? Нені өзгерту керек? – Қосымша рөлмен ойнауға болады: “Сен не істер едің?” Мақсаты: шешім қабылдау дағдысын дамыту, саналы әдет қалыптастыру. III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Таза бала – сау бала» хормен өлең + сұрақ-жауап Қысқа тақпақ (ұйқас): Қолымды жуам, тісімді тазам,	Түзету жолын да ұсынады “Бұлай жасауға болмайды. Тамақтанар алдында міндетті түрде қол жуу керек” Мақсаты: жақсы мен жаман әдетті ажырату, логикалық ойлау III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Күн тәртібін еске түсір» ойыны Барысы: Мұғалім бүгінгі сабақты сұрақ-жауаппен қорытады: ☐ Таңертең не істеу керек? ☐ Қолды қашан жуу керек? ☐ Тіс тазалаудың пайдасы қандай? ☐ Ұйқы денсаулыққа пайдалы ма? ☐ Балалар шеңбер бойымен өздерінің
--	---	--	--	--

	таныстыру. I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Музыкалық сергіту: «Қай аспаптың үні?» Барысы: Мұғалім домбыра мен қобыз үнін жеке тыңдатады Балалар қол көтеру арқылы немесе сурет таңдау арқылы аспапты табады Мысалы: «Мынау қандай аспаптың үні?» – «Домбыра!» Мақсаты – балалардың тыңдау, есте сақтау дағдысын дамыту. II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. □ Аспаппен танысу: «Кім қалай сөйлейді?» (5 мин) Құралдар: Домбыра, қобыздың суреті немесе муляжы/ойыншық түрі Барысы: Мұғалім аспаптар туралы қысқаша	1. □ «Музыканың көңіл-күйін тап» ойыны (5 мин) Құралдар: 2–3 қысқа музыкалық үзінді (вальс, лирикалық, көңілді) Барысы: Музыка тыңдалады (30 сек–1 мин) Мұғалім: «Бұл әуен қандай? Қуанышты ма, мұңды ма? Жылдам ба, баяу ма?» Балалар жауап береді: «Бұл ән баяу, әдемі, жай. Бұл вальске ұқсайды.» Әр бала музыка туралы 1 сөйлеммен ой бөліседі. □ Мақсаты: есту арқылы сезіну, музыканы сипаттау. «Музыкамен қозғалайық» қимылды ойын (5 мин) Музыка түрлері:	Құрал: Дене мүшелері мен тағам суреттері Барысы: – Мұғалім балаларға сұрақ қояды: Біздің ағзамыз үшін тамақ не үшін қажет? Қандай тағамдар денемізді қуаттандырады? Мақсаты: баланың тақырыпқа қызығушылығын ояту, ойын еркін жеткізуге ынталандыру II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. □ «Пайдалы – зиянды» ойыны (5 мин) Құрал: Тағам суреттері (мысалы: сүт, чипсы, алма, торт, шырын, газды сусын, балық, тәттілер) Барысы:	Сүлгімен сүртіп, жаттығу жасам. Таза жүрсем, сау болам, Әрқашан мен шат болам! □ – Қай уақытта ұйықтау керек? – Неге қолымызды үнемі жуамыз? – Тісті қашан тазалау керек? □ Мақсаты: білімді бекіту, түсінікті нақтылау.	сүйікті гигиена әрекетін айтып шығады “Мен тіс жууға үйрендім” “Мен кешке бетімді жуамын” Мүсіндеу Міндеті: Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. I. Кіріспе бөлім (3–5 минут) Сергіту жаттығуы: «Қимылды қайтала» Барысы: Мұғалім түрлі қимылдар көрсетеді (қолын көтеру, отыру, секіру), балалар қайталайды. – «Қоян секіріп тұр», «Адам жүреді», «Мысық баппен жүреді» Мақсаты: дене мүшелерін еске түсіру, қимылдарды елестету.
--	--	--	---	--	--

	түсінік береді: Домбыра – екі ішекті, шертпелі Қобыз – ысқышпен ойналатын, қоңыр дауысты Сипаттама ойыны: «Домбыра – жеңіл, шертеді, үні ашық» «Қобыз – қоңыр, баяу, сырлы» ☐ Мақсаты: аспапты сезіну, сипаттап айту. «Күй тыңдап, қимылмен көрсет» ойыны (5 мин) Шығармалар: Құрманғазы — «Балбырауын» Қорқыт — «Қорқыт күйі» (қобыз үнімен) Дина Нұрпейісова — «Науысқы» Барысы: Мұғалім қысқаша әр күйші туралы айтып өтеді (аты, аспабы, күйі) Күй тыңдалады (шамамен 30–40 сек) Балалар күйдің көңіл-күйіне сай қимылмен бейнелейді:	Вальс (мысалы: Чайковский — «Цветочный вальс» немесе қазақ вальсі) Лирикалық ән (Қазақтың балалар әндері – «Анашым», «Ертегі әлемі») Барысы: Мұғалім музыка қосады Балалар топпен немесе жеке-жеке музыкаға жұмсақ, жеңіл би қимылдарын орындайды Қолмен айналу Қолды жоғары созу Жұппен айналу (вальс қимылы) Мұғалім: «Қимылдарың музыкамен үйлесіп тұр ма?» деп сұрайды. ☐ Мақсаты: музыкаға сай дене қимылын	Мұғалім әр тағамның суретін көрсетеді Балалар оны екі себетке салады: ☐ Пайдалы тағамдар себеті ☐ Зиянды тағамдар себеті Неге олай екенін түсіндіріп айтып береді “Алма – пайдалы, өйткені ол дәруменге бай”. ☐ Мақсаты: тағамдарды топтастыру, ойын арқылы талдау. «Ас мәзірін жасайық» ойыны (5 мин) Құрал: Түрлі тағам суреттері немесе үлестірмелі карточкалар Барысы:	II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. ☐ «Адам бейнесін құрастыр» (5 минут) Құрал: Пластилин, тақтайша, мүсіндеуге арналған құралдар Барысы: Мұғалім адам бейнесін мүсіндеудің үлгісін көрсетеді: Басы, мойны, денесі, қолы, аяғы Балалар өз бетінше мүсіндейді Жасап болған соң, қол мен аяқтың қалпы туралы сұрақ: «Сенің мүсінің не істеп тұр? Жүгіруде ме, тұрып тұр ма?» Мақсаты: адам дене бөліктерін мүсіндеу, қимылды түсіну
--	--	---	---	--

	Жылдам – секіру, қол шапалақтау Баяу – қолмен «толқын», жай қозғалыс □ Мақсаты: күйдің мазмұнын түсіну, музыкаға эмоциялық жауап беру. «Күйшілер әлемі» ойыны (5 мин) Құралдар: Күйшілердің суреттері – Құрманғазы, Қорқыт, Дина, Дәулеткерей, Тәттімбет, Ықылас Барысы: Мұғалім әр күйші туралы қысқаша түсінік береді (1–2 сөйлем) Балалар сурет пен күйді сәйкестендіреді «Мынау – Дина. Ол домбырада ойнаған.» «Қорқыт – кобызбен күй шығарған.» Мақсаты: музыка мен авторды байланыстыру, есте сақтау. III. Қорытынды бөлім	үйлестіру, ырғақты сезіну. «Әуеннен ертегі құрастыр» ойыны (5 мин) Барысы: Мұғалім лирикалық әуен қосады Балалар музыка тыңдап отырып, қиялынан оқиға құрайды: «Бұл әуенде көбелек гүлдер арасында ұшып жүр...» «Қарлы қыз орманда баяу билеп жүр...» 2–3 бала өз ертегісін қысқаша айтып береді □ Мақсаты: музыка арқылы елестету, шығармашылық ойлау. III. Қорытынды бөлім (5 минут) □ «Қалай сездің?» сұрау ойыны	Балалар таңғы, түскі, кешкі ас мәзірін дұрыс құрастырады Әр бала таңдаған тағамын сипаттап береді “Таңертең сүт пен ботқа ішемін, өйткені олар денемді қуаттандырады” □ Мақсаты: дұрыс тамақтану реті мен мазмұнын түсіну II. Негізгі бөлім (15 минут) 1. □ «Пайдалы – зиянды» ойыны (5 мин) Құрал: Тағам суреттері (мысалы: сүт, чипсы, алма, торт, шырын, газды сусын, балық, тәттілер) Барысы:		«Жануарды қимылмен мүсінде» ойыны (5 минут) Барысы: Мұғалім қимылмен жануарды салып көрсетеді Мысалы, қоян секіреді, жылан жыбырлайды, құс қанат қағады Балалар қимылды болжайды Сосын сол жануарды қимылдаған күйінде мүсіндейді Мақсаты: қимыл мен мүсінді байланыстыру, қиял мен қол моторикасын дамыту. «Қимыл кімге тән?» ойыны (5 минут) Барысы: Мұғалім сипаттама береді:
--	--	---	---	--	--

	(5 минут) «Сен қандай күй шығарғың келеді?» сұрау-ойыны Балалар ойдан күй атын ойлап табады Мысалы: «Қарлығаш күйі», «Қуаныш күйі», «Көңілді күн» Әр бала күйінің көңіл-күйін сипаттайды және қимылмен көрсетеді ☐ Қиялын дамыту, күй арқылы сезімін жеткізу, шығармашылық.	Мұғалім: «Қай әуен саған ұнады? Неге?» Балалар таңдау жасап, сипаттап айтады: «Маған баяу әуен ұнады. Себебі ол тыныш, армандайсың келіп кетеді.» «Вальс көңілді, билегім келді.» ☐ Қорытынды: Бүгін қандай музыка тыңдадық? Қимылмен не істедік? Музыка көңіл-күйіңді өзгертті ме?	Мұғалім әр тағамның суретін көрсетеді Балалар оны екі себетке салады: ☐ Пайдалы тағамдар себеті ☐ Зиянды тағамдар себеті Неге олай екенін түсіндіріп айтып береді “Алма – пайдалы, өйткені ол дәруменге бай” Мақсаты: тағамдарды топтастыру, ойын арқылы талдау. «Ас мәзірін жасайық» ойыны (5 мин) Құрал: Түрлі тағам суреттері немесе үлестірімелі карточкалар Барысы:		“Бұл жануар баяу жүреді, арқасында үйі бар” “Бұл адам қолын жайып, шапалақтап тұр” Балалар сол кейіпкерді мүсіндеу арқылы бейнелейді Жасап болған соң, жұмыстарын сипаттап айтып береді Мақсаты: есту арқылы бейнені елестету және жасау. III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Мүсін көрмесі» – өз жұмысын таныстыру Барысы: Әр бала өз мүсінін көрсетіп: Бұл кім? Қандай қимылда тұр?
--	---	--	--	--	---

			Балалар таңғы, түскі, кешкі ас мәзірін дұрыс құрастырады Әр бала таңдаған тағамын сипаттап береді “Таңертең сүт пен ботқа ішемін, өйткені олар денемді қуаттандырады” Мақсаты: дұрыс тамақтану реті мен мазмұнын түсіну. «Не пайдалы?» сұрақ-жауап ойыны (5 мин) Барысы: Мұғалім сұрақтар қояды, балалар жылдам жауап береді: Қайсысы пайдалы: алма ма, тәтті кәмпит пе? Газды сусын ішу дұрыс па?		Неге осылай жасадың? – деген сұрақтарға жауап береді. “Мен мысық мүсіндедім. Ол отыр. Құйрығы бұралып тұр.” Мақсаты: өз ойын айту, өз еңбегін бағалау, басқаларды тыңдау.
--	--	--	---	--	--

			Сүт денеге не береді? Сәбіз көзге пайдалы ма? Мақсаты: білімді бекіту, рефлексия, қисынды ойлау III. Қорытынды бөлім (5 минут) ☐ «Денсаулық елінде» рөлдік сахналау Құрал: Қуыршақтар/ойыншықтар Барысы: – Бір қуыршақ дұрыс тамақтанбай ауырып қалған – Балалар оған дұрыс тағам түрлерін ұсынып, кеңес береді – Қуыршақ қайта қуаттанып, көңілді болады ☐ Мақсаты: денсаулыққа камқор болуға		
--	--	--	--	--	--

			тәрбиелеу, ойын арқылы үйренгенін қолдану		
Серуенге дайындық	Киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. (Өзіне-өзі қызмет) «Көктем айлары» тақырыбында жеке әңгімелер.				
Серуен	Табиғатты бақылау”: Балалар серуенге шығады, олардың назарын көктем мезгілінің ерекшеліктеріне аудару мақсатында табиғатты мұқият бақылауға шақырылады. Әр балаға көктемге тән суреттер немесе карточкалар беріледі (мысалы, түрлі гүлдер, ағаштар, құстардың суреттері). • “Қандай гүлдер өсіп жатыр?” • “Қандай құстарды көрдіңдер?” • “Ағаштардың қандай өзгерістерін байқадыңдар?” • “Қандай жаңбыр жауып тұр?” Балалар өз бақылауларын айтып, табиғаттың	Құстардың әні”: Құстардың әндері мен көктемгі табиғат дыбыстарын тыңдау. Балаларға құстардың дауысы тыңдатылады немесе табиғаттың өзінен келген дыбыстар ойнатылып, балалардан оларды қайталай алу талап етіледі. • “Қандай құстардың дауысын естідіңдер?” • “Құстар неге ән салып тұр?” • “Табиғатта тағы қандай дыбыстарды тыңдауға болады?” Бұл кезеңде балалар көктемгі табиғаттың дыбыстары мен	“Көктемгі серуен” (қимылды ойын): Балаларға табиғатта әртүрлі қозғалыстар жасау ұсынылады, мысалы, ағаштар мен гүлдердің өсуін бейнелейтін қимылдар. Олар ағаштардың биік болып өсуін, құстардың ұшуын, жаңбырдың жауып жатқанын, желдің есіп тұрғанын көрсетуі мүмкін. • “Құстардай ұшып көріңдер!” • “Жаңбыр жауып жатыр, себетімізді ашып, суыңыз!” • “Ағаштар өсе бастайды, қолдарыңды жоғары көтеріп, жайқалып	Көктемгі гүлдер мен өсімдіктерді жинау”: Балалар көктемде ашылатын гүлдер мен өсімдіктердің аттарын атаған соң, оларды табиғатта немесе ойын алаңында тапқандарын жинайды. Бұл кезең балалардың табиғатқа жақын болуын, өсімдіктер мен гүлдерді танып білуін қамтамасыз етеді. • “Бұл қандай гүл?” • “Гүлдер мен ағаштардың қандай түстері бар?” Балалар жапырақтар мен гүлдерден композициялар жасап, көктемді жақынырақ сезінеді.	Табиғаттың сыйы”: Балалар әрқайсысы өзіне ұнаған көктемгі табиғат элементтерінен (жапырақ, гүл, ағаш бұтағы) кішкене сыйлық жасайды. Олар бұл сыйлықтарын бір-біріне береді, ал әр бала алған сыйлықты өз сезімдерімен байланыстырып айтып береді.

	көктемдегі жаңарғанын түсінуге көмектеседі.	кұстардың әнін тыңдап, оларды ажыратуға тырысады.	өсуін көрсетіндер!”		
Серуенне оралу	Балалардың киімдерін жүйелі түрде шешу, өлеңдерді, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, жаңылтпаштар, санау және т. б. (көркем, тәуелсіз ойын әрекеті) «Табиғатты қорғайық» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (Біртұтас тәрбие)				
Балалардың ербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Сен не естідің?» Мақсаты: Есту қабілетін, зейінді дамыту. Құралдар: Түрлі дыбыстар (қоңырау, қағаздың сыбдыры, сағат, т.б.). Ойын барысы: Балалар көзін жұмып отырады. Тәрбиеші жаймен бір дыбыс шығарады. Бала не естігенін айтады. □ Бұл ойын баланы тыныштандырып, тыңдай білуге үйретеді.	«Сипап біл» Мақсаты: Сезіну қабілетін, ұсақ моториканы дамыту. Құралдар: Қалталарға салынған әртүрлі заттар (доп, қасық, қарындаш, т.б.) Ойын барысы: Балалар көзін жұмып, қапшықтан бір зат алады. Тек қолымен ұстап, не екенін табуы керек.	«Түсін тап» Мақсаты: Түстерді ажырату, есте сақтау. Құралдар: Түрлі түсті карточкалар. Ойын барысы: Бірнеше түсті карточка көрсетіледі. Балалар көзін жұмады, бір түсті жасырасыз. Балалар қай түс жоғалғанын табады.	«Суретпен сөйлейік» Мақсаты: Тіл байлығын, сөйлеу дағдысын дамыту. Құралдар: Суреттер (табиғат, жануарлар, балалар, т.б.) Ойын барысы: Әр балаға бір сурет беріледі. Балалар суретке қарап, 1-2 сөйлеммен сипаттама айтады. Баяу темпте, асықпай сөйлеуге үйренеді.	«Не жасырылды?» Мақсаты: Есте сақтау, логикалық ойлау. Құралдар: Үстел үстіне бірнеше зат қойылады. Ойын барысы: Бала заттарға 1 минут қарап шығады. Бір затты жасырып, баладан «не жоғалды?» деп сұрау. Баяу, ойлана отырып жауап береді.
Балалармен жеке жұмыс	«Сөйлем құра» Мақсаты: Тіл дамыту, сөздік қорын байыту.	«Санайық, табайық»	«Кім не істейді?» Мақсаты: Зат пен әрекетті байланыстыру.	«Жыл мезгілін тап» Мақсаты: Табиғат туралы түсінік қалыптастыру.	«Кім қалай дыбыстайды?» Мақсаты: Айналаны танып-білу, есту қабілетін дамыту.

	Құралдар: Суреттер (адам, жануар, заттар). Ойын барысы: Мұғалім бірнеше сөз айтады: «мысық», «ұйықтап жатыр». Бала осы сөздерден сөйлем құрайды: «Мысық ұйықтап жатыр».	Мақсаты: Сан және мөлшер ұғымын бекіту. Құралдар: Кубиктер, суреттер, ұсақ ойыншықтар. Ойын барысы: Мұғалім: «Маған 3 қызыл текше әкел» дейді. Бала нақты мөлшерде және түсте табуы керек.	Құралдар: Суреттер (аспаз, дәрігер, ұстаз, т.б.) Ойын барысы: Мұғалім суретті көрсетіп: «Бұл кім? Не істейді?» деп сұрайды. Бала: «Бұл – дәрігер. Ол адамдарды емдейді» деп жауап береді.	Құралдар: Жыл мезгілдерінің суреттері. Ойын барысы: Мұғалім: «Жапырақтар сары түске боялды, жел соғып тұр» дейді. Бала: «Бұл – күз» деп жауап беруі керек.	Құралдар: Жануарлар суреттері немесе ойыншықтары. Ойын барысы: Мұғалім жануардың суретін көрсетеді. Бала сол жануардың дыбысын салуы керек. Мысалы: сиыр – «мө-мө», ит – «кә-кә» т.б.
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут» «Өнегелі қадамдар» ойыны: Балаларды шеңберге жинап, әрбір баланың қолында қызыл, жасыл немесе көк карточка болатындай етіп, оларды үш топқа бөліңіз. Ойыншының алдында бір ситуация болады (мысалы, «Сен біреуге көмек көрсетіп жатырсың», «Сен досыңа қолдау көрсетпей, оны ренжітіп жатырсың», «Сен басқа балалармен бөлісіп отырсың»). Балалар ситуацияны тыңдап, өздерінің жауаптарын карточкалармен көрсетеді. Мысалы: Егер ситуация жақсы мінез-құлықты білдірсе, балалар жасыл карточка көрсетеді. Егер ситуация жаман мінез-құлықты көрсетсе, қызыл карточка көрсетіледі. Егер ситуация не жақсы, не жаман екені анық емес болса, көк карточка көрсетіледі. Әр ситуациядан кейін балаларға түсіндірулер жасалып, дұрыс мінез-құлықты ұстану маңыздылығын айтып өтіңіз. (Біртұтас тәрбие.)				

Тексерілген
20/IV

Тәрбиелеу - білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымының атауы: «А.Розыбакиев атындағы орта мектеп» КММ

Мектепалды «Ә» сыныбы

Балалардың жастары: 5 жастағы

Жоспарлау күні 21.04.-25.04.2024-2025 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 21.04	Сейсенбі 22.04	Сәрсенбі 23.04	Бейсенбі 24.04	Жұма 25.04
Балаларды қабылдау.	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату Күй күмбірі: Ерке сылқым - Әбдімомун Желдібаев https://www.youtube.com/watch?v=1SC1Bj8fn-E (Біртұтас тәрбие)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалардың денсаулығы, ауа-райы бойынша киім-кешек, балалардың көңіл-күйі, демалыс күндері туралы әңгімелесу				
Балалардың ербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	ҚР мемлекеттік әнұраны	«Не өзгерді?» Мақсаты: Есте сақтау мен зейінді дамыту. Құралдар: 5-6 таныс зат (ойыншық, қарындаш, т.б.) Ойын барысы: Заттарды үстелге қойып, балаға 1-2 минут көрсетіңіз. Сосын көзін жұмуды сұраңыз. Бір затты алып тастаңыз немесе орнын	«Сықырлы сөре» Мақсаты: Тіл байлығын, сөйлеу мәдениетін дамыту. Құралдар: Сөреге қойылған ойыншықтар немесе заттар. Ойын барысы: Мұғалім бір затты алып, сипаттай бастайды: «Бұл – жұмсақ, қоңыр, тәтті жақсы көреді...»	«Бағдаршам» Мақсаты: Қозғалыс ережелерін үйрету, түстерді ажырату. Құралдар: Қызыл, сары, жасыл түсті дөңгелектер немесе қағаз. Ойын барысы: Жасыл түсті көрсеткенде – жүгіреді. Сары – қол соғады. Қызыл – тоқтап тұрады. Экологиялық білім беру және экологиялық мәдениет	«Түстер патшалығы» Мақсаты: Түстерді ажырату, есте сақтау, логикалық ойлау. Құралдар: Түрлі түсті суреттер, қағаз, ойыншықтар. Ойын барысы: Балаларға түрлі түсті заттар көрсетіледі. Мұғалім немесе ата-ана: «Қызыл түсті заттарды

		ауыстырыңыз. Бала не өзгергенін айтуы керек. Танымдық	Балалар қандай зат екенін (мысалы: аю) табуы керек. Тілдік қарым-қатынас		ата» немесе «Көк пен жасыл заттарды қой» дейді. Бала түске қарай сұрыптайды. Шығармашылық
Ұйымдастырылған іс-әрекеге дайындық	Біртұтас тәрбие: Сәуір айы – Еңбекқорлық және Кәсіби біліктілік айы Апта дәйексөзі: Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді. (Леонардо да Винчи)				
	«Бұл кімнің ізі?» Мақсаты: Жануарларды тану, логикалық ойлау. Құралдар: Жануарлардың іздері мен суреттері. Ойын барысы: Балаларға жануарлардың іздері көрсетіледі (мысалы, қоян, аю, түлкі). Олар қай жануардың ізі екенін табуы керек. ✦✦Қызықты болу үшін — іздермен лабиринт жасап беріңіз! Қоршаған ортамен	«Қарғалар мен бақалар» Мақсаты: Қимыл-қозғалыс пен есту зейінін дамыту. Құралдар: Музыка. Ойын барысы: «Қарға ұшып барады!» дегенде – қолдарын жайып ұшады. «Бақа секіреді!» дегенде – секіреді.	«Ойлан да тап!» Мақсаты: Тіл байлығы мен ойлау қабілетін дамыту. Құралдар: Сөздер немесе суреттер. Ойын барысы: Мұғалім/ата-ана 3 белгі береді: «Бұл – сары, тәтті, жеміс» Бала: «Бұл – банан» деп жауап береді.	«Қарғалар мен бақалар» Мақсаты: Қимыл-қозғалыс пен есту зейінін дамыту. Құралдар: Музыка. Ойын барысы: «Қарға ұшып барады!» дегенде – қолдарын жайып ұшады. «Бақа секіреді!» дегенде – секіреді. Кім шатасса – ойыннан шығады немесе күлкілі тапсырма орындайды. ☐ <i>Бұл ойын балаларды күлдіреді де, ширатады да!</i>	«Жоғалған сурет» Мақсаты: Көру зейіні, есте сақтау. Құралдар: 5-6 сурет (мысалы: алма, гүл, бала, машина). Ойын барысы: Суреттер көрсетіледі. Көзін жұмғанда – біреуі жасырылады. Бала қай сурет жоғалғанын табады. Шығармашылық

	танысу	Кім шатасса – ойыннан шығады немесе күлкілі тапсырма орындайды. ☐ Бұл ойын балаларды күлдіреді де, ширатады да! Сөйлеуді дамыту	☐ Қиындық деңгейін баланың дамуына қарай реттеуге болады. Математика негіздері	Көркем әдебиет	
Кестеге сәйкес Ұйымдастырылған іс-әрекет	1.Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, шеңберге тұрайық! Бір-бірімізге жақсы көңіл-күй тілейік. Серуен жаттығуы: "Қайырлы таң, күн күлімде,	1.Математика негіздері Міндеті : Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау . Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бәріміз шеңберге тұрып, бір-бірімізге жылы тілектер айтайық. Сәлемдесу жаттығуы: "Күлімдеген күн бүгін, Сағатымыз – көңіл-күй!"	1.Математика негіздері Міндеті: Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Кәне, балалар, бір-бірімізге жылы сөз айтып, күлімдеп амандасайық! Сәлемдесу: «Қайырлы таң, күнім! Қайырлы таң, досым! Қайырлы таң, әлем!» 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин)	1.Көркем әдебиет Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бүгін біз актерлер сияқты рөл ойнаймыз! Бірақ жай ғана емес — әр кейіпкердің көңіл күйін, мінезін, тіпті жүріс-тұрысын да көрсетеміз!	1.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.

Қайырлы таң, жер жүзіне!" 2. Қызығушылығын ояту (5 мин) Педагог: — Балалар, сендер қай мезгілді жақсы көресіңдер? Неге? — Қазір қай мезгіл? — Бұл мезгілде ауа райы қандай? (Ауа райын сипаттау: жаңбыр жауады, күн жылы, қар жауады т.б.) Көрнекілік: Жыл мезгілдерін бейнелейтін суреттер (көктем – гүлдер, жаз – күншуақ, күз – сары жапырақ, қыс – қар). Жаңа материалды түсіндіру (7 мин) Педагог: — Жылда 4 мезгіл бар: көктем, жаз, күз, қыс.	Қызығушылығын ояту (3 мин) Сұрақ-жауап: Сағатты қайда көресіңдер? (үйде, балабақшада, анасының қолында т.б.) Сендер сағатқа қарап уақытты білесіңдер ме? Уақыт не үшін керек? Көрнекі құрал көрсету: Қол сағаты Қабырға сағаты Ойыншық сағат (үлкен циферблатпен) Жаңа материалды түсіндіру (6-7 мин) Педагог: — Сағатта неше сан бар? (12 сан) — Сағатта екі тіл болады: Қысқа тіл – сағат тілі Ұзын тіл – минут тілі — Бүгін біз тек сағат тіліне (қысқа тілге) көңіл аударамыз. Сағатпен көрсету: Сағат 1-де – тіл 1-де	Педагог: — Балалар, қазір қандай күн? (дүйсенбі, сейсенбі...) — Сен бүгін балабақшаға келдің бе? — Кеше не істедіңдер? — Ертең не істейсіңдер? (Балалар еркін сөйлейді, педагог бағыттап отырады). Мақсаты: Балалар «кеше – бүгін – ертең» ұғымдарын нақты оқиғалармен байланыстырады. 3. Жаңа материалды түсіндіру (6-7 мин) Педагог: — Балалар, тәулік деген – бір күн мен бір түн. Ол төрт бөлікке бөлінеді: Таң Түс Кеш Түн — Ал күндер қалай ауысады? Кеше – өтіп кеткен күн Бүгін – қазіргі күн Ертең – келесі күн	□ Сәлемдесу өлеңі: «Кейіпкер боп ойнаймыз, Көңіл-күйін байқап біз. Қуансақ та, жыласақ, Шынайы етіп жеткіземіз!» 2. Қызығушылығын ояту (3 мин) Сұрақтар арқылы: — Адамдар мен кейіпкерлер әртүрлі болады, иә? — Қуанышты кейіпкер қандай болады? Ал ашулы ше? — Біреуді жақсы көретін кейіпкер қалай сөйлейді, қимылдайды? □ Көрнекі суреттер: Қуанышты, ренжіген, таңғалған, қорыққан кейіпкерлердің бет-әлпеті мен қимылын көрсететін суреттер	Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бүгін біз бірге әңгіме құрастырамыз! Әңгіме айту өте қызықты, солай емес пе? — Сәуір айы туралы айтып берейін, ал сендер менің әңгімемнің жалғасын ойлап табасыңдар! □ Көңіл-күймен сәлемдесу әні «Көктем келді, сәуір айы, Табиғат та жаңарып, оянды бәрі! Біз де осы әңгімеге тыңдаймыз, ойлаймыз!» 2. Қызығушылықты ояту (3-4 мин) Педагог: — Сәуір айында қандай өзгерістер болады?
--	---	--	---	--

	— Әр мезгілде 3 айдан бар. Мысалы: Көктем: наурыз, сәуір, мамыр Жаз: маусым, шілде, тамыз Күз: қыркүйек, қазан, қараша Қыс: желтоқсан, қаңтар, ақпан Көрнекілік: Айлар дөңгелегі, мезгілдер постері. Сергіту сәті: "Қар жауып тұр – (алақандармен ұрғылау) Жел соғып тұр – (алақандармен бетке жел үрлеу) Күн жарқырайды – (қолды жоғары созу)" Ойын арқылы бекіту (6-7 мин) Ойын 1: "Айды орнына қой!" Айлардың аттары жазылған карточкалар. Балалар оларды дұрыс	Сағат 2-де – тіл 2-де Сағат 3-де – тіл 3-де (Осылай 12-ге дейін көрсету) Сергіту сәті (2 мин) Қимылды ойын: "Сағат тілі қалай жүреді?" (Балалар бір бағытта айналады, баяу жүріп, сағаттың айналуын көрсетеді) Өлең: "Тілдері бар екі түрлі, Қозғалады бір-бірлеп. Сағат бізге уақытты Көрсетеді дәл білдеп." Ойын арқылы бекіту (7-8 мин) ☐ Ойын 1: "Сағат нешеде?" Балаларға әр түрлі сағат суреттері беріледі	Көрнекілік: Күнтізбе, «Кеше – бүгін – ертең» суретті сызбасы, Күн тәртібіне арналған карточкалар (таңғы ас, түскі ас, серуен, т.б.) 4. Сергіту сәті (2 мин) Қимылды жаттығу: «Күн мен түн» — Күн шықты – (қолды жоғары көтеру) — Жаңбыр жауды – (алақандармен шапалақтау) — Түн болды – (басымызды жастыққа қою сияқты қимыл) 5. Ойын арқылы бекіту (7-8 мин) ✓Ойын 1: «Кеше не істедің?» Балалар кезекпен айтады: – Кеше мен ойнадым / теледидар көрдім / анама көмектестім ✓Ойын 2: «Суретті тап» Педагог «Кеше», «Бүгін», «Ертең» деп айтады, балалар сол сөзге сәйкес суретті	(мысалы: қуанып секіріп тұрған бала, мұңайған аю, ашуланған түлкі) 3. Негізгі бөлім (8-10 мин) ☐ 1. «Көңіл күйді қимылмен жеткіз» ойыны Педагог әр көңіл күйді айтып тұрады: Қуанышты бала Мұңайған мысық Ашулы қасқыр Ұялшақ қоян Қорыққан балапан Балалар мимика, дене қимылы, дауыс арқылы сол кейіпке еніп ойнайды. ☐ 2. «Рөлді өзім ойнаймын!» мини-сахналау Балалар өздері қалаған кейіпкерді таңдап, сахнада 1-2 сөйлеммен сол рөлді сомдайды. Мысалы:	— Табиғат неге өзгереді? Қандай құстар ұшып келеді? Қандай өсімдіктер гүлдейді? ☐ Сұрақтар: Құстар қайда ұшады? Ағаштар не істейді? Жаңбыр жауады ма? Көктемде қандай түстер болады? 3. Негізгі бөлім – әңгімені құрастыру (10-12 мин) ☐ 1. «Әңгіме бастау» ойыны (таныстырылым): Педагог әңгіме бастайды, ал балалар оны жалғастырады: Педагог: — Бір күні сәуір айында орманның ішінде өте қызықты жағдай болды. Күн ашық, алаңсыз, табиғат оянып келе жатқанда...
--	---	--	--	--	--

ретпен орналастырады. Педагог көмектесіп, қай мезгілге қандай ай тиесілі екенін сұрайды. Ойын 2: "Қай мезгіл?" Сурет көрсетіледі (мысалы, қар, алма, гүл, күншуақ). Балалар қай мезгіл екенін табады. Қорытынды (3 мин) Сұрақтар: — Қанша жыл мезгілі бар? — Қай мезгілде қандай айлар болады? — Сенің сүйікті мезгілің қайсы? Мадақтау: — Жарайсындар, балалар! Сендер бүгін	(мысалы, 1:00, 3:00, 6:00). Олар суреттегі уақытты атайды. ☐ Ойын 2: "Күн тәртібі" Педагог: "Сағат 8-де не істейміз?" Балалар: "Таңғы ас ішеміз!" Сағат 9 – балабақшаға келу Сағат 12 – түскі ас Сағат 3 – ұйқы Сағат 7 – үйге қайту, т.б. ☐ Ойын 3: "Сағат тілін орналастыр" Ойыншық сағатта педагог сағаттың тілін алып тастайды, бала дұрыс санға қояды (мысалы, сағат 4-те – тіл 4-те). 6. Қорытындылау (2-3 мин)	көрсетеді (мысалы, бала ұйықтап жатыр – кеше түнде). ✓Ойын 3: «Қай кезде?» Таңертең не істейміз? Түсте не болады? Кешке ше? 6. Қорытындылау (2-3 мин) Сұрақ-жауап: — Қазір қай күн? — Кеше не болды? — Ертең не болады? Мадақтау: — Сендер бүгін өте ақылды болдыңдар! — Енді «кеше», «бүгін», «ертең» деген сөздерді дұрыс қолданып үйрендіңдер! 2.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау	«Мен ашулы түлкімін! Бүгін ешкімге дән бермеймін!» «Мен – қуанышты балапанмын! Досымды таптым!» Педагог дауыс, қозғалыс, бет-әлпетіне назар аударады. ☐ 3. Жұппен жұмыс: "Сен қандай кейіпкерсің?" Бір бала рөл ойнайды (мысалы, мұнайған қыз), екіншісі оны жұбатады немесе сахналық диалог жасайды. 4. Сергіту сәті (2-3 мин) ☐ Қимыл-музыкамен ойын: Музыка қосылады Педагог: «Бұл көңілді музыка — қуанайық!», «Бұл мұңды — жай жүрейік...» Балалар музыка ырғағына және көңіл-күйге сай қозғалады (қуану, секіру, жай жүру, жылағандай болу)	(пауза) — Бірінші құс шырылдай бастады, ал кейін оны екінші құс тыңдап, ұшып келе жатыр еді. ☐ 2. Әңгіменің жалғасын балалармен бірге құрастыру: Педагог әр баланы кезекпен тыңдап, әңгіменің жалғасын сұрайды: — Ал, енді осы жағдайдың жалғасын кім айтады? — Көбелектер ше, олар қайда ұшып кетті? — Әңгіме қалай жалғасады? (Балалар өздерінің қиялдарымен жауап береді.) Мысалы: "Құстар өз ұяларына ұшып келіп, жұмыртқаларын жылыту
---	--	---	---	--

	айлар мен жыл мезгілдерін жақсы үйрендіңдер! 2.Қазақ тілі Міндеті : Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, шеңберге тұрып бір-бірімізге жылы лебізімізді білдірейік!	Сұрақтар: — Сағаттың неше тілі бар? — Сағаттың қысқа тілі қалай аталады? — Сағат не үшін керек? Мадақтау: — Жарайсыңдар, балалар! Бүгін сендер уақытты анықтап үйрендіңдер. Сендер – нағыз уақыт шеберісіңдер! 2.Көркем әдебиет Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау . 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин)	әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бүгін біз көктемнің ең керемет сәуір айы туралы ойлап, қиялдаймыз! — Табиғат қалай өзгеріп жатыр? Не оянады? Ағаштар, құстар, жаңбырлар ше? □ Музыкалық көңіл-күй (фон): Көктем туралы жұмсақ әуен (құстардың дауысы, су сылдыры) 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин)	5. Бекіту – шағын сахналау (5-6 мин) □ "Түлкі мен қоян", "Мақта қыз бен мысық", "Дос іздеген қонжық" сияқты қысқа көріністерден үзінді Балалар 2-3 рөлге бөлініп, сахнада кейіпкерлердің мінезін, көңіл күйін, жүріс-тұрысын жеткізеді Педагог бағыттап, көмектесіп отырады: Түлкі – қу, ақырын Қоян – қорқақ, жылдам Мысық – ренжіген, баяу Мақта қыз – мейірімді, жұмсақ 6. Қорытындылау (2-3 мин) Сұрақтар: — Қай кейіпкердің көңіл күйін ойнау қиын болды? — Сен өзінді қандай кейіпкерге ұқсаттың?	үшін үйшіктеріне кіріп жатты." "Бірақ, кенеттен жаңбыр жауа бастады. Ол жаңбыр жерге тамып, гүлдерге су берді." □ 3. «Әңгіме аяқталуы» (оқиғаларға түйін жасау): Соңында педагог әңгіме аяқталуы үшін балалардан сұрайды: — Ал, бұл әңгіме қалай аяқталады? Құстар мен гүлдер не істейді? — Әңгіме неге қатысты болуы керек? Көктем, табиғат, достық деген сияқты... Балалардың жауабы негізінде педагог әңгімені түйіндеп, аяқтайды: — "Сәуір айында көктемнің жылы жауынынан кейін табиғат қайтадан жасарып, жан-
--	---	--	--	---	---

Сәлемдесу: "Күніміз ашық болсын, Сөйлер сөзім анық болсын!" 2. Қызығушылығын ояту (3 мин) Педагог: — Балалар, мына себетте не бар екен? (себеттен түрлі ойыншықтарды немесе заттарды бір-бірден шығарады) — Сендерде осындай ойыншықтар бар ма? Оларды қалай сипаттар едіңдер? (Баланың сөйлеуге деген қызығушылығын ояту мақсатында) 3. Жаңа материалды түсіндіру (5-6 мин)	Педагог: — Балалар, бүгін біз нағыз актерлер мен актрисалар боламыз. — Сахнаға шығамыз, рөлдерді ойнаймыз! ☐ Музыкалық сәлемдесу: «Кел, ойнайық, сахнада, Ертегімен тандана. Кейіпкер боп бір сәтке, Кірейік біз арманға!» 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) Педагог: — Сендер ертегі тыңдағанды ұнатасыңдар ма? — Қай ертегіні жақсы көресіңдер? — Кейіпкерлерді ойнап көргілерің келе ме?	☐ «Көктем кім?» ойыны Педагог сұрайды: — Егер көктем адам болса, ол қандай болар еді? — Оның киімі, дауысы, мінезі қандай? Жауап үлгілері: — Ол – мейірімді, күлкісі жылы — Көйлектері гүлдерден — Құстарды оятады, ағашқа жапырақ береді ☐ Балаларға табиғат көрінісі бейнеленген сурет көрсету (сәуір – гүлдеп жатқан ағаш, жылы жаңбыр, ұшып жүрген құстар) 3. Негізгі бөлім – шығармашылық тапсырмалар (10-12 мин)	— Саған сахнада ойнау ұнады ма? Мадақтау: — Бүгін бәрің нағыз актер болдыңдар! Енді әр кейіпкердің ішкі жан-дүниесін де көрсете аласыңдар. Жарайсыңдар! 2.Сауат ашу негіздері Міндеті: Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бүгін біз сиқырлы буындармен ойнаймыз! Олардан жасырын сөздер құрастырамыз. — Қарапайым дыбыстар бірігіп – буын болады, ал буындар бірігіп – сөз болады! ☐ "Буын қосып, сөз құрайық,	жануарлар мен өсімдіктер жаңа өмірге қадам басты." 4. Сергіту сәті (2-3 мин) ☐ Қимылды ойын: Балалар құстар секілді ұшып, көктемгі гүлдер сияқты жайқалып тұрады. Әрқайсысы өз кейіпкерін ойнап, табиғаттағы өзгерістерді көрсетеді. Қимыл: – Құстар ұшып барады (қолдарын жоғары көтеру), – Жаңбыр тамшылары (қолды төмен түсіру, біртіндеп жайлап қозғалту), – Гүлдер жайқалып өсу (аяқтарын жай көтеріп, қолдарын жоғары созу)
---	--	--	--	---

	Педагог үлгі көрсетеді: ☐ «Бұл — менің сүйікті ойыншығым. Бұл қуыршақ. Оның шашы ұзын, түсі – қоңыр. Ол әдемі көйлек киген. Қуыршақ мейірімді, мен онымен ойнағанды жақсы көремін.» Сипаттау үлгісі: Бұл не? Түсі қандай? Үлкен бе, кіші ме? Қандай материалдан жасалған Не істей алады / не үшін керек? Сен онымен не істейсің? 4. Сергіту сәті (2 мин) Қимылды өлең:	☐ Шығарма таңдау (қысқа, таныс): Мысалы: «Бауырсақ» ертегісі (немесе «Мақта қыз бен мысық», «Шалқан», «Түлкі мен қасқыр») Қысқаша мазмұнын айтып беру, кейіпкерлерді таныстыру 3. Жаңа материал – сахналауға дайындық (6-7 мин) ☐ Рөлдерге бөлу: Бауырсақ Ата Әже Қоян Қасқыр Аю Түлкі (Балалар өз қалауы бойынша таңдайды)	☐ 1. «Сурет не дейді?» ойыны Балаларға көктем көрінісі бар сурет көрсетіледі Әр бала өз сөздерімен: "Мен бұл суреттен..." деп бастап, 3-4 сөйлеммен шағын әңгіме құрастырады Мысалы: — "Мен бұл суреттен жылы жаңбырдың жауып жатқанын көріп тұрмын. Құстар ұшып жүр. Көбелектер шыққан. Ағаштың бүрі ашылып жатыр." ☐ 2. «Сәуір – сиқырлы ай» (ойын-қиял) Педагог бастайды: — Сәуір айы – ерекше. Ол бәрін тірілтеді. Қазір мен бір сиқырлы сөз айтамын, сендер жалғастырыңдар:	Айтып көрші, сен байқап. Бүгінгі іс-әрекет, Болады бізге думанды!" 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) ☐ Ойын: «Бұл қандай сөз?» Педагог буындарды бөліп айтады, балалар біріктіріп сөзді табады. Мысалы: а-на → ана қы-зы → қызы ба-ла → бала кі-тап → кітап же-ме-к → жемек (жеп жатыр) бал-мұз-дақ → балмұздақ ☐ Сұрақ: — Бұл не? — Буындарды қосқанда қандай сөз шықты?	5. Қорытындылау (3-4 мин) Педагог: — Бүгін біз бірге өте керемет әңгіме құрдық! — Әңгіменің жалғасын ойлап, табиғатты қалай сипаттағанымыз ұнады ма? — Қандай кейіпкерлерге айналдыңдар? Мадақтау: — Сендер бүгін өте жақсы жұмыс істедіңдер! Әңгімелерің өте қызық және шығармашыл болды. Көктемнің келуі сияқты, сендер де жаңарып, шығармашылықтарыңмен жарқырап тұрсыңдар! 2. Сауат ашу негіздері Міндеттері: Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету.
--	--	---	--	---	--

"Менің атым — Қонжық, Секіремін шапшаң боп. Оңға-бұрдым басымды, Солға бұрдым қасымды!" 5. Тақырыпты бекіту (8-9 мин) ☐ Тапсырма 1: «Себеттегі ойыншық» Әр бала себеттен бір ойыншық алады да, оны 5-6 сөйлеммен сипаттайды. (Педагог көмектесіп, сұрақтар қойып бағыттайды) ☐ Тапсырма 2: «Салыстыр» Мысалы: доп пен қуыршақ.	немесе педагог тағайындайды) ☐ Дауыс пен қимылды жаттықтыру: Бауырсақ: домалап, ән айту Қоян: секіру Қасқыр: ырылдау Аю: ауыр қимыл Түлкі: қу, ақырын сөйлеу ☐ Кейіпкерлердің сөзін қайталап айту, қысқа диалогтар жаттау 4. Сергіту сәті (2 мин) ☐ Қимылды ән: «Аю келді алшандап, Қоян секірді талтандап, Түлкі келді сыбырлап, Бауырсақ кетті домалап!» (Әр кейіпкердің қимылын келтіру)	☐ «Бір күні сәуір айы орманда серуендеп жүріп...» ☐ Балалар кезекпен өз қиялдарымен жалғастырады. (Мысалы: жаңбыр тамшыларын шашып жүрді, гүлдерді оятты, құстарға ән үйретті т.б.) ☐ 3. «Көктемді сөйлет» (рөлдік элемент) Балалар Көктем, Жаңбыр, Құс, Ағаш, Күн рөлін таңдап алады Әр кейіпкер өз рөлін сипаттап айтып береді ☐ Мысалы: — Мен – Көктеммін! Мен келсем, бәрі оянады. Жылы жаңбыр жіберемін. — Мен – Құсмын! Жылы жақтан ұшып келдім. Ән айтамын, ұя саламын.	3. Негізгі бөлім – ойындар мен жаттығулар (12-14 мин) ☐ 1. «Буындар себеті» ойыны Қорапқа әртүрлі буындар жазылған қағаздар салынады Әр бала 2–3 буынды таңдап алады Таңдаған буындардан мағынасы бар сөз құрастырады ☐ Мысалы: Буындар: «ал», «ма» → алма «кі», «тап» → кітап «мы», «сық» → мысық ☐ Егер сөз шықпаса – педагог көмектеседі, баламен бірге ойланады ☐ 2. «Кім жылдам?» буын жарысы Педагог сөзді буындарға бөліп айтады Балалар толық сөзді айтып жарысады	1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, көктем келді! Табиғат оянды, күн жылынды. Бүгін біз көктемнің сиқырлы буындарымен ойнаймыз! Олардан гүлдей әдемі сөздер құрастырамыз! ☐ "Көктем келіп ән салсын, Буын сөзге жан бітірсін. Сөзден гүлдер жарайық, Шуақ шашып тарайық!" 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) ☐ Сұрақ-жауап (көктемге байланысты): Көктемде не өзгерді? Қандай құстар ұшты? Қандай гүлдер өседі? Көктемде не жауады?
--	--	---	---	--

Біреуімен ойнаймыз, екіншісімен сөйлесеміз. Доп — домалақ, қуыршақ — адам бейнесінде т.б. ☐ Тапсырма 3: «Не үшін керек?» Балаларға зат суреттері көрсетіледі (мысалы, қасық, машина, кітап, т.б.) Олар не үшін керек екенін айтып, сипаттап көреді. 6. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог: — Бүгін біз не үйрендік? — Сен қай ойыншықты сипаттадың? — Қандай сөздермен сипаттауға болады?	5. Сахналау (8-9 мин) ☐ Шағын көрініс: Балалар сахнаға кезекпен шығып, өз рөлін орындайды Педагог әңгімелеуші (немесе балалардың сөзі дайын болса, түгел өздері орындайды) Қимыл, дауыс, ым-ишара – барлығы сахнада көрінеді ☐ Қажет болса, маска, тақия, мойын орамал, құйрық т.б. қарапайым реквизиттер қолдануға болады 6. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог сұрайды: — Қай кейіпкерді ойнау ұнады? — Сахнада болу қиын ба, қызықты ма?	4. Сергіту сәті (2-3 мин) ☐ «Көктем келді!» қимылды ән-ойын (Балалар гүл сияқты ашылады, жаңбыр болып жерге тамады, құс болып ұшады) Қимыл: — Оңға, солға бұрылу — Қолды жоғары созу (күн), төмен иілу (гүл), айналу (жел) 5. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог: — Бүгін біз не туралы әңгімеледік? — Сәуір айы несімен ерекше? — Саған қай тапсырма ұнады: қиялдау ма, рөлге ену ме? ☐ Мадақтау:	☐ Мысалы: «Қа-лам» – балалар: қалам «Гү-лдер» – балалар: гүлдер ☐ Күрделендіру үшін: Буындарды араластырып айтады Балалар дұрыс ретпен жинайды ☐ 3. «Буыннан ертегі» (шығармашылық жаттығу) Педагог 3-4 буын айтады Балалар сол буындардан сөз құрап, сол сөзді қолдана отырып шағын сөйлем не әңгіме айтады ☐ Мысалы: Буындар: «ба», «ла», «пан» → балпан (балпан ет) Бала: «Балпан деген күшті балапан бар екен!» 4. Сергіту сәті (2-3 мин) ☐ Қимылды буын биі	☐ Оқушылар айтқан сөздерді буынға бөлеміз: күн → 1 буын гүл → 1 буын жаң-быр → 2 буын кө-бе-лек → 3 буын бәй-шеш-ек → 3 буын 3. Негізгі бөлім – ойындар (12-14 мин) ☐ 1. «Көктемгі буын себеті» ойыны Себетке көктемге қатысты буындар жазылған қағаздар салынады Әр бала 2–3 буын таңдап алып, сол буындардан сөз құрайды ☐ Мысал буындар: жаң, быр, күн, шуақ, қо, ныз, бәй, шеш, ек, кө, бе, лек ☐ Құрастырған сөзді дауыстап айтып, не
--	---	--	---	--

	Мадақтау: — Жарайсыңдар, балалар! Сендер өте керемет сипаттадыңдар! Енді кез келген ойыншығыңды 5 сөйлеммен айтып бере аласыңдар! 3.Қоршаған ортамен таныстыру Міндеті: Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырата білу, құстардың пайдасы туралы білу, оларға қамқорлық жасау. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин)	— Қандай сөз айту, қимыл жасау қиын болды? Мадақтау: — Сендер керемет актер, актрисалар болдыңдар! Бүгін нағыз театр күні болды! Қошемет сендерге! □□□ (балалар өздеріне және достарына қол шапалақтайды) 3.Қазақ тілі Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу	— Сендер нағыз қиялшыл ақындар мен әңгімешілер екенсіңдер! Сәуір айы да сендерге риза болды! 3.Сауат ашу негіздері Міндеті: Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бүгін біз дыбыстар әлеміне, нақтырақ айтқанда буындар еліне саяхатқа шығамыз! — Буын дегеніміз – сөздің бөлшегі. Мысалы, "ала" деген сөзде а-ла – екі буын бар. □ "Сөйлеу үшін сөз керек,	Педагог буын айтады – балалар әр буында секіреді немесе қол соғады Қи-ын-сөз-дер – 4 секіріс Гү-лім – 2 шапалақ Ба-ла-пан – 3 иілу □ Буындарға бөлінген сөздерді әнмен айту арқылы есте сақтауға көмектеседі 5. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог: — Бүгін қандай тапсырмалар орындадық? — Буындардан сөз құрау қиын болды ма? — Қай сөзді құрау ұнады? □ Мадақтау: — Жарайсыңдар, буындарды қосып, жаңа сөздер таптыңдар! Сендер нағыз Сөз сиқыршылары болдыңдар! 3.Қоршаған ортамен таныстыру	білдіретінін де түсіндіреді — «Менде: кө – бе – лек. Сөз: көбелек. Ол ұшады, көктемде пайда болады.» □ 2. «Гүл құрастыр» ойыны (буыннан гүл жасап сөз шығару) Тактада гүлдің әр күлтесіне бір буын жазылады Балалар сол күлтелерден сөз құрастырады □ Мысал: күлтелер: бәй – шеш – ек → Бәйшешек кү – н – шу – ақ → Күншуақ кө – бе – лек → Көбелек □ Бұл ойын сөзді көру + айту + құрастыру арқылы есте сақтауға көмектеседі □ 3. «Сиқырлы бұлт» ойыны
--	--	---	---	--	--

	Педагог: — Балалар, сендер қандай үй жануарларын білесіңдер? — Шеңберге тұрып, төрт түлікке арнап жылы сөз айтайық: Өлең: «Малды күтіп бағамыз, Пайдасын да табамыз. Сүт пен жүн, ет, қымыз, Барлығы да байлығымыз!» 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) Көрнекілік: төрт түліктің суреттері немесе шағын макеттері Педагог:	1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, қиял әлеміне саяхатқа дайынсыңдар ма? — Ендеше, көзімізді жұмып, бүгін біз ертегі ойлап табамыз! Шағын өлең: "Бейнеленген бір сурет, Ішінде көп құпия. Оқиғасын тауып көр, Қиялыңмен дос бола!" 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) Педагог: — Мен сендерге бір сурет көрсетемін. Бұл суретте не болып жатыр? (Сурет мысалы: бала орманда ағаштың түбінде қоянды көріп тұр)	Сөз ішінде буын көп. Санамайық жай қарап, Бөлеміз біз – санап!" 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) □ Ойын: «Қол соғып санайық!» Педагог сөз айтады, балалар әр буынға бір рет шапалақтайды. Сөздер мысалы: алма → ал-ма (2 шапалақ) кітап → кі-тап (2) көбелек → кө-бе-лек (3) телефон → те-ле-фон (3) балмұздақ → бал-мұз-дақ (3) Сұрақ: – Неше буын естідіңдер?	Міндеті:Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырата білу, құстардың пайдасы туралы білу, оларға қамқорлық жасау. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бір-бірімізге жылы тілек айтып, табиғатқа сәлем берейік! Шеңбер: "Құсқа, гүлге, көкке де, Мейіріммен қарайық. Қамқор болып бәріне, Табиғатты аяладық!" 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) Педагог сұрақ қояды:	Педагог бұлтты ұстап: «жаң – быр» дейді Балалар бірге айтады: жаңбыр Сосын өздері жаңа буын айтады (мысалы: бәй – шеш), топ жалғастырады: бәйшешек ♣ Бұл ойынды буынмен доп лақтырып та ойнатуға болады — «Кө!» – доп тастайды — «бе!» – келесі бала — «лек!» – келесі бала → Көбелек 4. Сергіту сәті (2-3 мин) □ "Гүлдер биі" қимылды өлең: Бәй-шеш-ек боп ашылам, (қолды жоғары жайып тұру) Күн шуақпен шашылам. (айналып би билеу)
--	---	--	--	--	--

— Мынау не? Бұл – түйе. Ал мынау – жылқы, сиыр, қой. — Бұларды бір сөзбен төрт түлік дейді. — Адамдар оларды не үшін асырайды деп ойлайсыңдар? (Балалар өз ойымен бөліседі) 3. Жаңа материалды түсіндіру (6-7 мин) Педагог түсіндіреді: 1. Төрт түліктің пайдасы: Сиыр – сүт, айран, құрт береді Қой/ешкі – жүн, ет, сүт Жылқы – ет, қымыз, көлік Түйе – жүк тасиды, сүт, жүн 2. Күтімі:	— Бұл оқиға қашан басталды? — Осыған дейін не болған болуы мүмкін? — Одан кейін не болады деп ойлайсыңдар? (Суретті нақтылап көрсету – интерактивті тақтада немесе қағазда) 3. Жаңа материалды түсіндіру (6-7 мин) Педагог үлгісі: — Мысалы, мына суретте бала орманда тұр. Ол не істеп жүр? Оқиғаға дейін: — Бала таңертең орманға серуендеуге шықты. — Ол сөмкесіне нан мен су салып алды. — Құс сайраған дыбысты тыңдады. Оқиға кезінде:	– Ал қай буын бірінші? Қайсысы соңғы? 3. Негізгі бөлім – ойындар мен жаттығулар (12-13 мин) ☐ 1. «Сикырлы сөздер сандығында не бар?» ойыны Қорапқа бірнеше сурет (алма, аю, көбелек, машина, қалам, гүл) салып қою Балалар бір сурет таңдайды, атын атап, буынға бөледі, буын санын айтады ☐ Мысалы: — "Мынау – қалам. Қалам. 2 буын." — "Бұл – көбелек. Көбе-лек. 3 буын." ☐ 2. «Кім тапқыр?» жарыс ойыны	Құстарды көргенсіңдер ме? Қандай құстарды білесіңдер? Қай құстар қыста кетіп қалады? Ал қыстап қалатындары ше? Көрнекілік: Құстардың суреттері (жыл құстары – қарлығаш, тырна, көкек / қыстайтын – сауысқан, торғай, көгершін) Жұмбақ: "Қос қанаты желменен, Көкте ұшады еркінен. Көктем келсе ән салады, Ұя салып жан салады." (жауабы: құс) 3. Жаңа материалды түсіндіру (6-7 мин) ☐ Жыл құстары — күзде жылы жаққа ұшып кетіп, көктемде қайта оралатын құстар. Мысалы: қарлығаш, тырна, көкек, үйрек	Кө-бе-лек боп ұшамын, (қанат секілді қолды жайып) Жаң-быр-менен сусындам! (төмен еңкейіп, тамшы қимылын жасау) 5. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог: — Бүгін қандай сөздер құрастырдық? — Қайсы буыннан сөз шығару оңай болды? — Қай ойын ұнады? ☐ Мадақтау: — Жарайсыңдар, балалар! Сендер бүгін көктем сөздерін буыннан гүлдестіріп, өте керемет ойнадыңдар. Нағыз көктем шеберлері болдыңдар! 3.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319)
--	---	--	---	--

Малдарды уақытылы суару, жем беру Қыста жылы жерде ұстау Жазда жайылымда бағу 3. Жыл мезгілдеріндегі өзгерістер: Қыста – жүндері қалыңдайды, қорада болады Жазда – жайылымда жүреді, жүнін қырқады Күзде – қысқа дайындық жасалады Көктемде – төлдейді, шөп шыққан кезде жайылады 4. Сергіту сәті (2 мин) Қимылды ойын: "Қай мал қалай дыбыстайды?"	— Орманға кіріп, ағаш түбінен қоянды көрді. — Қоян оған қарап тұр, бала да оған қарап қалды. Оқиғадан кейін: — Бала қоянға нан беріп, күлімдеді. — Сосын орманда біраз серуендеп, үйіне қайтты. 4. Сергіту сәті (2 мин) Қимылды өлең: "Орман іші шуақты, Күн нұрына қуатты. Қоян секіріп жүгіреді, Бала жаймен күледі." (Қоянша секіру, баспен иілу, қолмен күн көрсету т.б.) 5. Тапсырма: Сурет бойынша оқиға құрау (8-9 мин)	Педагог буын санын айтады, бала соған сәйкес сөз ойлап табады. □ Мысалы: — "2 буынды сөз айт!" — Бала: "Қоян!" (Қоян) — "3 буынды сөз айт!" — Бала: "Телефон!" (Те-ле-фон) □ 3. «Буын пойызы» ойыны Балалар бір қатарға тұрады Әр бала бір буынды айтады Барлығы бірігіп бір сөз құрайды □ Мысалы: 1-бала: "Кө", 2-бала: "бе", 3-бала: "лек"	Олар көктемде ұя салып, балапан басады □ Қыстайтын құстар — жыл бойы осында қалады, қысқа шыдайды Мысалы: торғай, сауысқан, көгершін, қарға Қыста адамдардан жем күтеді □ Құстардың пайдасы: Құрттарды, зиянды жәндіктерді жейді Әсем ән салады Табиғатты көріктендіреді 4. Сергіту сәті (2 мин) Қимылды ойын: "Құс боп ұш!" Қолды қанат сияқты жайып, бөлме ішінде ұшу "Жыл құсы болсаң – ұшып кет!" "Қыстайтын құс болсаң – қал!"	Міндеті: Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Сәлеметсіздер ме, балалар! Бүгін біз "Салауатты өмір салты" деген керемет елге барамыз. Бұл елде бәрі дені сау, көңілді, таза жүреді. Ол үшін не істеу керек? □ "Денсаулық – зор байлық, Сақтау керек әрдайым. Таза болсақ, сергек болсақ – Боламыз біз жайнаған гүл!" 2. Қызығушылығын ояту
--	---	--	---	--

Сиыр – мәңірейді (мә-ө) Қой – маңырайды (мә-ә) Жылқы – кісінейді (иий) Түйе – боздайды (бө-ө) (Балалар қимылмен салып көрсетеді) 5. Бақылау және ойын арқылы бекіту (7-8 мин) ☐ Тапсырма 1: «Малдың пайдасын ата» — Педагог сурет көрсетеді, бала «Бұл мал не береді?» деп жауап береді. Мысалы: Сиыр – сүт Қой – жүн Жылқы – қымыз	☐ Жеке немесе топпен жұмыс: Балаларға әртүрлі суреттер ұсынылады (мысалы: Балалар доп ойнап жатыр Қыз бала кітап оқып отыр Мысық терезеден қарап тұр) Нұсқаулық: — Бұл суретте не болып жатыр? — Бұған дейін не болды? — Бұдан кейін не болады? Педагог бағыттады: Қашан болды? Қайда болды? Кейіпкерлер кім? Не істеді?	→ Көбелек! Тапсырма қиындай түседі: педагог аралас буындар айтып, қайсысы сөз болатынын сұрайды. 4. Сергіту сәті (2-3 мин) ☐ Қимылды буындық ән-ойын: "Бө-ле-міз, бө-ле-міз – сөз-ді бу-ын-ға!" Са-на-йық, о-йн-ай-ық – ой-мен ду-сын-ға!" Қимыл: Әр буында секіру немесе шапалақ Буын сайын қимыл түрін өзгерту (отыру, тұру, айналу) 5. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог сұрақ қояды: — Буын дегеніміз не?	(Педагог айтады, балалар ұшып немесе қалу қимылын жасайды) 5. Ойын және тапсырма арқылы бекіту (8-9 мин) ☐ Тапсырма 1: "Құсты орнына қой" Балаларға құс суреті беріледі Олар "жыл құсы" ма, "қыстайтын құс" па — екі жақты плакатқа орналастырады ☐ Тапсырма 2: "Құстарға көмектесейік" Қыста құстарға қалай көмектесеміз? Жем салғыш жасау, дән беру, ұя жасау туралы айту ☐ Тапсырма 3: "Сипаттап бер" Бір құсты таңдап, 2-3 сөйлеммен сипаттату: «Қарлығаш – жыл құсы. Оның құйрығы айыр. Ол ұясын балшықтан салады.»	(3-4 мин) ☐ Сұрақ-жауап: Салауатты өмір салты дегенді қалай түсінесің? Не ішіп-жейміз? Не істеген пайдалы: жүгіру ме, теледидар қарау ма? Қолыңды жуған дұрыс па? ☐ Суретпен таныстыру: Дұрыс және бұрыс әрекеттер бейнеленген карточкалар (мысалы: алма мен кәмпит, спорт пен телефон, таза бала мен кір бала). → Балалар қайсысы пайдалы екенін айтады. 3. Негізгі бөлім – ойындар (12-14 мин) ☐ 1. «Дұрыс па – бұрыс па?» ойыны Педагог әр түрлі
--	---	---	--	--

	Түйе – жүк тасиды ☐ Тапсырма 2: «Мезгіл мен мал» — Әр мезгілдің суреті мен малды сәйкестендіреді. — Мысалы: қыс – жүн қалың, жаз – жайылымда т.б. ☐ Тапсырма 3: «Сипатта» — Бір малды таңдап, оны 3-4 сөйлеммен сипаттайды: «Бұл – қой. Оның жүні көп. Ол маңырайды. Қыста қорада тұрады.» 6. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог сұрайды: — Бүгін не үйрендік? — Төрт түлікке не жатады?	6. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог: — Бүгін біз не істедік? — Сендер қандай оқиға ойлап таптыңдар? — Қай бөлігін ойлау қиын болды: алдында ма, кейінінде ме? Мадақтау: — Сендердің қиялдарың керемет екен! Жарайсыңдар! Нағыз ертегішілерсіңдер! 4.Музыка Міндеті: Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин)	— Қай сөзде неше буын бар екенін қалай білдік? — Қай ойын ұнады? ☐ Мадақтау: — Сендер бүгін нағыз буын шеберлері болдыңдар! Сөзді бөліп, санадыңдар, дұрыс жауап бердіңдер! Жарайсыңдар! 4.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Сәлем, балалар! Бүгін біз денсаулық әлеміне саяхат жасаймыз. — Ол әлемде әрбір бала таза жүреді,	6. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог: — Бүгін қандай құстарды білдік? — Қайсысы жылы жаққа ұшады? — Құстарға қалай қамқор бола аламыз? Мадақтау: — Сендер құстар туралы өте көп білесіңдер! Олар – біздің достарымыз. Табиғатты қорғап, құстарға қамқор болайық! 4.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті:Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бүгін біз ерекше	әрекеттерді сипаттайды Балалар дұрыс болса – қол шапалақтайды, бұрыс болса – "жоқ" деп айтады ☐ Мысалы: — Таңертең тісімді жуамын ☐ — Тек тәтті жеймін ☐ — Күнде серуендеймін ☐ — Қолымды жумай тамақтанамын ☐ — Ұйқыға ерте жатамын ☐ ☐ 2. «Пайдалы – зиянды» ойыны (суретпен) Балаларға суреттер ұсынылады: Жемістер ☐ Шырын ☐ Кәмпит ☐
--	---	---	---	---	--

— Олар қандай пайда әкеледі? — Оларды қалай күтеміз? Мадақтау: — Сендер төрт түлік туралы көп мәлімет білдіңдер! Малға қамқор болуды ұмытпайық! 4.Музыка Міндеті: Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бүгін біз ерекше бір әлемге, музыка әлеміне саяхат жасаймыз. — Көзімізді жұмып, тынышталып,	Педагог: — Балалар, бүгін біз ерекше саяхатқа аттанамыз! Музыка еліне! — Сол елде біз ән тыңдаймыз, қимыл жасаймыз, би билейміз! ☐ Өлең: «Әуенменен ояндық, Бимен бірге оралдық. Музыкамен сыр шертіп, Қимыл жасап таралдық!» 2. Қызығушылығын ояту (2-3 мин) Сұрақтар: — Музыка тыңдағанда денең не істейді? — Қандай әндерді тыңдағанда билегің келеді? — Баяу ән бе, көңілді ме?	уақытпен ұйықтайды, сабынды жақсы көреді. Ал сендер ше? ☐ "Тазалықты сақтаймыз, Саулығымыз жақсарады. Күн тәртібін білсек егер, Бақыт бізге бас қонады!" 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) ☐ Сұрақ-жауап арқылы әңгіме: Денсаулығы мықты болу үшін не істеу керек? Таңертең тұрған соң не істеу керек? Қолды не үшін жуу керек? Ұйқыға уақытымен жату не үшін маңызды?	адамдар еліне саяхат жасаймыз! — Бұл елде бәрі ширақ, епті, күлкісі жарқын. Олар – дені сау адамдар! — Ал дені сау адам не істей алады деп ойлайсыңдар? ☐ "Көремін мен, сөйлеймін, Жүгіремін, ойнаймын. Денсаулығым бар болса – Бәрін жасап қоймаймын!" 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) ☐ Сұрақ-жауап: Адам дені сау болса, не істей алады? Қандай дене бөліктерің саған көмектеседі? Сенің көздерің не үшін керек? Құлағың ше? Аяғың? ☐ Суретпен жұмыс: Плакат немесе интерактивті	Чипсы ☐ Су ☐ Балалар екі себетке бөледі: "пайдалы" және "зиянды" ☐ Мақсаты: дұрыс тамақтану әдетін қалыптастыру ☐ 3. Қимылды ойын: «Денсаулық пойызы» Балалар шеңберге тұрып, пойыз сияқты қимылдайды Әр аялдамада тапсырма орындайды: ☐ Аялдама 1: – Спорт – секір, иіл! ☐ Аялдама 2: – Тазалық – қол жу! ☐ Аялдама 3: – Ұйқы – көз жұм, демал ☐ Аялдама 4:
--	--	---	---	--

	дыбысты тыңдайық... ☐ Фондық тыныш әуен қосылады (мысалы, баяу вальс) Шағын өлең: «Жүректе ән тербелсе, Көңіл-күй де күлімдер. Музыкамен сыр шертіп, Сиқырлы үн біліп көр!» 2. Қызығушылығын ояту (3 мин) Сұрақтар арқылы: — Музыканы тыңдағанда қандай сезімде болдыңдар? — Бұл әуен жай ма, әлде көңілді ме? — Көз алдымызға не елестейді? (гүлдер, аспан, ана, достар т.б.) (Педагог балалардың жауаптарын бағыттады) 3. Жаңа материалды түсіндіру (6-7 мин) Педагог түсіндіреді: Лирикалық әуен – бұл жай, жұмсақ,	☐ Музыкалық үзінді тыңдату: Баяу лирикалық әуен Көңілді балалар әні (мысалы: балаларға арналған қазақша би әні және бір тыныш шығарманың бөлімі) Балалардан: — Бұл ән қандай көңіл күй сыйлады? — Билегің келді ме? 3. Жаңа материалды түсіндіру (5-6 мин) Педагог түсіндіреді: Музыка әртүрлі болады: баяу, шапшаң, көңілді, мұңды Біз әр әнге сай қимыл жасай аламыз Бидің қимылдары музыканың ырғағына сай келуі керек ☐ Мысалы:	☐ Суреттер көрсету: Тіс жуатын бала Қол жуатын бала Ұйықтап жатқан бала Спортпен айналысатын бала → Осы суреттер бойынша әңгімелесу 3. Негізгі бөлім – ойындар (12-14 мин) ☐ 1. «Денсаулық пазлы» ойыны Балаларға сурет қиындылары таратылады (гигиеналық құралдар: тіс щеткасы, сабын, тарақ, т.б.) Балалар суретті құрастырып, ол не үшін керек екенін айтады ☐ Мысалы:	сурет көрсету: Жүгіруде – аяқ көмектеседі Сөйлеуде – ауыз Көруде – көз Тыңдауда – құлақ Балалар қай мүше не үшін керек екенін айтып үйренеді. 3. Негізгі бөлім – ойындар (12-14 мин) ☐ 1. «Дені сау адам не істей алады?» ойыны Педагог: Буындарда немесе қимылдар арқылы мынаны айтады, балалар қимылмен көрсетеді: Жүгіреді – балалар жүгіреді Секіреді – секіреді Ойнайды – шеңбермен ойнайды Сөйлейді – дауыстап айтады Көреді – көзін қолмен көлегейлеп қарайды Естиді – құлағына алақан	– Тамақ – пайдалыны ата! ☐ Бұл ойын арқылы балалар өмір салтының бөлімдерін қайталайды 4. Сергіту сәті (2-3 мин) ☐ "Сау болғым келеді!" би жаттығуы: Қолымды жуам – жуын, жуын! Тісімді тазартам – шұғын, шұғын! Ұйқыға барам – демал, демал! Денсаулық керек – сақта, сақта! 5. Қорытындылау (2-3 мин) ☐ Сұрақтар: Салауатты өмір салтына не жатады? Қандай пайдалы әдеттерді білесіңдер? Неге денсаулық
--	---	---	---	---	---

	жүрекке жақын, нәзік музыка. Ол сезім туралы айтып тұрғандай. Вальс ырғағы – бұл үштік өлшемдегі ырғақ (1-2-3, 1-2-3), ол көбінесе би үшін пайдаланылады. ☐ Мысалы: Лирикалық: Әбілахат Еспаевтың «Ана туралы жыр» (инструменталды нұсқасы) Вальс: Қазақ вальсі «Қазақ вальсі» (музыкалық үзінді) ☐ Тыңдату — Әр әуеннен кейін: "Бұл әуен қандай? Не сездің? Қандай қимыл келді ойыңа?" — деп сұрау. 4. Қимылды сергіту сәті (2-3 мин) Музыкамен қимыл жаттығулары: Қолмен бұлтты көрсету Гүл теріп жатқан қимыл	Баяу әуенге – жұмсақ, жай, сүйкімді қимыл Көңілді әуенге – секіру, алақан соғу, шапшаң қимыл 4. Сергіту сәті (2 мин) ☐ Қимылды ән: "Шапалақпен ән салам" (немесе "Биле, биле!" секілді) Қимылмен шапалақ соғу Аяқты тыпырлату Қолмен жоғары айналу 5. Негізгі бөлім – би қимылдарын орындау (8-10 мин) ☐ 1. Музыкалық этюд "Бұл әнге қалай билейміз?" Әр түрлі әндер қосылады Балалар ырғағына сай қимыл ойлап, орындайды Педагог бағыттайды:	— Бұл – тіс щеткасы. Ол тісті таза ұстау үшін керек. — Бұл – тарақ. Шашты тараймыз, ұқыпты боламыз. ☐ 2. «Дұрыс – бұрыс» ойыны Педагог әрекеттерді сипаттайды, балалар дұрыс болса – қол шапалақтайды, бұрыс болса – бас шайқайды ☐ Мысалы: — Күнде тісімді жуамын ☐ — Таңғы ас ішпей, балмұздақ жеймін ☐ — Қолымды сабынмен жуамын ☐ — Кешке ұйықтамай, ұзақ ойнаймын ☐ ☐ Балаларға өздері де мысал келтіру ұсынылады	қойып тыңдайды ☐ Қызықты ету үшін: "Кім тез көрсетеді?" деп жарыс түрінде өткізуге болады. ☐ 2. «Мүше қайда?» ойыны Балаларға педагог дене мүшесінің қызметін сипаттайды, олар мүшені көрсетеді: ☐ Мысалы: — "Менмен сен жүгіресің!" – Балалар аяқты көрсетеді — "Менсіз сурет көре алмайсың!" – Көз — "Менмен сен естисің!" – Құлақ — "Менмен сен тамақ ішесің!" – Ауыз ☐ 3. «Сау болсаң – бәрін жасайсың!» эстафеталық ойын Балалар 2 топқа бөлініп, тапсырмаларды кезекпен орындайды:	маңызды? ☐ Педагог қорытындылайды: — Денсаулық – әр баланың бақыты. — Салауатты өмір салтын ұстанатын бала – күшті, мықты, көңілді болады! ☐ Мадақтау: — Сендер бүгін өте ақылды, таза, денсаулықты сүйетін балалар екенсіңдер! 4. Сурет салу Міндеті: Сюжеттік суреттерді салу, ұжымдық жұмыстарды орындап, ойдан сурет салуды үйрету. Сурет салуда ұқыптылықты, қауіпсіздікті сақтауға үйрету. 1. Ұйымдастыру кезеңі (2-3 мин) Педагог:
--	--	---	---	---	---

	Баяу шеңбермен айналу (вальс ырғағына) 5. Музыкаға сай әрекет және ойын (7-8 мин) ✓Ойын 1: «Музыка не дейді?» Балалар әуенді тыңдап отырып, қимылмен музыка көңіл күйін бейнелейді (қиялмен: гүл ашылып жатыр, көбелек ұшып жүр, т.б.) ✓Ойын 2: «Сезім мен түс» Балалар музыка тыңдайды, сосын "Бұл әуен қандай түске ұқсайды?" деп сұрау Мысалы: Лирикалық — көк, ақ, күлгін Вальс — алтын, ашық қызғылт т.б. ✓Ойын 3: «Би қимылын ойлап тап» Музыка ырғағына сай еркін билеу (вальс ырғағына баяу	"Бұл ән жай. Аяқпен жай басамыз, қолымызды жұмсақ сермейміз." "Бұл ән көңілді. Көбелекше ұшып, айналайық!" □ 2. Жұппен би Жұптасып бір-бірінің қозғалысын қайталау Мысалы: біреуі қол бұлғады – екіншісі де қайталап көрсетеді □ 3. "Қимылды тап!" ойыны Музыка ойнайды Педагог: "Би басталды!" дейді Балалар өз қиялымен сол әнге сай қимылдар көрсетеді Кейін бірге қайталайды 6. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог:	□ 3. «Күн тәртібін құрастыр» ойыны Балаларға күн тәртібінің суреттері (тұру, тамақ ішу, ойнау, ұйықтау, жуыну) беріледі Олар ретімен орналастырады, әр кезеңді сипаттап береді □ Мысалы: — Таңертең тұрамын → бетімді жуамын → тамақ ішемін → балабақшаға барамын → ойнаймын → кешке ұйықтаймын 4. Сергіту сәті (2-3 мин) □ «Тазалық – денсаулық» қимылды ән: Қолымызды жуу керек, (қолды сүртеді) Тісімізді тазалайық, (тіс тазалағандай көрсетеді)	□ 1-тапсырма: секіру □ 2-тапсырма: допты алып келу □ 3-тапсырма: суретке қарап не істеп жатқанын айту (мысалы: бала секіріп жатыр) □ Бұл ойын арқылы дені сау адамның қозғалыс еркіндігі мен қабілеті көрсетіледі 4. Сергіту сәті (2-3 мин) □ «Мен – дені сау баламын!» қимылды ән: Мен жүгірем – мен ойнаймын, Секіремін, ас ішем. Құлағыммен тыңдаймын, Көзімменен көріппін! □ Қимыл: Әнді орындап тұрып, сол әрекетті де көрсетеді 5. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог: — Балалар, бүгін біз не	— Сәлем, балалар! Бүгін біз сурет әлеміне саяхат жасаймыз. Бұл әлемде қиялға шек жоқ! — Қолымызға қылқалам алып, ерекше оқиға саламыз. Бірақ ең бастысы – ұқыптылық пен қауіпсіздік! □ "Қылқалам мен бояу – Қиялға толы отау. Ұқыпты бол, сақ бол сен Шығарарсың сен өнер!" 2. Қызығушылығын ояту (3-4 мин) □ Педагог сұрақ қояды: Сурет салғанды ұнатасың ба? Қандай суреттер салдың? Қандай оқиғаны бейнелегің келеді? □ Көрнекілік көрсету: Сюжеттік суреттер (мысалы: ормандағы
--	---	---	---	---	--

	айналу, қол бұлғау) 6. Қорытындылау (2-3 мин) Сұрақ-жауап: — Бүгін қандай әуен тыңдадық? — Музыка көңіл-күйіңе қалай әсер етті? — Саған қандай әуен ұнады? Мадақтау: — Бүгін сендер керемет тыңдаушы да, орындаушы да болдыңдар! Музыка әрқашан көңілімізді көтерсін!	— Бүгін қандай ән тыңдадық? — Оған қандай қимыл жасадық? — Саған қандай би ұнады? Мадақтау: — Сендер өте икемді, ырғақты, көңілді бишілер екенсіңдер! Жарайсыңдар! Музыкамен дос болуды ұмытпаңдар!	Ұйқыға ерте жатайық, (басын қойып ұйықтағандай) Сау болайық, таза жүрейік! (секіреді) 5. Қорытындылау (2-3 мин) Педагог: — Бүгін біз денсаулықты сақтаудың жолдарын үйрендік. — Гигиена және күн тәртібі не үшін қажет екенін түсіндіңдер ме? ☐ Қорытынды сұрақтар: Қандай гигиеналық құралдарды білесіңдер? Күн тәртібіне не жатады? Денсаулықты сақтау үшін не істеу керек? ☐ Мадақтау: — Сендер бүгін өте ұқыпты, ақылды, таза	туралы білдік? — Дені сау адам не істей алады? — Денсаулықты сақтау үшін не істеу керек? ☐ Мадақтау: — Сендер бүгін өте белсенді, дені сау балалардай ойнадыңдар! Жарайсыңдар! — Әрқашан денсаулықтарың мықты болсын, әр қимылдарың сергек болсын!	жануарлар, ауылдағы еңбек, достар серуені, көктемгі гүлдер) Балалармен әңгімелесу: не көріп тұрсыңдар? Не болып жатыр? ☐ Тақырып таңдау: — Бүгін біз тақырыпты бірге таңдап, ұжымдық және жеке сурет саламыз. Мысалы: «Көктемгі орман» «Балалар ойнап жүр» «Бақытты отбасы» 3. Негізгі бөлім – шығармашылық жұмыс (12-14 мин) ☐ 1. «Сурет сал да, әңгіме айт!» ойыны Балалар өз ойларынан сурет салады (ойдан оқиға құрастырып) Салып болған соң, әр бала не бейнелегенін айтып береді
--	---	--	---	---	---

			балалар болдыңдар! Әрқашан денсаулықтарың мықты болсын! ☐		→ Бұл қиял мен сөйлеу кабілетін дамытады ☐ Мысалы: — Бұл – күн. Балалар серуендеп жүр. Мысық ұйықтап жатыр. → Оқиғаны жалғастырып айтуға болады. ☐ 2. Ұжымдық жұмыс – "Бірге сурет салайық" Балалар бір үлкен ватманға бірігіп сюжет салады Әр бала бір бөлікті салады: бірі ағаш, бірі үй, бірі күн, бірі адамдар ☐ Педагог бағыттап отырады: — Кім не салғысы келеді? — Қандай бояу қолданадың? ☐ Мақсаты: ынтымақтастық,
--	--	--	---	--	--

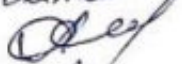
					келісіммен жұмыс істеу, құрмет ☐ 3. Қауіпсіздік және ұқыптылық ережесі ☐ Балалармен бірге ережелерді қайталау: ☐ Қылқаламмен абайлап жұмыс істе ☐ Көзге, ауызға бояу тигізбе ☐ Көршінің жұмысына бөгет болма ☐ Бояуыңды орнына қой ☐ Киімінді былғап алма 4. Сергіту сәті (2-3 мин) ☐ "Қылқалам биі" Қолымда менің қылқалам, Саламын күн мен бұлт, алаң. Шығамын қиял әлемге, Суретпен барам ертегіге!
--	--	--	--	--	---

					☐ Қимылдар: қылқалам ұстағандай, сызғандай, күн салғандай қимылдар 5. Қорытындылау (2-3 мин) ☐ Сұрақ-жауап: Бүгін қандай сурет салдыңдар? Қай бөлімін салған ұнады? Бірге салу қиын ба, жеңіл ме? Не салғанда қуандым? ☐ Мадақтау: — Сендер бүгін өте тамаша жұмыс жасадыңдар! — Суреттерің – нағыз өнер туындысы! Ұқыпты, әдемі, қиялға толы!
Серуенге дайындық	Киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. (Өзіне-өзі қызмет) «Көктем айлары» тақырыбында жеке әңгімелер.				
Серуен	Табиғатты бақылау”: Балалар серуенге шығады, олардың назарын көктем	Құстардың әні”: Құстардың әндері мен көктемгі табиғат	“Көктемгі серуен” (қимылды ойын):	Көктемгі гүлдер мен өсімдіктерді жинау”:	Табиғаттың сыйы”: Балалар әрқайсысы өзіне ұнаған көктемгі табиғат

	мезгілінің ерекшеліктеріне аудару мақсатында табиғатты мұқият бақылауға шақырылады. Әр балаға көктемге тән суреттер немесе карточкалар беріледі (мысалы, түрлі гүлдер, ағаштар, құстардың суреттері). • “Қандай гүлдер өсіп жатыр?” • “Қандай құстарды көрдіңдер?” • “Ағаштардың қандай өзгерістерін байқадыңдар?” • “Қандай жаңбыр жауып тұр?” Балалар өз бақылауларын айтып, табиғаттың көктемдегі жаңарғанын түсінуге көмектеседі.	дыбыстарын тыңдау. Балаларға құстардың дауысы тыңдатылады немесе табиғаттың өзінен келген дыбыстар ойнатылып, балалардан оларды қайталай алу талап етіледі. • “Қандай құстардың дауысын естідіңдер?” • “Құстар неге ән салып тұр?” • “Табиғатта тағы қандай дыбыстарды тыңдауға болады?” Бұл кезеңде балалар көктемгі табиғаттың дыбыстары мен құстардың әнін тыңдап, оларды ажыратуға тырысады.	Балаларға табиғатта әртүрлі қозғалыстар жасау ұсынылады, мысалы, ағаштар мен гүлдердің өсуін бейнелейтін қимылдар. Олар ағаштардың биік болып өсуін, құстардың ұшуын, жаңбырдың жауып жатқанын, желдің есіп тұрғанын көрсетуі мүмкін. • “Құстардай ұшып көріңдер!” • “Жаңбыр жауып жатыр, себетімізді ашып, суыңыз!” • “Ағаштар өсе бастайды, қолдарыңды жоғары көтеріп, жайқалып өсуін көрсетіңдер!”	Балалар көктемде ашылатын гүлдер мен өсімдіктердің аттарын атаған соң, оларды табиғатта немесе ойын алаңында тапқандарын жинайды. Бұл кезең балалардың табиғатқа жақын болуын, өсімдіктер мен гүлдерді танып білуін қамтамасыз етеді. • “Бұл қандай гүл?” • “Гүлдер мен ағаштардың қандай түстері бар?” Балалар жапырақтар мен гүлдерден композициялар жасап, көктемді жақынырақ сезінеді.	элементтерінен (жапырақ, гүл, ағаш бұтағы) кішкене сыйлық жасайды. Олар бұл сыйлықтарын бір-біріне береді, ал әр бала алған сыйлықты өз сезімдерімен байланыстырып айтып береді.
Серуенне оралу	Балалардың киімдерін жүйелі түрде шешу, өлеңдерді, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, жаңылтпаштар, санау және т. б. (көркем, тәуелсіз ойын әрекеті) «Табиғатты қорғайық» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (Біртұтас тәрбие)				
Балалардың деңгейі	«Сен не естідің?»	«Сипап біл»	«Түсін тап»	«Суретпен сөйлейік»	«Не жасырылды?»

әрекеті (баяуқимылд ыойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеуәреке ті, кітаптар қараужәнетағ ыбасқа әрекеттер)	Мақсаты: Есту қабілетін, зейінді дамыту. Құралдар: Түрлі дыбыстар (қоңырау, қағаздың сыбдыры, сағат, т.б.). Ойын барысы: Балалар көзін жұмып отырады. Тәрбиеші жаймен бір дыбыс шығарады. Бала не естігенін айтады. □ Бұл ойын баланы тыныштандырып, тыңдай білуге үйретеді.	Мақсаты: Сезіну қабілетін, ұсақ моториканы дамыту. Құралдар: Қалталарға салынған әртүрлі заттар (доп, қасық, қарындаш, т.б.) Ойын барысы: Балалар көзін жұмып, қапшықтан бір зат алады. Тек қолымен ұстап, не екенін табуы керек.	Мақсаты: Түстерді ажырату, есте сақтау. Құралдар: Түрлі түсті карточкалар. Ойын барысы: Бірнеше түсті карточка көрсетіледі. Балалар көзін жұмады, бір түсті жасырасыз. Балалар қай түс жоғалғанын табады.	Мақсаты: Тіл байлығын, сөйлеу дағдысын дамыту. Құралдар: Суреттер (табиғат, жануарлар, балалар, т.б.) Ойын барысы: Әр балаға бір сурет беріледі. Балалар суретке қарап, 1-2 сөйлеммен сипаттама айтады. Баяу темпте, асықпай сөйлеуге үйренеді.	Мақсаты: Есте сақтау, логикалық ойлау. Құралдар: Үстел үстіне бірнеше зат қойылады. Ойын барысы: Бала заттарға 1 минут қарап шығады. Бір затты жасырып, баладан «не жоғалды?» деп сұрау. Баяу, ойлана отырып жауап береді.
Балалармен жеке жұмыс	«Сөйлем құра» Мақсаты: Тіл дамыту, сөздік қорын байыту. Құралдар: Суреттер (адам, жануар, заттар). Ойын барысы: Мұғалім бірнеше сөз айтады: «мысық», «ұйықтап жатыр».	«Санайық, табайық» Мақсаты: Сан және мөлшер ұғымын бекіту. Құралдар: Кубиктер, суреттер, ұсақ ойыншықтар. Ойын барысы:	«Кім не істейді?» Мақсаты: Зат пен әрекетті байланыстыру. Құралдар: Суреттер (аспаз, дәрігер, ұстаз, т.б.) Ойын барысы: Мұғалім суретті көрсетіп: «Бұл кім? Не істейді?» деп сұрайды.	«Жыл мезгілін тап» Мақсаты: Табиғат туралы түсінік қалыптастыру. Құралдар: Жыл мезгілдерінің суреттері. Ойын барысы: Мұғалім: «Жапырақтар сары түске боялды, жел соғып тұр» дейді.Бала:	«Кім қалай дыбыстайды?» Мақсаты: Айналаны танып-білу, есту қабілетін дамыту. Құралдар: Жануарлар суреттері немесе ойыншықтары. Ойын барысы: Мұғалім жануардың суретін көрсетеді.

	Бала осы сөздерден сөйлем құрайды: «Мысық ұйықтап жатыр».	Мұғалім: «Маған 3 қызыл текше әкел» дейді. Бала нақты мөлшерде және түсте табуы керек.	Бала: «Бұл – дәрігер. Ол адамдарды емдейді» деп жауап береді.	«Бұл – күз» деп жауап беруі керек.	Бала сол жануардың дыбысын салуы керек. Мысалы: сиыр – «мө-мө», ит – «кә-кә» т.б.
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут» «Өнегелі қадамдар» ойыны: Балаларды шеңберге жинап, әрбір баланың қолында қызыл, жасыл немесе көк карточка болатындай етіп, оларды үш топқа бөліңіз. Ойыншының алдында бір ситуация болады (мысалы, «Сен біреуге көмек көрсетіп жатырсың», «Сен досыңа қолдау көрсетпей, оны ренжітіп жатырсың», «Сен басқа балалармен бөлісіп отырсың»). Балалар ситуацияны тыңдап, өздерінің жауаптарын карточкалармен көрсетеді. Мысалы: Егер ситуация жақсы мінез-құлықты білдірсе, балалар жасыл карточка көрсетеді. Егер ситуация жаман мінез-құлықты көрсетсе, қызыл карточка көрсетіледі. Егер ситуация не жақсы, не жаман екені анық емес болса, көк карточка көрсетіледі. Әр ситуациядан кейін балаларға түсіндірулер жасалып, дұрыс мінез-құлықты ұстану маңыздылығын айтып өтіңіз. (Біртұтас тәрбие.)				

Бесімен

 28/04

Тәрбиелеу - білім беру үдерісінің циклограммасы

Балалардың жастары: 5 жастағы

Жоспарлау күні 28.04-30.04. 2024-2025 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 28.04	Сейсенбі 29.04	Сәрсенбі 30.04	Жұма 02.05.
Балаларды қабылдау.	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату Күй күмбірі: Дәулеткерей «Қосалқа» https://www.youtube.com/watch?v=EDZ8GXB-stU (Біртұтас тәрбие)			
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалардың денсаулығы, ауа-райы бойынша киім-кешек, балалардың көңіл-күйі, демалыс күндері туралы әңгімелесу			
Балалардың ербесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	ҚР мемлекеттік әнұраны	«Тыныштық аралы» Мақсаты: Балалардың есту қабілетін, зейінін дамыту. Құрал-жабдық: Әуен (аудиоқұрылғы), бос кеңістік. Ойын ережесі: Музыка ойнап тұрғанда балалар жай қозғалады (жүреді, билейді). Музыка	«Қайсысы артық?» Мақсаты: Логикалық ойлау, салыстыру. Құрал-жабдық: Карталарда 3-4 заттың суреті бар (біреуі артық). Ойын барысы: Бала артық затты табуы керек және неге артық екенін түсіндіреді Тілдік қарым-қатынас	«Сиқырлы сөре» Мақсаты: Тіл байлығын, сөйлеу мәдениетін дамыту. Құралдар: Сөреге қойылған ойыншықтар немесе заттар. Ойын барысы: Мұғалім бір затты алып, сипаттай бастайды: «Бұл – жұмсақ, қоңыр, тәтті жақсы көреді...» Балалар қандай зат екенін (мысалы: аю)

		тоқтағанда — мүсін болып қатып қалады. Қозғалған бала ойыннан шығады. Танымдық			табуы керек. Тілдік қарым-қатынас
Таңертеңгі жаттығу	№ 2 Таңғы жаттығу кешені 1. Жылыну жаттығулары (2-3 минут) Мақсаты: Балалардың денесін жылыту, жүрек қағысын арттыру, буындарды босату. Жаттығулар: Қолды жоғары көтеріп, жайлап айналдыру – 5 рет. Жеңіл жүріп, аяқтары мен қолдарын созу (аяқ-қолды алға, артқа созу). Бас пен мойынды айналдыру – 3-5 рет әр бағытта. Аяқпен баяу жерді соғып жүру – 5-10 секунд әр аяқпен. 2. Негізгі жаттығулар (5-7 минут) Мақсаты: Дене бұлшықеттерін белсендіре отырып, денені қыздыру, күш пен ептілікті дамыту. Жаттығулар: Жүгіріп жүру (жылдам қадаммен, орындарында) – 1 минут. Қолды жоғары көтеріп, тепе-теңдік сақтау – 5-7 рет әр жаққа. Аяқпен жеңіл жүгіру (аяқтарды көтеріп жүгіру) – 30 секунд.				

	Алға, артқа секіру (жерден жоғары секіріп, алға-артқа кетіп келу) – 5 рет. Тізені жоғары көтеріп, жерге түсірмей жүру – 5-7 рет. Қолды алға созып, айналдыру (қолды оңға және солға айналдыру) – 5 рет. 3. Қорытынды жаттығулар (3-4 минут) Мақсаты: Бұлшықеттерді босату, тыныс алу жүйесін қалпына келтіру. Жаттығулар: Тыныс алу жаттығулары (терең тыныс алып, баяу шығару) – 5-7 рет. Қолды жоғары көтеріп, созу – 5-6 рет. Аяқты тік ұстап, иілу – 5 рет алға. Жеңіл жүгіру немесе жүріс (бірнеше минут жүріп, балалардың тыныс алуын қалыпқа келтіру). 4. Тыныс алу жаттығулары мен созылу (1-2 минут) Мақсаты: Балалардың тыныс алу жүйесін жақсарту және денесін толықтай босату. Жаттығулар: Тыныс алу жаттығулары: терең дем алу және баяу шығару, тыныс алу жүйесін тыныштандыру. Бала жаттығулар кезінде дем алу мен шығару арқылы өз денесін босатады. 5. Қорытындылау және балаларды жақсартылған көңіл-күймен шығару: Жаттығуларды аяқтағаннан кейін балаларды бір-біріне күлімсіреп, қолдарын жоғары көтеріп шығарып, жаттығудың әсерін сезінуіне мүмкіндік беру.
	Біртұтас тәрбие: Сәуір айы – Еңбекқорлық және Кәсіби біліктілік айы

Ұйымдастырылған іс-әрекеке дайындық	«Ағаш па, гүл ме?» Мақсаты: Өсімдіктер түрлерін ажырату. Құрал-жабдық: Ағаштар мен гүлдердің суреті. Ойын барысы: Бала суретке қарап, бұл ағаш па, әлде гүл бе екенін айтады. Қоршаған ортамен танысу	«Сурет бойынша әңгіме құра» Мақсаты: Бейнеге қарап, сөйлем құрау, әңгіме айту. Құрал-жабдық: Сюжеттік суреттер (ойын алаңы, үй жануарлары, балабақша, көше көрінісі). Ойын барысы: Балалар суретке қарап, не көріп тұрғанын айтып береді, не болып жатқанын сипаттап, қысқа әңгіме құрастырады. Сөйлеуді дамыту	«Қанша зат бар?» Мақсаты: Заттарды санау, санмен сәйкестендіру. Құрал-жабдық: Алма, кубик, ойыншықтар (немесе олардың суреттері). Ойын барысы: Балалар көз алдына қойылған заттарды санап, сәйкес санды көрсетеді немесе айтады. Математика негіздері		«Ойлан да тап!» Мақсаты: Тіл байлығы мен ойлау қабілетін дамыту. Құралдар: Сөздер немесе суреттер. Ойын барысы: Мұғалім/ата-ана 3 белгі береді: «Бұл – сары, тәтті, жеміс» Бала: «Бұл – банан» деп жауап береді. ☐ Қиындық деңгейін баланың дамуына қарай реттеуге болады.
Кестеге сәйкес Ұйымдастырылған іс-әрекет	1.Математика негіздері Міндеті: Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»),	1.Математика негіздері Міндеті : Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан	1.Математика негіздері Міндеті: Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен –		1.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің

	оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. «Кеше – бүгін – ертең» Мақсаты: Тәулік ішіндегі және күндер бойынша уақыттың ауысуын түсіндіру. Ойын барысы: Тәрбиеші сұрақ қояды: «Бүгін қай күн?» «Кеше не болды?» «Ертең не болады?» Балалар өз тәжірибесінен мысал келтіреді. Мысалы: «Кеше біз саябаққа бардық. Бүгін балабақшаға келдім. Ертең қонаққа барамын.» 2.Қазақ тілі Міндеті : Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп,	кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. «Тәулік бөліктері» (Суретпен) Мақсаты: Таңертең, түс, кеш, түн ұғымдарын бекіту. Құрал-жабдық: Тәулік бөліктерін бейнелейтін суреттер (мысалы: таңғы ас, күндіз серуен, кешкі тамақ, ұйықтау). Ойын барысы: Балалар суреттерді ретімен орналастырып, қай бөлікте не істейтінін айтып береді. 2.Көркем әдебиет Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау .	содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. «Менің күнім» (Тіршілік тәртібі) Мақсаты: Күн тәртібін сөзбен баяндау. Ойын барысы: Балалар кезекпен айтады: «Таңертең мен тұрамын...» «Түсте біз ойнаймыз...» «Кешке мен отбасыммен тамақтанамын...» «Түнде мен ұйықтаймын.» 2.Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде	жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану. <i>«Сықырлы қорап»</i> Мақсаты: Қиял арқылы әңгіме құрастыру, байланысты сөйлеу. Құрал-жабдық: Қорап ішінде түрлі ойыншықтар немесе заттар (доп, айна, тиін, кілт, сағат т.б.). Ойын барысы: Бала қораптан бір затты суырып алып, сол затқа байланысты оқиға ойлап айтып береді. ➤ «Мен қораптан сағат
--	---	--	---	---

суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. «Суретке қарап айт!» Мақсаты: Сурет бойынша ой қозғау, әңгіме құрау, өз тәжірибесімен байланыстыру. Құрал-жабдық: Сюжеттік суреттер (серуен, жанұя, дүкен, балабақша, мереке). Ойын барысы: Бала суретке қарап, не болып жатқанын сипаттап айтады. Мысалы: «Мынау — саябақ. Балалар әткеншек тепті. Мен	«Қиял әлеміне саяхат» Мақсаты: Көркем шығарманың кейіпкерлерінің рөлдерін орындау, олардың мінез-құлқын, көңіл-күйін, интонациясы мен мимикасын көрсету. Құрал-жабдық: Көркем шығарманың қысқаша мәтіні, сахналық реквизиттер (қалпақтар, киімдер, ойыншықтар). Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға белгілі бір көркем шығарманың қысқаша мазмұнын түсіндіреді. Мысалы, ертегінің кейіпкерлерін таңдап, оларды сахналауды сұрайды: «Балалар, біз бүгін ертегінің кейіпкерлерін ойнап көрейік. Алдымен, кімдер боламыз?» Балалар өз рөлдерін таңдайды (мысалы,	бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану. «Театрдағы кастинг» Мақсаты: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау арқылы балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Құрал-жабдық: Көркем шығарманың мәтіні, костюмдер, сахналық аксессуарлар. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға көркем шығармадан немесе ертегіден қысқаша үзінді оқиды. Әрбір бала таңдаған кейіпкеріне сәйкес рөлін орындау үшін дайындалады. Мысалы, ертегідегі үш кейіпкердің рөлін бөлетін болсақ:			таптым. Бұл сағат жай емес, ол сиқырлы. Бір күні мен оны... (жалғастырады)» ➤ Әңгімеге кіріспе, оқиға және қорытынды қосу сұралады. ➤ Бұл ойын жинақы сөйлеуге, өз ойын жүйелі жеткізуге баулиды. «Қиялды қос!» Мақсаты: Баланың шығармашылық елестетуін, бейнелі сөйлеуін дамыту. Құрал-жабдық: «Егер...» сұрағы жазылған карточкалар. Мысалы: «Егер мен ағаш болсам...» «Егер мен мысыққа айналсам...» «Егер бұлт сөйлей алса...»
--	--	---	--	--	---

	де демалыста осылай ойнадым.» 3.Қоршаған ортамен таныстыру Міндеті: Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: жануарлар қозғалады (жүреді, жүгіреді, секіреді, ұшады, қозғалады); қоректенеді (өсімдіктердің жапырақтары, сабағы, бұтақтары, қабығы, шырыны, тұқымдарымен, етпен, жәндіктермен); өседі және көбейеді, қоршаған органы көз, мұрын, тіл, құлақ, тері көмегімен сезе білу. <i>«Кім қалай сезеді?»</i> Мақсаты: Жануарлардың сезу мүшелері арқылы	ханшайым, ержүрек батыр, қасқыр, қоян). Әрбір рөл бойынша: «Ханшайым қандай болуы мүмкін? Ол қандай дауыспен сөйлейді? Ол қалай жүріп тұрады?» Балалар кейіпкердің көңіл-күйін, мінезін, қимылдарын көрсетеді. Әр рөлді орындап болған соң, балалар өз ойларын айтады: «Мен ханшайым болдым, ол өте жұмсақ сөйледі, жүрісі ақырын болды.» Осылайша, балалар әр кейіпкердің сипаттамасын толық түсініп, сахналайды. 3.Қазақ тілі Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог	«Мен қасқыр боламын, ал сен қоян боласың, ал менің достарым, сендер тек адам болуларың керек.» Балалар сахнада әр кейіпкердің көңіл-күйін, даусын, интонациясын көрсетіп, рөлдерін толықтай ашып көрсетеді. Рөлдер бойынша тапсырма беріліп, балалар өз рөлдерін жасайды: «Қасқыр қандай дауыс шығарады?» «Қоян қандай көңіл-күйде болуы мүмкін?» «Адамдар қандай қимылдар жасайды?» Балалар рөлдерді мәнерлі орындап, көркем шығарманың мазмұнын сахналау арқылы өздерінің шығармашылық дағдыларын дамытады.		Ойын барысы: Балалар жауаптарын қиялға негіздеп құрайды. ➤ «Егер мен бұлт болсам, жаңбыр боп себелеп, гүлдерді суарар едім...» ➤ Бейнелі сөз, салыстыру қосу сұралады: – «Күн – алтын табақ сияқты...» Бұл ойын балалардың шығармашылық сөйлеу мен эмоциялық қабылдауын арттырады. 2.Сауат ашу негіздері Міндеттері: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. <i>«Дыбысты тап!»</i> Мақсаты: Сөздегі дыбысты тыңдау арқылы табу және ажырату.
--	--	---	---	--	--

	әлемді қалай қабылдайтынын түсіну. Жүргізілуі: Жануардың суреті көрсетіледі. Балалар қай мүшесімен не сезетінін атайды. Мысалы: – «Ит иісті немен сезеді?» – «Мұрнымен.» – «Кұлағымен не істейді?» – «Естиді.» – «Мысық неге түнде жақсы көреді?» – «Себебі көзі жақсы көреді.» <i>«Жануарды сипатта!»</i> Әр бала бір жануарды таңдайды (сурет арқылы) және келесі сұрақтарға жауап береді (тәрбиеші немесе жүргізуші көмектесіп отырады):	кұруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу <i>«Мен не көрдім?»</i> Мақсаты: Өз тәжірибесін сипаттап, әңгімелеуге үйрету. Ойын барысы: Балалар кезекпен бүгінгі күнде (немесе демалыста) көрген, естіген, жасаған ісін баяндайды. Басқа балалар сұрақ қойып, диалог жалғасады. Мысалы: – «Мен демалыста ауылға бардым.» – «Кіммен бардың?»	3. Сауат ашу негіздері Міндеті: Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. «Буындардың үйі» Мақсаты: Балаларға сөздерді буындарға бөлу, буындардың саны мен ретін анықтауды үйрету. Кұрал-жабдық: Қағаздан жасалған буындар (жапсырмалары бар карточкалар), сөздер (кұрастыру үшін). Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға әр түрлі сөздер жазылған карточкаларды таратады. Сөздерді буындарға бөліп,		Ойын барысы: Тәрбиеші бір сөз айтады: «алма» Баладан сұрайды: «Бұл сөз қандай дыбыстан басталады?» (а) «Соңында қандай дыбыс естіледі?» (а) Біртіндеп күрделене түседі: «бала», «доп», «гүл» ☐ Дағды: Дыбысты тыңдау, сөздің басы/соңы/ортасын ажырату. <i>«Дыбыстық пойыз»</i> Мақсаты: Сөзді дыбыстарға бөлу және әр дыбысты ретімен айту. Ойын барысы: Бала «пойыз» болып, әр вагон — бір дыбыс.
--	--	---	---	--	--

	☐ 1. Ол қалай қозғалады? (мысалы: секіреді, жүгіреді, ұшады...) ☐ 2. Ол немен қоректенеді? (мысалы: шөппен, етпен, жәндікпен...) ☐ 3. Ол қалай сезеді? (көз – көреді, мұрын – иіс сезеді, құлақ – естиді, тіл – дәм татады, тері – суықты/ыстықты сезеді) ☐ 4. Ол қалай көбейеді? (мысалы: күшік табады, жұмыртқа салады) 4.Музыка Міндеті: Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай	– «Ата-әжеммен. Қой көрдім, сиыр саудық.» 4.Музыка Міндеті: Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. «Музыкамен қозғалу» Мақсаты: Әуеннің сипатына сәйкес бейімделген би қимылдарын орындай білу. Құрал-жабдық: Әр түрлі әуендер (баяу, жылдам). Ойын барысы: Тәрбиеші әр түрлі әуендер ойнайды, ал балалар оның ырғағына сай қозғалады: «Баяу әуенге бейімделіп, жұмсақ қимылдар жасаңыз.» «Тез әуенге жылдам қимылдар жасаңыз.»	балалар «буындардың үйін» жасау керек. «Әрбір сөздің өз буыны бар. Әр буын жеке үй болуы керек. Осы сөзді буындарға бөліп, үйімізге орналастырыңдар.» Балалар сөздердегі әр буынды бөле отырып, оларды үйлерге орналастырады. Мысалы: «Бала» → Ба-ла «Қоян» → Қо-ян «Кітап» → Ки-тап Бұл ойын балаларға буындардың дұрыс бөлінуін үйретеді. 4.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың		Мысалы, «торт» сөзін бөледі: [т]-[о]-[р]-[т]. Әр дыбысты айтып, вагон жасап отырады. ☐ Дағды: Сөзді толық дыбыстық талдауға үйрету. 3.Дене тәрбиесі (29.10.2024 №319) Міндеті: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртінуді «Не дұрыс? Не бұрыс?» Мақсаты: Баланың тазалыққа қатысты дұрыс-бұрыс әрекеттерді ажыратуға үйрету. Құрал-жабдық: Суреттер (қолын жуып жатқан бала, тырнағын тістеп
--	--	--	---	--	---

	білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. <i>«Музыкаға сай қозғалыс»</i> Мақсаты: Балалардың музыканың ырғағына сәйкес би қимылдарын орындауы, музыканың сипатын сезіну. Құрал-жабдық: Әуен (вальс немесе баяу лирикалық ән). Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға әуен тыңдатуға бастайды. Әуенді тыңдаған балалардың қимылдарын сипаттау сұралады. «Әуен баяу естіледі. Сендер қалай қозғала аласыңдар?» Балалар өз қимылдарын баяу, нәзік, жұмсақ етіп жасайды. Әуеннің қарқыны тездегенде, қозғалыс та жылдамдауы керек.	Әуеннің қарқыны өзгерген сайын, балалар да қарқынды өзгертіп, жылдам немесе баяу қозғалады.	салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру <i>«Дені сау болу – қызықты!»</i> Мақсаты: Балаларға салауатты өмір салтының негізгі қағидаттарын таныстыру, дені сау адамның әрекеттері мен өмір салтын ұғындыру. Құрал-жабдық: Суреттер, карточкалар (дені сау адамның әрекеттері мен салауатты өмір салты туралы суреттер). Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға дені сау адамның күнделікті өмірін көрсететін карточкалар ұсынады. Карточкаларда дені сау адам таңертеңгі жаттығулар жасайды, дұрыс тамақтанады,		жатқан бала, тісін жуып тұрған бала, т.б.) Ойын барысы: Тәрбиеші суреттерді көрсетеді. Бала «Дұрыс» немесе «Бұрыс» деп жауап береді. Себебін түсіндіреді: ➤ «Қолын жуып жатыр – дұрыс, өйткені тамақ ішер алдында қолды жуу керек» ➤ «Тырнағын тістеп жатыр – бұрыс, өйткені ол зиян» □ Дағды: гигиеналық тәртіпті түсіну, бағалау. <i>«Таза – кір»</i> Мақсаты: Заттар мен дене бөліктерінің тазалығын бақылауды үйрену. Ойын барысы:
--	---	--	--	--	---

			денсаулықты сақтауға арналған шаралар (гигиеналық тазалық, жаттығулар) көрсетіледі. Балалар әр карточканы қарастырып, оның мазмұнына сәйкес салауатты өмір салтына қатысты әрекеттерді талқылайды. «Дені сау адам қандай таңертеңгі әрекеттер жасайды?» «Дені сау болу үшін не істеу керек?» Балаларға дені сау болудың пайдасын түсіндіріп, оларды осы әрекеттерді күнделікті өмірде орындауға шақыру керек.		Тәрбиеші әртүрлі суреттерді ұсынады (таза тіс, лас аяқ, жуынған бет, кір шұлық). Бала «таза» немесе «кір» деп екі топқа бөледі. ➤ Ойын соңында бала әр жағдайда не істеу керектігін айтады: – «Тіс кір болса, не істеу керек?» – «Жуамын» ☐ Дағды: Тазалықты көру арқылы бағалау және әрекет ету. 4.Жапсыру Міндеті: Қайшы мен желімді дұрыс қолдану.Еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтауды үйрету. Ойын атауы: "Сиқырлы құралдар еліне саяхат" Мақсаты: Балаларға қайшы мен желімді қауіпсіз әрі дұрыс қолдануды үйрету
--	--	--	---	--	--

					Еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін меңгерту Ұқыптылық пен жауапкершілікке тәрбиелеу Қажетті құралдар: Қайшы (дөңгелек ұшты, балаларға арналған) Желім (карандаш немесе қауіпсіз сұйық түрі) Түрлі-түсті қағаздар Суреттер (дұрыс және дұрыс емес әрекеттер бейнеленген) Қағаз бен фломастер ☐ Ойын барысы: 1. Кіріспе (3–5 минут): Тәрбиеші балаларға сиқырлы ел туралы әңгіме айтады, ол елде тек еңбек құралдарын дұрыс қолданатын балалар ғана кіре алады.
--	--	--	--	--	---

					Балалар қайшы мен желіммен танысады. 2. Ережелермен таныстыру (5 минут): Балалармен бірге қауіпсіздік және гигиена ережелері талқыланады: ☐ Қайшыны: Жүгіру кезінде ұстамау Ұшын басқаға қаратпау Қайшыны екі қолмен беріп, сабынан ұсыну ☐ Желімді: Ауызға салмау Көзге жақындатпау Қолға тигенде сүрту, кейін қол жуу ☐ Жеке гигиена: Құралдармен жұмыс біткен соң қол жуу Қоқысты арнайы жәшікке салу
--	--	--	--	--	---

					3. "Дұрыс па, бұрыс па?" ойыны (5–7 минут): Тәрбиеші балаларға суреттер көрсетеді (мысалы, бала қайшыны дұрыс ұстап тұр, не бала желімді аузына апарып жатыр). Балалар "Дұрыс" немесе "Бұрыс" деп жауап береді. Әр дұрыс жауап үшін "жұлдызша" беріледі. 4. Шығармашылық тапсырма (10 минут): Балаларға түрлі-түсті қағаздан қарапайым аппликация жасау ұсынылады (мысалы, гүл, күн, шар). Бұл кезде олар қайшы мен желімді қолданады, ал тәрбиеші олардың қауіпсіздік ережелерін сақтап жатқанын бақылап тұрады. 5. Қорытынды (3–5 минут):
--	--	--	--	--	--

					Сиқырлы елдің есігі ашылады — балалар өздерінің жасаған жұмыстарын көрсетіп, еңбек қауіпсіздігі мен гигиена ережелерін айтып береді.
Серуенге дайындық	Киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. (Өзіне-өзі қызмет) «Көктем айлары» тақырыбында жеке әңгімелер.				
Серуен	Табиғатты бақылау”: Балалар серуенге шығады, олардың назарын көктем мезгілінің ерекшеліктеріне аудару мақсатында табиғатты мұқият бақылауға шақырылады. Әр балаға көктемге тән суреттер немесе карточкалар беріледі (мысалы, түрлі гүлдер, ағаштар, құстардың суреттері). • “Қандай гүлдер өсіп жатыр?” • “Қандай құстарды көрдіңдер?” • “Ағаштардың қандай өзгерістерін байқадыңдар?”	Құстардың әні”: Құстардың әндері мен көктемгі табиғат дыбыстарын тыңдау. Балаларға құстардың дауысы тыңдатылады немесе табиғаттың өзінен келген дыбыстар ойнатылып, балалардан оларды қайталай алу талап етіледі. • “Қандай құстардың дауысын естідіңдер?” • “Құстар неге ән салып тұр?” • “Табиғатта тағы қандай дыбыстарды тыңдауға болады?”	“Көктемгі серуен” (қимылды ойын): Балаларға табиғатта әртүрлі қозғалыстар жасау ұсынылады, мысалы, ағаштар мен гүлдердің өсуін бейнелейтін қимылдар. Олар ағаштардың биік болып өсуін, құстардың ұшуын, жаңбырдың жауып жатқанын, желдің есіп тұрғанын көрсетуі мүмкін. • “Құстардай ұшып көріңдер!” • “Жаңбыр жауып жатыр, себетімізді ашып, суыңыз!” • “Ағаштар		“Көктемгі серуен” (қимылды ойын): Балаларға табиғатта әртүрлі қозғалыстар жасау ұсынылады, мысалы, ағаштар мен гүлдердің өсуін бейнелейтін қимылдар. Олар ағаштардың биік болып өсуін, құстардың ұшуын, жаңбырдың жауып жатқанын, желдің есіп тұрғанын көрсетуі мүмкін. • “Құстардай ұшып көріңдер!” • “Жаңбыр жауып жатыр, себетімізді ашып, суыңыз!” • “Ағаштар өсе бастайды, қолдарыңды жоғары көтеріп, жайқалып өсуін көрсетіңдер!”

	“Қандай жаңбыр жауып тұр?” Балалар өз бақылауларын айтып, табиғаттың көктемдегі жаңарғанын түсінуге көмектеседі.	Бұл кезеңде балалар көктемгі табиғаттың дыбыстары мен құстардың әнін тыңдап, оларды ажыратуға тырысады.	өсе бастайды, қолдарыңды жоғары көтеріп, жайқалып өсуін көрсетіңдер!”		
Серуенне оралу	Балалардың киімдерін жүйелі түрде шешу, өлеңдерді, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, жаңылтпаштар, санау және т. б. (көркем, тәуелсіз ойын әрекеті) «Табиғатты қорғайық» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру (Біртұтас тәрбие)				
Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Сен не естідің?» Мақсаты: Есту қабілетін, зейінді дамыту. Құралдар: Түрлі дыбыстар (қоңырау, қағаздың сыбдыры, сағат, т.б.). Ойын барысы: Балалар көзін жұмып отырады. Тәрбиеші жаймен бір дыбыс шығарады. Бала не естігенін айтады. ☐ Бұл ойын баланы тыныштандырып, тыңдай білуге үйретеді.	«Сипап біл» Мақсаты: Сезіну қабілетін, ұсақ моториканы дамыту. Құралдар: Қалталарға салынған әртүрлі заттар (доп, қасық, қарындаш, т.б.) Ойын барысы: Балалар көзін жұмып, қапшықтан бір зат алады. Тек қолымен ұстап, не екенін табуы керек.	«Түсін тап» Мақсаты: Түстерді ажырату, есте сақтау. Құралдар: Түрлі түсті карточкалар. Ойын барысы: Бірнеше түсті карточка көрсетіледі. Балалар көзін жұмады, бір түсті жасырасыз. Балалар қай түс жоғалғанын табады.		«Түсін тап» Мақсаты: Түстерді ажырату, есте сақтау. Құралдар: Түрлі түсті карточкалар. Ойын барысы: Бірнеше түсті карточка көрсетіледі. Балалар көзін жұмады, бір түсті жасырасыз. Балалар қай түс жоғалғанын табады.

Балалармен жеке жұмыс	«Сөйлем құра» Мақсаты: Тіл дамыту, сөздік қорын байыту. Құралдар: Суреттер (адам, жануар, заттар). Ойын барысы: Мұғалім бірнеше сөз айтады: «мысық», «ұйықтап жатыр». Бала осы сөздерден сөйлем құрайды: «Мысық ұйықтап жатыр».	«Санайық, табайық» Мақсаты: Сан және мөлшер ұғымын бекіту. Құралдар: Кубиктер, суреттер, ұсақ ойыншықтар. Ойын барысы: Мұғалім: «Маған 3 қызыл текше әкел» дейді. Бала нақты мөлшерде және түсте табуы керек.	«Кім не істейді?» Мақсаты: Зат пен әрекетті байланыстыру. Құралдар: Суреттер (аспаз, дәрігер, ұстаз, т.б.) Ойын барысы: Мұғалім суретті көрсетіп: «Бұл кім? Не істейді?» деп сұрайды. Бала: «Бұл – дәрігер. Ол адамдарды емдейді» деп жауап береді.		«Кім не істейді?» Мақсаты: Зат пен әрекетті байланыстыру. Құралдар: Суреттер (аспаз, дәрігер, ұстаз, т.б.) Ойын барысы: Мұғалім суретті көрсетіп: «Бұл кім? Не істейді?» деп сұрайды. Бала: «Бұл – дәрігер. Ол адамдарды емдейді» деп жауап береді.
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут» «Өнегелі қадамдар» ойыны: Балаларды шеңберге жинап, әрбір баланың қолында қызыл, жасыл немесе көк карточка болатындай етіп, оларды үш топқа бөліңіз. Ойыншының алдында бір ситуация болады (мысалы, «Сен біреуге көмек көрсетіп жатырсың», «Сен досыңа қолдау көрсетпей, оны ренжітіп жатырсың», «Сен басқа балалармен бөлісіп отырсың»). Балалар ситуацияны тыңдап, өздерінің жауаптарын карточкалармен көрсетеді. Мысалы: Егер ситуация жақсы мінез-құлықты білдірсе, балалар жасыл карточка көрсетеді. Егер ситуация жаман мінез-құлықты көрсетсе, қызыл карточка көрсетіледі. Егер ситуация не жақсы, не жаман екені анық емес болса, көк карточка көрсетіледі. Әр ситуациядан кейін балаларға түсіндірулер жасалып, дұрыс мінез-құлықты ұстану маңыздылығын айтып өтіңіз. (Біртұтас тәрбие.)				

